

STORTINGET

Stortingstidende

Referat fra møter i Stortinget

Nr. 32 · 21. desember
Sesjonen 2021–2022

Møte tirsdag den 21. desember 2021 kl. 10

President: Svein Harberg

Dagsorden (nr. 32):

1. Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2022, kapitler under Arbeids- og sosialdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Kulturdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 7)
(Innst. 15 S (2021–2022), jf. Prop. 1 S (2021–2022) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022))
2. Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2021 under Arbeids- og sosialdepartementet og Endringer i statsbudsjettet 2021 under Nærings- og fiskeridepartementet
(Innst. 58 S (2021–2022), jf. Prop. 17 S (2021–2022) og Prop. 27 S (2021–2022), kap. 2540)
3. Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Mímir Kristjánsson og Marie Sneve Martinussen om gjeninnføring av feriepengar til de arbeidsløse
(Innst. 96 S (2021–2022), jf. Dokument 8:28 LS (2021–2022))
4. Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Mímir Kristjánsson og Marie Sneve Martinussen om gjeninnføring av feriepengar til de arbeidsløse
(Innst. 95 L (2021–2022), jf. Dokument 8:28 LS (2021–2022))
5. Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Marie Sneve Martinussen, Tobias Drevland Lund, Hege Bae Nyholt og Sofie Marhaug om å holde barnetrygden utenfor ved beregningen av økonomisk sosialhjelp
(Innst. 46 S (2021–2022), jf. Dokument 8:6 S (2021–2022))
6. Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Erlend Wiborg og Sylvi Listhaug om å sikre rettigheter til dagpenger og sykepengar for alle arbeidstakere uten aldersdiskriminering
(Innst. 65 S (2021–2022), jf. Dokument 8:16 S (2021–2022))
7. Innstilling fra finanskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2022 vedrørende rammeområde 19 Tilfeldige utgifter og inntekter, rammeområde 20 Stortinget, finansadministrasjon mv., rammeområde 22 Utbytte mv., samt garantier under Finansdepartementet, statsbudsjettets 90-poster og kapitlene som gjelder overføring til og fra Statens pensjonsfond utland

(Innst. 5 S (2021–2022), jf. Prop. 1 S (2021–2022), Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) og Prop. 1 LS (2021–2022))

8. Innstilling fra finanskomiteen om Ny saldering av statsbudsjettet 2021
(Innst. 100 S (2021–2022), jf. Prop. 36 S (2021–2022), Prop. 39 S (2021–2022) og Dokument 8:49 S (2021–2022))
9. Referat

Presidenten: Presidenten vil foreslå at publikumsgalleriet av smittevern hensyn holdes stengt under dagens møte. – Det anses vedtatt.

Fra representanten Erlend Wiborg foreligger søknad om foreldrepermisjon i tiden fra og med 23. desember 2021 til og med 25. februar 2022.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknaden behandles straks og innvilges.
2. Vararepresentanten, Bjørnar Laabak, innkalles for å møte i permisjonstiden fra og med 5. januar til og med 17. februar.

Presidenten: Representanten Kathy Lie vil framsette et representantforslag.

Kathy Lie (SV) [10:01:08]: Jeg vil på vegne av meg selv, Grunde Almeland og Tobias Drevland Lund framsette et representantforslag om å sikre barn individuell klagerett etter barnekonvensjonen.

Presidenten: Representanten Morten Stordalen vil framsette et representantforslag.

Morten Stordalen (FrP) [10:01:39]: På vegne av representantene Erlend Wiborg, Helge André Njåstad, Himanshu Gulati, Bengt Rune Strifeldt, Gisle Meininger Saudland, Silje Hjemdal, Sivert Bjørnstad, Sylvi Listhaug, Dagfinn Henrik Olsen og meg selv har jeg den glede å framsette et representantforslag om å avvikle fylkeskommunen som forvaltningsnivå.

Presidenten: Representanten Seher Aydar vil framsette to representantforslag.

Seher Aydar (R) [10:02:13]: På vegne av representantene Geir Jørgensen, Bjørnar Moxnes og meg selv vil jeg gjerne framsette forslag om avgradering av EOS-utvalgets sammendrag av sluttrapporten om Frode Bergsaken.

Og på vegne av representanten Bjørnar Moxnes og meg selv vil jeg gjerne framsette forslag om å gjenopprette Sivilombudets innsynsrett i regjeringens dokumenter.

Presidenten: Representanten Frank Edvard Sve vil framsette et representantforslag.

Frank Edvard Sve (FrP) [10:02:38]: Eg vil på vegner av representantane Sylvi Listhaug, Helge André Njåstad, Roy Steffensen, Himanshu Gulati, Erlend Wiborg, Marius Arion Nilsen og meg sjølv fremme framlegg om å stoppe vidare elektrifisering av norsk sokkel.

Presidenten: Forslagene vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Før sakene på dagens kart tas opp til behandling, vil presidenten opplyse at møtet om nødvendig forutsetter utover kl. 16.

Sakene nr. 1–6 vil bli behandlet under ett.

Sak nr. 1 [10:03:37]

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2022, kapitler under Arbeids- og sosialdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Kulturdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 7) (Innst. 15 S (2021–2022), jf. Prop. 1 S (2021–2022) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022))

Sak nr. 2 [10:04:02]

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2021 under Arbeids- og sosialdepartementet og Endringer i statsbudsjettet 2021 under Nærings- og fiskeridepartementet (Innst. 58 S (2021–2022), jf. Prop. 17 S (2021–2022) og Prop. 27 S (2021–2022), kap. 2540)

Sak nr. 3 [10:04:25]

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Mimir Kristjánsson og Marie Sneve Martinussen om gjeninnføring av feriepengen til de arbeidsløse (Innst. 96 S (2021–2022), jf. Dokument 8:28 LS (2021–2022))

Sak nr. 4 [10:04:44]

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Mimir Kristjánsson og Marie Sneve Martinussen om gjeninnføring av feriepengen til de arbeidsløse (Innst. 95 L (2021–2022), jf. Dokument 8:28 LS (2021–2022))

Sak nr. 5 [10:05:03]

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Marie Sneve Martinussen, Tobias Drevland Lund, Hege Bae Nyholt og

Sofie Marhaug om å holde barnetrygden utenfor ved beregningen av økonomisk sosialhjelp (Innst. 46 S (2021–2022), jf. Dokument 8:6 S (2021–2022))

Sak nr. 6 [10:05:03]

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Erlend Wiborg og Sylvi Listhaug om å sikre rettigheter til dagpenger og sykepenger for alle arbeidstakere uten aldersdiskriminering (Innst. 65 S (2021–2022), jf. Dokument 8:16 S (2021–2022))

Presidenten: Etter ønske fra arbeids- og sosialkomiteen vil den fordelte taletid i debatten begrenses til 1 time og 35 minutter, og presidenten vil ordne debatten slik:

Arbeiderpartiet 25 minutter, Høyre 20 minutter, Senterpartiet 15 minutter, Fremskrittspartiet 10 minutter, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti 5 minutter hver.

Videre vil det – innenfor den fordelte taletid – bli gitt anledning til inntil fem replikker med svar etter innlegg fra partienes hovedtalere og etter innlegg fra medlemmer av regjeringen.

Videre vil de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, få en taletid på inntil 3 minutter.

Kirsti Bergstø (SV) [10:06:44] (komiteens leder): Jeg vil starte med å takke komiteen for et veldig godt samarbeid gjennom hele høsten. Jeg vil også takke komitésekretariatet, som har bistått med prosessen og sørget for at vi har kunnet drive fram arbeidet på en veldig god måte.

I dag diskuterer vi sluttdelen av budsjettdebattene som har gått i Stortinget i høst. Det er også debatten som markerer det virkelige skiftet for noe nytt, det er starten på en ny tid. Etter år med økende økonomiske forskjeller er det tid for en ny politisk kurs; det er tid for forandring. Det er jo mange som har merket seg, og også gjennom høsten bemerket, at det har kommet store endringer på plass etter at regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti inngikk en budsjettavtale. Det er noe som trengs nå. Når folk har en tøff tid bak seg med koronakrisen, med forskjellskrise og med utrygghet, er det tid for å bygge opp velferden, styrke fellesskapet og styrke tryggheten i folks liv. Det gjøres gjennom å tenke velferd som noe som skal vokse, noe som skal være der når vi trenger det i vårt liv, ikke noe vi skal kunne oppnå med lua i hånda når man anses som verdig trengende. Derfor er jeg veldig glad for at vi bygger ut den universelle velferden, det som skal nå alle og være planken vi skal stå støtt på når det ikke går som tenkt i livet, når vi mister

jobben eller havner i økonomisk krevende situasjoner. Derfor er jeg veldig glad både for at vi skal få på plass feriepengene for arbeidsløse og permitterte, og for at unger som har behov for briller, skal få støtten tilbake og foreldrene skal slippe å gå rundt med en klump i magen for hvordan man skal få det til om man har tre unger med nedsatt syn.

Jeg er veldig glad for at de familiene som har minst, og som må søke om økonomisk sosialhjelp, skal få beholde barnetrygden, slik som andre i dette samfunnet gjør. Og jeg er veldig glad for at vi fikk en ny kurs når det gjelder politikken for uføre, både for at uføre skal ha barnetillegg, og for at avkortingen ikke ble noe av – som foreslått både av Solberg-regjeringen og i tilleggsproposisjonen. Det vet vi gir en trygghet for å kunne bidra for dem som kan. Det vet vi gir en trygghet for dem som har folk som er uføre – som støttekontakt eller ekstrahjelp. Og det vet vi sikrer at de som har mulighet til det, kan bidra med den energien de har – i samfunnsliv, i demokrati – med tryggheten i behold.

Det er også et spørsmål om i hvilken retning vi skal gå, om vi som samfunn hele tiden skal tenke at vi skal ha mindre stat, at vi skal ha mindre fellesskap og mindre trygghet – til et minimum, eller om vi skal tenke at det å ha en felles velferd er det som skaper gode samfunn, trygghet og mindre forskjeller. Derfor er jeg veldig glad for at vi har startet arbeidet med å reversere sosiale kutt, med å bygge ut en større grad av offentlig velferd, se spor av både tannhelsereform og skolefritidsordning for alle. I SVs alternative budsjett ser vi enda lenger. Der ser vi mot en arbeidsdag, en morgendag, med redusert arbeidstid, slik at vi kan fordele arbeidet, styrke helsen vår og også sikre flere inntekt. Det er jo et mer langsiktig arbeid. Derfor er det en gledelig start å skulle behandle dagens budsjett, fordi også det peker mot en morgendag der arbeidsfolk og vanlige folk kommer bedre ut. Det er nødvendig i en tid med økende forskjeller.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Anna Molberg (H) [10:12:01]: Representanten fra SV og jeg er nok helt enige om at vi må få flere av dem som har falt utenfor, tilbake i arbeidslivet. Hvordan man skal gjøre dette, er vi nok derimot ganske uenige om siden SV vil avskaffe tilbud i tiltaksapparatet til Nav. Siden hver enkelt arbeidssøker er så forskjellig, bør vi ha forskjellige tilbud. I hele Kommune-Norge er det mange private aktører som har en idé om hvordan man skal inkludere flere. Det kan være flyttebyråtjenester drevet av tidligere innsatte, det kan være sy- og reparasjonsbedrifter som kun ansetter innvandrerkvinner. Store investeringsselskaper ser også sitt samfunnsansvar og tilbyr f.eks. jobb til IT-konsulenter med Aspergers syndrom.

Hva hadde skjedd med dette mangfoldet dersom SV fikk bestemme?

Kirsti Bergstø (SV) [10:12:52]: Det er ingen tvil om at tett individuell oppfølging og aktivitet som er tilpasset den enkelte, er det som virker best. Det er derfor det trengs et nært Nav, det er derfor det trengs et Nav som har muligheten til tiltak i egen regi, og det er også derfor man trenger tiltak som ikke er forhåndsbetalt og ferdigdefinert, og som folk skal passe inn i, men som skal tilpasses den enkelte. Nettopp derfor vil jeg si at den konkurransementaliteten vi har sett med tiltaksapparatet, ikke nødvendigvis bidrar til den tryggheten vi ønsker. Og den blinde aktivitetsplikten som høyresiden har tredd ned over hodet på unge folk er heller ikke nødvendigvis noe som gjør at en ser den enkelte – eller noe som virker hvis målet er arbeid og gode liv. Så svaret er: Se den enkelte, ikke markedet.

Anna Molberg (H) [10:13:56]: Jeg takker for svaret. Men nå er det sann at en avskaffelse av hele anbudsregimet i Nav ville ha ført til at veldig mange av aktørene jeg nettopp nevnte, ikke kunne ha opprettholdt tilbudene sine. I tillegg ville vi ha mistet veldig mange gode ideer og viktig innovasjonsutvikling. Det er nettopp det som er så bra, at alle som vil, skal kunne bidra med akkurat sin skreddersydde idé til den enkelte. Spørsmålet mitt blir derfor: Skal det offentlige ta ansvar for all innovasjonsutvikling innenfor arbeidsmarkedstiltak?

Kirsti Bergstø (SV) [10:14:31]: SV ønsker at offentlige og ideelle skal være det som velferden hviler på, og det som er forutsigbarheten til folk. Det er også nettopp forutsigbarhet i langsiktige avtaler, i kontrakter, som er nødvendig. Vi har sett ganske gresle eksempler på at selskap som selv drives av løsarbeid, og som ikke har trygge forhold, er de som skal lede folk ut i arbeidslivet. Det er et veldig dårlig utgangspunkt. Og det er ikke sann at om man lar de tusen blomster blomstre, blir livet til dem på tiltak som en blomstereng. Tvert imot ser vi at lokale og små og ideelle blir presset ut og store overtar i større deler av tiltaksapparatet, når det er markedet som rå – i stedet for at man bruker skjønn.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Tuva Moflag (A) [10:16:03]: På Stortingets siste møtedag i 2021 er vi igjen preget av alvor når det gjelder hva de neste ukene bringer for arbeids- og samfunnsliv. Det er bare et par måneder siden forslaget til statsbudsjett ble lagt fram og noen uker siden budsjettenigheten mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV ble presentert. Vi skulle se framover og få folk i jobb igjen. Så kom omikron og snudde alt på hodet.

Inngangen til 2022 blir ikke helt sånn vi hadde tenkt. Igjen kjenner arbeidsfolk på usikkerhet, og arbeidsgivere står overfor vanskelige valg.

Selv om det er budsjettet vi debatterer her i dag, synes jeg det er helt naturlig at vi ser både budsjett og kriseordninger som er varslet, i sammenheng. For det er sluttsammen og hvordan tiltakene virker sammen, som teller for folk. Vi vet f.eks. at lønnsstøtteordningen som ble lagt fram i går, har ført til at flere arbeidsgivere har trukket tilbake sine permitteringsvarsler. Det er godt å se at det kan bety at flere får beholde jobbfellesskapet sitt framover, og at færre blir permittert.

Jeg er stolt av det budsjettet vi legger fram. Det representerer en kursendring som folk vil merke i livet sitt. Det er politikk som reduserer de sosiale forskjellene mellom folk, det er politikk som styrker de universelle velferdsgodene, og det er politikk som får folk tilbake i arbeid – ja, det er rett og slett god sosialdemokratisk politikk for vanlige folk.

Høyreregjeringen brukte sine åtte år ved roret på å gi aller mest til dem som har mye fra før. Skattelettelsene til de rikeste har blitt finansiert med usosiale kutt til dem som har minst. Men denne skuta er vi i ferd med å snu. For å utjevne sosiale forskjeller må vi ta flere grep. Det handler om arbeid, det handler om universelle velferdsgoder, og det handler om et omfordelende skattesystem.

Selv om flere bransjer nå opplever en bråstopp, var det svært positive tendenser i økonomien og arbeidsmarkedet gjennom høsten. Og når vi nok en gang får kontroll på smitten, er den viktigste jobben å få folk tilbake på jobb.

I dette budsjettet tar vi viktige grep for å få til nettopp det. Arbeid til alle vil alltid være jobb nummer én for Arbeiderpartiet. Derfor øker vi bevilgningen til arbeidsmarkedstiltak, slik at flere som står utenfor arbeidslivet, får kvalifisering og bistand til å komme i jobb gjennom 1 000 flere tiltaksplasser og 250 flere VTA-plasser enn Solberg-regjeringens budsjettforslag. Jobbsjansen ligger under kommunalkomiteens budsjett, men her øker vi også potten for å få flere innvandrerkvinner ut i arbeid.

Antallet unge uføre har doblet seg på Erna Solbergs vakt. Det har vi ikke råd til. Både samfunnet og enkeltmennesket taper på det. Derfor styrker vi også Nav. Økt bemanning i Nav er et viktig grep for å styrke etatens rolle som arbeidsformidler og dens innsats overfor prioriterte grupper.

Det er fortsatt mye å gripe tak i etter åtte år med høyrestyre, men jeg synes vi har staket ut en god kurs. Arbeidsledige og permitterte vil likevel få feriepenger neste år. Ordningen med brillestøtte til barn skal forbedres. Barnetillegget for uføre gjeninnføres, og barnefamilier

som mottar sosialstønad, skal ikke miste barnetrygden. De som mottar arbeidsavklaringspenger, skal ikke lenger risikere å ende opp på sosialhjelp fordi Nav eller helsetjenesten ikke har klart å behandle eller avklare dem raskt nok.

Det har kommet mange vitnesbyrd om at AAP-ordningen ikke fungerer etter intensjonen. Mange opplever at de kommer inn i ordningen uten at det skjer noe. Vi må sørge for at det er framdrift for folkene som følges opp. Vi har også hørt historiene om folk som ikke har blitt avklart innen fristen og blitt stående uten inntekts-sikring. I Hurdalsplattformen slår vi fast at personer som mottar AAP, får forlengelse dersom de ikke er ferdig avklart fra Nav eller helsevesenet. Her kommer vi tilbake med flere forslag for å forbedre ordningen. I første omgang sikrer vi, sammen med SV, en forlengelse for AAP-mottakere fram til sommeren, og setter av 770 mill. kr til formålet.

Uføre skal ikke få avkortet arbeidsinntekt fra første krone. Vi ble kontaktet av svært mange som var fortvilet over dette forslaget. Det nyttet å si fra. Dere ble hørt.

Til slutt vil jeg understreke hvor viktig det er at kriseordningene på vårt felt har blitt forlenget ut februar og noen også lenger enn det. Det gjør at de som er arbeidsledige og permittert, kan gå jula i møte med litt lavere skuldre.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Henrik Asheim (H) [10:21:17]: En av de viktigste nøklene for å komme ut i arbeid er utdanning, og for mange handler det om å få på plass det vitnemålet eller det fagbrevet man ikke hadde. En av de tingene som Solberg-regjeringen foreslo å sette i gang, var et forsøk med tilrettelagt videregående opplæring for dem som mangler nettopp denne kompetansen. Dette er noe vi vet at er en av de store utfordringene: rett og slett samarbeidet mellom Nav og fylkeskommunene om å tilrettelegge et godt utdanningstilbud. Derfor satte man av godt over 30 mill. kr for å komme i gang med et slikt forsøk. Så har den nye regjeringen valgt å trekke dette tilbake, kuttet med 32,6 mill. kr, med den begrunnelsen at man ønsker å utrede dette mer.

Tro meg, vi vet veldig mye om hva som er utfordringene. Nå må vi komme i gang med å få løsningene på plass. Hva er det representanten mener vi mangler å få utredet, for å kunne sette i gang dette tilbudet?

Tuva Moflag (A) [10:22:12]: Som jeg også var inne på i mitt innlegg, har det vært en formidabel økning i antall unge uføre under den forrige regjeringen. Da vi hadde finansdebatt i Stortinget, sto tidligere statsråd Sanner på talerstolen og sa at kompetansegapet aldri har vært større. De som var ledige før koronakrisen, står

enda lenger unna arbeidsmarkedet nå enn de gjorde for et par år siden. Det er ikke gjort tilstrekkelig for å kvalifisere disse folkene til arbeid. Det er et større gap nå mellom det som næringslivet etterspør, og den kompetansen som vi kan tilby.

Høyre smykker seg med små forsøksordninger og piloter, mens denne utfordringen er enorm. Her har Høyre rett og slett mislyktes med kompetansepolitikken. Vi har tusenvis av ungdom som vi skal ha ut i arbeid. Da kreves det en kraftsatsing, ikke små piloter og forsøk.

Henrik Asheim (H) [10:23:13]: For det første er det verdt å minne representanten om at gjennomføringen i videregående skole gikk fra 70 til 80 pst. på vår vakt, og at vi har lansert nettopp en kompetansepolitikk til godt over 1 mrd. kr i året med tilrettelagt etter- og videreutdanningstilbud for dem som mangler den kompetansen. Vi har fått opp bransjeprogram, det er veldig mange grep.

Like fullt er det ikke slik at vi er i mål. Vi trenger å gjøre mer for å sørge for at de som mangler det faget, eller det fagbrevet eller det vitnemålet, får det på plass. Jeg kan på mange måter skjønne hva representanten sier om at vi har mye igjen å gjøre, at det ikke holder med bare piloter, osv. Men det er helt uforståelig hvorfor enden på det resonnementet er å stoppe et forsøk – den må jo da være å oppskalere det forsøket, hvis representanten mener at det er problemet. Så jeg må bare spørre igjen: Hva er det representanten mener vi må utrede, som gjør at vi ikke får opp dette tilbudet for mennesker som trenger det, i 2022?

Tuva Moflag (A) [10:24:05]: Det er, som jeg også var inne på i mitt innlegg, en helt enorm snuoperasjon vi har måttet gjøre med f.eks. disse 770 mill. kr til arbeidsavklaringspenger, hvorav mange av dem det gjelder, er unge og trenger sterkere bistand fra Nav, tettere oppfølging og kvalifisering for å komme ut i arbeid. Høyre bruker ikke de store pengene på å løse de store utfordringene. Vi har sagt at vi vil ha en jobbgaranti for de yngste, vi skal ha en kompetansereform, og vi skal endre hele måten Nav jobber på, for å gi en tettere, bedre oppfølging til dem som faller utenfor.

Ja, det handler om kvalifisering, det handler om utdanning, det handler om kompetanse. Vi har sagt at vi skal se arbeid, helse og utdanning i sammenheng, og det kan jeg love representanten Asheim at vi kommer til å komme tilbake til.

Dagfinn Henrik Olsen (FrP) [10:25:04]: Mye dreier seg for tiden om covid-19 og det å sikre arbeidsplasser og næringslivet. Summen av det vi ser regjeringen har lagt på bordet, er det delte meninger om, både fra NHO

og arbeidstakere. Man vil ikke redusere arbeidsgiverperioden ved permittering til tre dager, men man ønsker heller å se på muligheten for å øke arbeidsgiverperioden ved permittering. Dette kommer på toppen av allerede varslet 10 mrd. kr i skatteøkninger for næringslivet. Jeg er bekymret for arbeidsplassene og de mulighetene som næringsaktørene har til å stå i den pandemien vi har for tiden. Deler representanten bekymringen som næringslivet og undertegnede har for at man klarer å stå i dette, eller er det ubegrunnet bekymring?

Tuva Moflag (A) [10:26:01]: Jeg tror at absolutt alle politikere som er i denne sal, skal ta den situasjonen som vi er i nå, på alvor. Vi skal ta bekymringen til arbeidsgivere, til arbeidsfolk på alvor. Vi har allerede vedtatt forslaget om å øke arbeidsgiverperioden fra 10 til 15 dager med virkning fra 1. mars. Da vi debatterte dette forrige mandag, var vi også tydelig på at dette må vi selvfølgelig komme tilbake til igjen etter jul hvis vi ser at næringslivet ikke er klar for å ta på seg den oppgaven fra 1. mars. Vi har sagt at tiltakene for arbeidsfolk og for næringsliv skal vare like lenge som krisen varer. Det mener jeg at denne regjeringen har demonstrert. Denne regjeringen har jobbet på høygir de siste ukene for å legge fram forlengete tiltak, for å legge fram nye tiltak, og den lønnsstøtteordningen som kom på plass i går, er et godt tilskudd i så måte.

Mímir Kristjánsson (R) [10:27:18]: De siste tiårene har Arbeiderpartiet lagt den såkalte arbeidslinjen til grunn for sin politikk. Den er også nevnt i regjeringsplattformen. Da snakker vi ikke om den arbeidslinjen som Martin Tranmæl i sin tid meislet ut, der det var statens oppgave å skaffe arbeid til alle, men snarere om den arbeidslinjen som Gro Harlem Brundtland innførte, der man har en tro på trygde- og stønadskutts helbredende effekt som grenser helt over i landskapet for alternativ medisin. Mitt spørsmål til representanten Moflag er: Ser ikke Arbeiderpartiet og representanten at måten arbeidslinjen har blitt praktisert på også av Arbeiderpartiet de siste tiårene, ikke først og fremst har vært en politikk som gjør at det lønner seg å jobbe, men tvert imot blitt en politikk som gjør at det straffer seg å være syk?

Tuva Moflag (A) [10:28:08]: For det første vil jeg si at ja, arbeidslinjen har vært og vil fortsatt være viktig for Arbeiderpartiet. Arbeid er det som for mange gir helse. Arbeid kan være veien ut av fattigdom – det er kanskje den viktigste veien ut av fattigdom. Men vi ser at det har vært gjort endringer i trygde- og ytelsessystemet som har gjort det vanskeligere for folk.

Jeg mener at vi med dette budsjettet viser at vi ønsker å snu den trenden, f.eks. ved at man gjeninnfører barnetillegget for uføre, ved at vi ønsker å forbedre arbeidsav-

klaringspengeordningen, ved at vi sa nei i budsjettforliket til forslaget om å avkorte uføres arbeidsinntekt. Jeg mener at arbeidslinjen skal vi være stolt av. Arbeidslinjen gir folk frihet, muligheter, helse, ansvar, men vi skal ha en arbeidslinje som også gir folk et verdig liv, og det tror jeg at jeg deler med representanten Kristjánsson.

Sveinung Rotevatn (V) [10:29:26]: Ein observasjon etter budsjettdebattane dei siste vekene, og også her no, er at Arbeidarpartiet sine representantar snakkar med stor patos og er veldig stolte av mange av satsingane i dette budsjettet. Det er f.eks. billigare SFO. Det er starten på ei tannhelsereform. Det er feriepengar for arbeidsledige, barnetillegg for uføre, avkorting av sosialhjelp. Men kva er det dei har til felles, desse tinga som Arbeidarpartiet er så stolt av? Det er at Arbeidarpartiet ikkje har føreslått dei. Det er at det ikkje er forslag frå regjeringa. Alt er satsingar som SV i budsjettforliket her i Stortinget har fått til. Det er ein interessant observasjon i seg sjølv at det på ein måte er SV som må til for at Arbeidarpartiet skal vere stolt av det dei gjer. Spørsmålet går på finansiering, for dette er finansiert i stor grad med mellombelse inntekter, bl.a. utbytte frå Statkraft, som forhåpentlegvis ikkje er der neste år med lågare straumpris. Kor skal då pengane kome frå?

Tuva Moflag (A) [10:29:30]: Det er ikke noen tvil om at Arbeiderpartiet er stolt av det budsjettet som vi legger fram, fordi det leverer god sosialdemokratisk politikk. Det leverer den politikken som Arbeiderpartiet har gått til valg på. Det leverer på den politikken som vi hadde i vår 100-dagersplan. Arbeiderpartiet har alltid stått for en ansvarlig økonomisk politikk. Vi har alltid stått for en politikk som gjør at man kan se ikke bare ett år fram i tid, som vi jo gjør med disse statsbudsjettene, men at vi kan se langt fram i tid.

Så er det jo sånn at budsjettene salderes for ett år av gangen. Arbeidet med neste års statsbudsjett er så vidt i gang, og her kommer vi til å jobbe for, selvfølgelig, at de ordningene som vi har lagt fram, som vi har lovet folk, får en langsiktig, varig finansiering, som gjør at folk kan være trygge på at de får beholde dette også de neste årene.

Presidenten: Replikskordskiftet er dermed omme.

Henrik Asheim (H) [10:31:42]: Jeg vil også begynne med å takke komiteen for et godt samarbeid i en litt ekstra krevende prosess – med regjeringsskifte etter det opprinnelige forslaget til budsjett, så en tilleggsprosessjon fra en ny regjering og deretter et forhandlingsresultat mellom flertallspartiene her i Stortinget. Like fullt har godt samarbeid på tvers av partiene i komiteen ført til en innstilling som tydelig viser forskjellene mellom oss og også hvor vi er enige.

Denne komiteen har ansvaret for områder som angår ekstremt mange mennesker: fra alderspensjonisten som ønsker en god og trygg pensjon, til tenåringen som lurer på om det er penger igjen til hun skal gå av med pensjon – fra hun som mangler bare ett fag fra videregående for å få vitnemålet på plass, men dermed også sliter med å få den første jobben, til han som har slitt med store plager gjennom livet og bare drømmer om å få kunne gå på jobb så ofte kroppen eller hodet lar ham gjøre det. Og det handler om helt vanlige arbeidsfolks rettigheter og plikter på jobben og om dem som driver bedriftene de jobber i. I enkelte bransjer er mange nå bekymret for om de overlever, og i andre bransjer er den største utfordringen å skaffe nok kompetent arbeidskraft til å sikre videre vekst og muligheten til å ta nye oppdrag. Og så er det alle mellom disse ytterpunktene.

I tillegg til det står vi nok en gang i nye koronatiltak og dermed også nye restriksjoner. Prioritet nummer én må alltid være liv og helse først. Men de nye tiltakene sliter også på mange av dem som siden mars 2020 har betalt en høy pris – restaurant-, serverings-, kultur- og eventbransjen – de som lever av at mennesker samles. Litt ekstra vondt gjør det når disse restriksjonene kommer i den tiden hvor omsetningen skulle skyte i været og det skulle være mer enn nok jobb til alle i en ellers hardt prøvet bransje.

Derfor er det helt naturlig at diskusjonen nå går om hvilke kompensasjonstiltak som er nødvendige fremover. Målet må være å redde levedyktige arbeidsplasser over hele landet i en situasjon der myndighetene innfører helt nødvendige restriksjoner på driften deres.

Høyre har tidligere loftet frem lønnsstøtte som et nødvendig tiltak, men det er viktig at dette skal kunne kombineres med permitteringer. Fristen for å trekke tilbake permitteringsvarsler går ut lille julaften, og for bedrifter som må velge mellom permittering av mange og en lønnsstøtte de mener ikke treffer godt nok, kan dette gå hardt ut over mange arbeidsfolk.

Mange unge – studenter med deltidsjobb og unge lønnsinntakere med lav lønn – merker nå konsekvensene. Hjemmekontor er mulig for mange, men en del kan rett og slett ikke flytte jobben sin hjem. De må også møtes med tilbud om kompetanseheving som gjør dem enda bedre rustet i arbeidslivet når restriksjonene heves og jobbene kommer tilbake.

Dette er jo endringer som skjer med en stor grad av uforutsigbarhet, og som vi dermed også har vent oss til at skjer utenom de vanlige budsjettprosessene. For Høyre er det viktig å få på plass ordninger som gir mer trygghet for folk. Noe av det siste Solberg-regjeringen gjorde, var å legge frem sitt forslag til statsbudsjett for 2022. Dette er et budsjett som videreførte en linje som de fire ikke-sosialistiske partiene har ført gjennom de åtte åre-

ne vi i fellesskap bar ansvaret for å styre dette landet. Det er verdt å minne om hva vi fikk til på de åtte årene:

- Vi har fortsatt innsatsen mot langtidsledighet og ungdomsledighet, bl.a. gjennom å satse på arbeidsmarkedstiltak i Nav og å gjøre langtidsledige og unge til en prioritert gruppe i Navs arbeid.
- Vi har etablert ungdomsinnsatsen fra 2017 i hele landet og innført mål om at unge under 30 år skal få tilbud om jobb, utdanning, arbeidstrening eller annen arbeidsrettet bistand innen åtte uker.
- Vi har opprettet et nytt arbeidsmarkedstiltak med tilskudd til arbeidsgivere som tar inn unge med behov for arbeidsrettet bistand til sommerjobb. Det ga rundt 2 000 nye sommerjobber i 2021.
- Vi har endret regelverket for å øke bruken av lønnstilskudd og arbeidstrening i ordinære virksomheter. Endringene har økt bruken av lønnstilskudd til nær det dobbelte fra 2013 til 2021.
- Vi har gjort endringer i AAP-ordningen for å øke arbeidsinsentivene og få tettere oppfølging, slik at flere kommer raskere ut i arbeid.
- Vi har innført aktivitetsplikt for sosialhjelpsmottakere under 30 år, inkludert krav om deltakelse i norskopplæring for mottakere av økonomisk sosialhjelp dersom det er manglende norskferdigheter som hindrer dem i å komme inn i arbeidslivet.
- Vi har fremmet lovforslag som vil gjøre det enklere å kombinere dagpenger med utdanning og opplæring.
- Vi fremmet en stortingsmelding om utenforskap i juni 2021. Denne inkluderer tiltak for å hindre at personer faller varig utenfor jobb, aktivitet og utdanning, som bl.a. å satse mer på nye og innovative tiltak og sette i gang forsøk med arbeidsorientert uføretrygd. Denne meldingen ble dessverre trukket av den nye regjeringen, men vi kan love at Høyre vil løfte mange av disse forslagene her i Stortinget.
- Vi har fjernet fratredelsesplikten for offentlig ansatte med særaldersgrenser, slik at nær en tredjedel av ansatte i offentlig sektor kan velge selv om de vil jobbe etter aldersgrensene, og ikke være prisgitt arbeidsgivers avgjørelse.
- Vi har gitt pensjonistene skattelettelser på om lag 5 mrd. kr og økt minstepensjonen i fem omganger med totalt kr 21 000 kr i perioden 2016–2021.
- Vi har redusert avkortingene i pensjonen for gifte og samboende med til sammen om lag 8 000 kr kroner for et par.
- Vi har styrket barnepensjonen for etterlatte barn.
- Vi har fremmet forslag om å øke den alminnelige aldersgrensen i staten til 72 år, slik den jo er i

arbeidsmiljøloven. Dette ble dessverre trukket av den nye regjeringen.

- Vi har utvidet ordningen med gratis kjernetid i barnehage og utvidet moderasjonsordningene.
- Vi har innført inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 1.–4. trinn og gratis SFO for elever med særskilte behov på 5.–7. trinn.
- Vi har økt barnetrygden med til sammen 7 200 kr i året for barn opp til 6 år.
- Vi har styrket bostøtten for barnefamilier og store husholdninger.
- Vi har etablert en nasjonal tilskuddsordning for inkludering av barn og unge fra lavinntektsfamilier, slik at 50 000 barn i lavinntektsfamilier kan delta på ferie- og fritidsaktiviteter.

Den blå tråden i Høyres arbeids- og sosialpolitikk kan oppsummeres slik: Vi mener utdanning og kompetanse er nøkkelen til arbeid. Derfor må vi ha en god skole, men også flere muligheter til å få på plass vitnemål eller fagbrev gjennom livet. Derfor er det uforståelig at den nye regjeringen som et av sine første grep kuttet ut forsøket med tilrettelagt videregående opplæring.

Vi skal møte alle dem som sliter med å komme i arbeid, med aktivitet og med forventninger, men det må også følge med hjelp og støtte. Derfor er det synd at flertallet stoppet forslaget til endringer i avkortingsreglene i uføretrygden, for dermed fratok de også flere uføre retten til hjelpemidler for å komme seg i jobb fra første krone tjent.

Vi skal stille opp med skikkelige ordninger for dem som trenger tilrettelegging. Derfor er det trist at det nye flertallet fjernet vår satsing på å utdanne opptil 25 flere døvetolker, noe som ville betydd mye for dem det gjelder. Tolkeområdet er i dag under hardt press, og hørselshemmede får avslag på et nødvendig hjelpemiddel for å kunne stå i utdanning eller i jobb. For å sitere Morten Buan i Hørselshemmedes Landsforbund da tilleggsproposisjonen kom – jeg tok ut det første, for det er uparlamentarisk, men deretter:

«For mange er skriveolken døråpneren til samfunnsdeltakelse. Dette er å gå til angrep på hørselshemmede i Norge.»

Vi skal være kompromissløse mot arbeidslivskriminalitet. Folk har krav på å bli behandlet med respekt på arbeidsplassen, og utnyttning av folk eller lønnsstyveri skal straffe seg. Derfor opprettet vi også syv a-krimsentre og foreslo et åttende i Alta i dette budsjettet. Det er viktig også på grunn av utfordringene som gjelder fiskerinæringen. Vi mener ikke løsningen er å lage generelle forbud mot f.eks. hele bemanningsbransjen eller å fjerne adgangen til midlertidige ansettelser. De som bryter arbeidsmiljøloven, skal virkelig merke konsekvensene.

Derfor kan jeg allerede nå varsle flere forslag fra Høyre til harde tiltak mot dem som bryter loven.

Opp mot Høyres linje for inkludering, at det skal lønne seg å komme i arbeid, og et skikkelig sikkerhetsnett står en samlet venstreside. Der handler det mest om å øke ytelsene for dem som mangler en jobb, fremfor tiltak for å gi flere sjansen til å komme i jobb. På venstresiden er det viktigste å regulere arbeidsmarkedet rigid der det fungerer godt, fremfor å fokusere på dem som faktisk bryter reglene.

Høyre kan love å være både konstruktive og løsningsorienterte i komiteen, men vi kommer også til å være gjenkjennelige i vår politikk for at flere skal oppleve den viktigste velferden som finnes: å ha dårlig tid om morgenen, at noen ringer og spør hvor det blir av deg, følelsen av å glede seg til helg eller til å ta ferie og det å kunne forsørge seg selv med sin egen lønn. Derfor er Høyres viktigste sosialpolitikk at enda flere skal komme i arbeid.

Til slutt vil jeg bare gi en stemmeforklaring. Høyre kommer til å stemme for forslag nr. 4, fra Fremskrittspartiet.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Tuva Moflag (A) [10:41:44]: Representanten Asheim nevnte trygghet for folk i sitt innlegg, og nå går vi en usikker jul i møte, men forhåpentligvis kan vi glede oss til sommeren.

Arbeiderpartiet har med våre regjeringer innført feriepengen for arbeidsledige, først ved statsminister Nordli, som deretter ble fjernet av regjeringen Bondevik, som Høyre var en del av. Deretter ble det gjeninnført av regjeringen Stoltenberg og fjernet av regjeringen Solberg. Nå skal Senterpartiet og Arbeiderpartiet på nytt, med statsminister Jonas Gahr Støre, innføre en ny permanent ordning for feriepengen for arbeidsløse.

Dersom Høyre får makten igjen, vil de la feriepengeordningen være i fred denne gangen?

Henrik Asheim (H) [10:42:36]: La meg først bare vise litt til representanten Rotevatns innlegg. Det er vel SV som gjeninnfører feriepengen for dem som er arbeidsledige nå, og det er jo ikke det regjeringen foreslo. Sågar sa statsråden at det ville vært uansvarlig økonomisk politikk å innføre dette. Så SV skal vel ha den æren – all den tid Arbeiderpartiet tar æren for det.

Så er spørsmålet om vi kommer til å endre dette dersom – ikke dersom, men når – vi kommer tilbake i regjering. Det er ikke gitt at vi da skal tilbake til den ordningen som vi opprinnelig innførte. Jeg mener oppriktig at det var en bedre ordning, rett og slett fordi den handlet om å gi skikkelig tid til ferie for dem som var langtidsarbeidsledige, fremfor den modellen som Arbeiderpartiet

nå gjeninnfører sammen med SV og Senterpartiet, som betyr at man etterbetaler dagpenger til folk som er tilbake i jobb. Det er en uenighet om det.

Men når det er sagt: Det er klart at vi kommer til å lage ny politikk for neste periode, og så får vi se hva velgerne sier da. Jeg mener at vi tross alt må sørge for å ha et feriepengeopplegg som faktisk treffer dem som er ledige, ikke dem som har vært ledige.

Tuva Moflag (A) [10:43:36]: Nå har jeg jo merket meg at Høyre både har tatt til seg budsjettforlik med andre partier selv, og ikke minst forslag her i Stortinget som de har blitt påført mot sine stemmer, så det er mange som er glad i å ta eierskap til politikk som man enten før eller senere var enig i.

Men en av de tingene som Arbeiderpartiet la inn i tilleggsproposisjonen som vi er stolt av, i tillegg til de tingene som vi ble enige med SV om, er denne økningen på arbeidsavklaringspenger på 770 mill. kr forlengelse fram til sommeren.

Asheim var inne på hvordan folk trenger tettere oppfølging fra Nav, hvordan vi skal få folk avklart til arbeid, men for veldig mange er det slik at de har blitt avklart til usikkerhet og fattigdom mens Høyre har sittet med makten. Folk har endt opp på sosialhjelp, har kanskje måttet selge biler og hus for å få støtte. Ser representanten Asheim noen negative konsekvenser av måten de har arbeidet med arbeidsavklaringspenger og den ytelsen på?

Henrik Asheim (H) [10:44:43]: Jeg tror det vil være i overkant arrogant av noen representant eller parti i denne salen å si at arbeidsavklaringspenger har fungert helt optimalt på vår vakt. Dette er faktisk noe vi må jobbe ganske grundig med, og jeg må si at jeg ser frem til å få en melding fra statsråden om nettopp endringer innenfor denne ordningen. Her tror jeg vi alle skal være ydmyke nok til å si at her kan det være nødvendig å gjøre justeringer.

Så er det også viktig å si at når budsjettet legges frem, slik at man forlenger AAP-perioden frem til sommeren, kan det være gode argumenter for det all den tid det er varslet en melding. Det vi har påpekt i merknader fra Høyres side, er bare at det ikke må bli en hvilepute for raskt å avklare dem som kan avklares. For det handler faktisk om at noen skal få uføretrygd, og at noen skal få hjelp tilbake i arbeid, og derfor må ikke det tempoet falle. Men vi kommer til å være konstruktive og interessert i de forslagene som også regjeringen fremmer, om endringer i AAP.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:45:45]: Representanten Asheim kommer med sterke angrep på motstanderne og refererer mange tiltak som Høyre står for å ha

gjort. Likevel er det et faktum at de økonomiske forskjellene, alle forhold tatt i betraktning, har økt fra 2013. Forskjells-Norge skapes først og fremst gjennom hvordan arbeidslivet fungerer. Arbeidsledighet er noe vi skal kvitte oss med. Det er mest utbredt blant dem som har delvis arbeidsevne, eller bare har en svak tilknytning til arbeidslivet, og det er et resultat av at det er en ubalanse mellom tilbud og etterspørsel med hensyn til arbeidsfolk. Det er altså viktig å styre arbeidsmarkedet i stort.

Er Høyre enig i at en bør ha litt større etterspørsel enn tilbud med hensyn til arbeidsfolk for å sikre full sysselsetting?

Henrik Asheim (H) [10:46:46]: La meg begynne med å si at jeg tror en av de viktigste grunnene til at mange står utenfor arbeid, og at næringsliv og bedrifter sliter med å få den kompetansen de trenger, har noe å gjøre med hvordan vi utdanner underveis. Det handler f.eks. om å sørge for at folk får på plass det vitnemålet eller det fagbrevet de trenger. Det handler om å ha en kompetansepolitikk som gjør at man kan oppgradere kunnskapen underveis, og at folk kan omskoleres til de jobbene vi faktisk trenger.

Så forstår jeg vel spørsmålet fra representanten slik at vi da også må stille oss spørsmålet om det bare skal være etterspørsel eller også tilbudssiden som avgjør om vi får full sysselsetting. Det er klart at vi trenger å ha folk som har den relevante og riktige utdanningen, men faktum er – og jeg har hatt ansvar for høyere utdanning i Norge i halvannet år – at man ser at studentene velger ganske klokt, og utdanningsinstitusjonene tilpasser seg ganske raskt. Men jeg er veldig åpen for at også de som skal ansette folk, skal være mer inne på hvordan man skaper etter- og videreutdanningstilbud som er relevant for at folk kommer i jobb. Så må vi ha et opplegg som gjør at det er lettere å kombinere det å være ledig eller permittert med å få en utdanning.

Kirsti Bergstø (SV) [10:48:00]: I sted var det diskusjon om arbeidsavklaringspenger og hvordan man kan rette opp i det. Et tips jeg kan komme med, er å reverse-re høyresidens kutt, innstramminger i ordningen og også å reversere karenstiden.

Men det jeg tenkte å ta opp, var det representanten Asheim sa i sitt innlegg om at det var synd at man fjernet avkortingen når det gjelder uføre. Da lurer jeg – i all oppriktighet – på om ikke Høyre har mottatt de samme tilbakemeldingene som alle de andre partiene på Stortinget har fått fra uføre som frykter at man ikke lenger kan jobbe, som frykter en runddans med Nav, og som også frykter at man ikke har råd til å bidra som i dag.

Henrik Asheim (H) [10:49:03]: Jo, dem har jeg absolutt fått, og det er slik at når man får slike tilbakemel-

dinger fra innbyggere og dem som politikken vår angår, skal man lytte. Og det har vi virkelig gjort. Mitt poeng, som jeg også har nevnt i runder tidligere i salen, er: Ok, det er greit, kanskje vi ikke skal gjøre det på akkurat denne måten. Nå har flertallet blitt enige om å reverse-re den endringen. Men faktum med den endringen var at den betød noen andre viktige ting. For det første: Man får hjelpemidler fra krone én tjent for å komme i jobb. Det er et viktig tiltak som gjør at flere kan prøve seg ute i arbeidslivet. Det forsvinner nå med det vedtaket som SV og regjeringspartiene gjør – ok. Det andre er at sysselsettingsutvalget helt konkret peker på – og det mener jeg vi må interessere oss for i denne komiteen – at det fungerer som en terskelverdi på 0,4G, som gjør at mange ikke jobber litt ekstra fordi det rett og slett lønner seg så dårlig. Kan vi da se på andre måter for å sørge for at disse endringene gjøres? Jeg har spurt statsråden om dette og fått et litt uklart svar på om vi kommer til å få andre forslag til endringer, men jeg mener også at venstresiden bør interessere seg for hvordan vi kan hindre at disse barrierene og tersklene er der.

Mímir Kristjánsson (R) [10:50:28]: Gjennom åtte år med Høyre i regjering fikk vi kutt i barnetillegget for uføre, kutt i feriepenger på dagpenger, kutt i arbeidsavklaringspenger, kutt i brillestøtte, og på vei ut døren foreslo de også et kutt i fribeløp for uføre. Gjennomgangsmelodien var tydelig: Fattige og syke folk skal motivere seg til å jobbe med pisk og kutt. Når friske og rike folk, derimot, skal motiveres av Høyre til å jobbe, er det ikke snakk om å svinge pisk, da er det fram med gulroten. Da skal det være bonuser, da skal det være skattelett, da skal det være belønninger. Derfor stiller jeg et helt vidåpent spørsmål: Hva er årsaken til at representanten Asheim og hans parti tror at fattige folk best lar seg motivere med pisk, mens rike folk best lar seg motivere med gulrot?

Henrik Asheim (H) [10:51:10]: Det kaller jeg et la-det, vidåpent spørsmål, for det er klart at vi mener heller ikke det. Faktum er at det er flere ting på én gang. For det første er jeg helt overbevist om at det å sørge for at det faktisk lønner seg å jobbe, gjennom skattepolitikken, har noe å si. Derfor foreslo vi å senke skatten for dem under 30 år med lave inntekter. Det ble reversert av venstresiden – nei da, her skal skattene opp også for de unge. Det tror jeg har noe å si for om det lønner seg å jobbe. Det andre er: Hvordan sørger vi for at flere kommer ut i jobb? Jeg tror uenigheten mellom representanten Kristjánsson og meg er at jeg mener bare at det er litt i overkant urimelig å si at hvis man er utenfor arbeidslivet og skal inn, skal man gå ned i levestandard når man begynner å jobbe. Jeg mener at det alltid må lønne seg å komme i jobb. Derfor skal vi også sørge for å

ha et skikkelig apparat rundt, for hvis man ikke har hjelpetiltakene, hvis man ikke har måten for å sørge for at folk får kompetansen på plass eller for å bygge ned barrierene for å komme i arbeid, blir det bare en jakt på mennesker. Men hvis man klarer å kombinere det at det alltid lønner seg å jobbe, med en sunn og smart skattepolitikk som gjør at det er lønnsomt å gå på jobb, med tiltak som gjør at folk får kompetanse og hjelp til å komme i arbeid, da har man en god cocktail.

Presidenten: Replikorkordskiftet er omme.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:52:34] (ordfører for sak nr. 6): Behovet for trygghet i en mer urolig verden siger inn over oss alle. Norge har fått en ny Arbeiderparti–Senterparti-regjering som er for, og skal styrke, fellesskapet i Norge – ruste Norge for å takle mer krevende utfordringer. Stortinget må derfor bli viktigere, på bekostning av markedskreftene og Brussel. Markedskrefter og innholdet i den private eiendomsretten må styres av folkeflertallet på Stortinget. Regjeringa, med basis i et framforhandlet flertall på Stortinget, må utøve ledelse som gir norske borgere trygghet i hverdagen. Endringene i samfunnslivet må være forutsigbare, slik at folk og næringsliv kan få nødvendig tid til omstilling.

Regjeringas Hurdalsplattform står for full sysselsetting, skatt etter evne og tryggere sosiale ordninger for dem som ikke kan leve av sin arbeidsinntekt. Det er svært krevende når vi nå lever i en uforutsigbar pandemi, noe som betyr at myndighetene må gripe inn i folks frie bevegelser for å redusere og kontrollere smitteomfanget. Trygghet for at vårt gode helsevesen greier å behandle de som blir syke, er grunnleggende viktig. Bedrifter, sjølstendig næringsdrivende og ansatte må derfor på en balansert måte gis økonomisk støtte om de rammes av myndighetspålagte restriksjoner, karantene eller sykdom. Her gjør regjeringa en god jobb under krevende og stadig skiftende forhold.

Arbeids- og sosialkomiteens ansvarsområde er å sikre et velorganisert arbeidsliv, bl.a. gjennom treparts-samarbeidet mellom stat, arbeidstaker og arbeidsgiver, samt en arbeidsmiljølov som avklarer det som er ulovlig eller lovlig i arbeidslivet. Arbeidstilsynet skal følge opp at loven etterleves. Budsjettavtalen styrker Arbeidstilsynet økonomisk, og inspeksjon på arbeidsplassene må prioriteres høyere.

Komiteen har også ansvar for trygd og sosiale tjenester samt for pensjon. Folketrygdens samlede utgifter er for 2022 budsjettert til 551,5 mrd. kr. For å sette dette i sammenheng skal vi være klar over at inntektssiden til folketrygden i 2022 er budsjettert med trygdeavgift på 166,4 mrd. kr, arbeidsgiveravgift på 214,1 mrd. kr og andre inntekter på 3,6 mrd. kr – i sum 384,1 mrd. kr. Det gir altså en underdekning på hele 167,4 mrd. kr.

Bare for å vise relasjonene: Budsjettert momsinn-tekt er på 360,5 mrd. kr for 2022. Dette er for å fortelle noe om hvor store beløp som brukes for inntektssikring. I den budsjettavtalen som Arbeiderpartiet og Senterpartiet har framforhandlet med SV, er det en netto utgift for 2022 på 528 mrd. kr. Det er om lag en tredjedel av hele statsbudsjettet. Det er langt fra alle som er klar over dette viktige faktum.

ILO – International Labour Organization – i Genève er FNs eldste organisasjon, etablert i 1919. Ved et besøk der i 2012 lærte jeg hvor viktig trygghet for inntekt er for hele livet til folk. Eller for å si det på en annen måte: Hvilke problemer får folk som lever under en lite kontrollert markedsøkonomi uten nødvendige sosiale og økonomiske sikkerhetsnett? Dette systemet, som fremmes av IMF, den europeiske sentralbanken og EU-kommisjonen, skaper større problemer for folk. Dette gir nå sosial uro i flere EU-land, med tilhørende politisk uro. Gjennom EØS-avtalens ukontrollerte bevegelse av arbeidsfolk – eller strøm – kobles Norge direkte til disse store politiske problemene.

Senterpartiet vil framheve betydningen av et velorganisert arbeidsliv som skal gi full sysselsetting med norske lønns- og arbeidsforhold, og videre den inntektssikringen for folk som ikke kan leve av sin arbeidsinntekt. For 2022 er vårt budsjett på 528 mrd. kr, og jeg vil hevde at denne komiteens ansvarsområde er blant Stortingets viktigste for folks daglige trygghet – tryggheten for å ha inntekter til å betale dagliglivets utgifter. Disse sammenhengene er Senterpartiet svært bevisst på. Det verdigrunnlaget som ligger til grunn for denne holdningen, har historisk vist seg å være mest robust for å skape stabilitet og trygghet for folk under krevende samfunnsendringer. Ja, jeg vil si det så sterkt: Det sikrer oppslutning om demokratiet.

Situasjonen i dag er ikke annerledes. Det kreves nå samhold, fellesskap og folkeopplysning som gir mest mulig felles virkelighetsoppfatning om hva vi står oppe i, og hva som trengs av tiltak. Det trengs kraftsamling, altså prioritering av hva som er viktigst å ta fatt i og rette opp. Den budsjettavtalen som er framforhandlet mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV, er suverent best til å svare på disse utfordringene. Dette er fordi fellesskapet gjøres sterkere gjennom budsjettet. Det arbeides for større rettferdighet i økonomiske forhold blant folk, samtidig som større innsats, hardere arbeid og initiativ må verdsettes og stimuleres. Dermed legges grunnlaget for å holde ved like og smi nye generasjoner av ungdom inn i allianser av folk som har respekt for og tar vare på hverandre. Dette er noe av det viktigste for denne regjeringa.

Senterpartiets parole er at vi må holde oss med arbeidsfolk sjøl. Arbeidsinnvandringen som fører til fast

bosetting og deltagelse i vårt daglige samfunnsliv, er bra og nødvendig. Omfanget av gjestearbeidere gjennom bemanningsselskaper må begrenses. For at vi skal klare å begrense veksten i de sosiale ytelsene til folk i arbeidsfør alder, må vi styre arbeidsmarkedet slik at etterspørselen etter arbeidsfolk blir litt større enn tilbudet. Bare slik vil ungdom uten arbeidserfaring og folk med bare delvis arbeidsevne lettere få inntektsbringende arbeid.

Når vi ikke er i den situasjonen i dag, som følge av ukontrollert arbeidsinnvandring fra hele EØS-området, går derfor Senterpartiet inn for å styrke arbeidskvalifiserende tiltak, i forhold til Solberg-regjeringa – enten det gjelder støtte til fagutdanning eller lønnstilskudd til bedrifter som ansetter og betaler lønn og tariff til folk med delvis arbeidsevne.

Vi skal imidlertid være klar over at kostnadene over statsbudsjettet vil måtte bli langt høyere når vi setter inn flere slike tiltak. Vi snakker om store beløp hvert år for å kompensere for en ubalanse.

Hurdalsplattformen sier på side 49 at regjeringa vil «sørge for at personer som mottar arbeidsavklaringspenger får forlengelse dersom de ikke er ferdig avklart fra NAV eller helsevesenet».

Etter vår vurdering betyr dette en radikal, positiv endring til fordel for AAP-mottakerne, fordi ansvaret for framdriften i arbeidsavklaringen legges på det offentlige, ikke hos den enkelte AAP-mottaker. Det innebærer rett og slett et nytt menneskesyn som krever et nytt regelverk og ikke minst en ny organisering av arbeidet i Nav. Samtidig må vi holde fast ved at AAP er en midlertidig ordning. Førstelinja i Nav, kommuner og bydeler blir avgjørende viktig og må styrkes kraftig med erfarne fagfolk for å følge opp AAP-mottakerne i avklaringsperioden. Avklaring må skje så raskt som mulig, og arbeidskvalifiserende tiltak må iverksettes hurtig.

Representanten Tuva Moflag refererte til styrkingen på 770 mill. kr i statsbudsjettet, slik at ingen AAP-mottakere skal miste inntektssikringen fram til 1. juli, noe som var en meget viktig forbedring.

Ellers har vi en viktig fellesmerknad fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV på side 19 i Innst. 15 S for 2021–2022:

«En styrking i Navs førstelinje skal bygge på tilfylling til de ansattes kompetanse, økt bemanning og delegering av mer myndighet til førstelinjen i tjenesten slik at vedtak kan fattes så nært brukeren som mulig.»

Dette burde alle partier være enig i, da det var et av hovedpoengene med hele Nav-reformen som ble satt i drift i perioden 2006–2011.

For pensjonister er også Hurdalsplattformen viktig. Der heter det at regjeringa vil

«gi pensjonistenes organisasjoner forhandlingsrett på andre områder enn reguleringen av pensjonene, og dermed mulighet til å drøfte viktige spørsmål i eldrepolitikken».

Regjeringa, og Arbeiderpartiet og Senterpartiet i Stortinget, arbeider med å konkretisere denne formuleringen i Hurdalsplattformen.

Ved budsjettforliket mellom regjeringspartiene og SV ble budsjettet på vårt område styrket, og dermed forbedret, for en rekke grupper av mennesker som trenger inntektssikring fra fellesskapet. Jeg vil gi honnør til SVs og forhandlingspartenes arbeid med budsjettet på det avgjørende viktige punktet. Fjerning av avkorting av barnetrygd i sosialhjelp, som er en kommunal yelse, er viktig å ta fram. Dette blir endret fra 1. september. Brillestøtten blir økt, feriepenger på dagpenger som er utbetalt i 2021, blir gitt i 2022. En gjenoppretter barnetillegget for uføre fra 1. juli og reverserer forslaget om endret avkorting for uføre, slik at de kan tjene ca. 40 000 kr uten trekk i uføretrygden. Det er meget viktige forslag.

Helt til slutt vil jeg bare ta opp en liten sak, og det er at det bestandig er noen som har vanskeligheter med å betale strømmen til boligen sin. Nå blir det flere. Med dagens høye strømpriser blir det viktig at det gjenopprettes personlig kontakt mellom Nav-kontor i kommuner eller bydeler og dem som sender ut strømgningene, slik at strømledningen ikke kuttes til abonnentene. Her må det raskt opprettes personlig dialog mellom de tre partene – den som bruker strømmen, strøm- eller nettselskapet og det lokale Nav-kontoret – slik at en kan komme til enighet om betaling av strømgningen uten at strømmen stenges. En har for mange erfaringer med de tragiske konsekvensene hvis det skulle skje.

Ingrid Fiskaa hadde her teke over presidentplassen.

Dagfinn Henrik Olsen (FrP) [11:03:00]: Jeg vil takke komiteen for arbeidet som er gjort i fellesskap, og så får vi respektere hverandre for at vi har forskjellige synspunkter på veien til målet.

Hvor godt et land er å bo i, måles ofte opp mot hvor gode velferdsytelser vi har, og hvor godt vi tar vare på dem som har minst. Fremskrittspartiet er opptatt av å sikre gode velferdsordninger og et bærekraftig velferds-samfunn, og vårt alternative statsbudsjett for 2022 bygger opp under disse målsettingene.

Covid-19-pandemien har også i 2021 skapt store utfordringer for Norge. Pandemien vi har stått i, og fortsatt står i, skaper økonomisk usikkerhet for næringslivet, noe som også får store ringvirkninger for enkeltmennesker og samfunnsøkonomien. Fremskrittspartiet vil derfor prioritere tiltak som trygger norske arbeidsplasser og gir trygghet for hverdagsøkonomien til folk flest.

Arbeidslivet skal være trygt, fleksibelt og familievennlig, med plass til alle. For å sikre vår velferdsmodell for framtiden mener Fremskrittspartiet at alle skal bidra etter evne. Virkemidlene må innrettes på en måte som gjør at arbeid alltid lønner seg. Stadig flere står utenfor arbeidslivet, og antall eldre vil øke kraftig i årene framover. I Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2021 legges det vekt på tiltak som både vil opprettholde formålet med velferdsytelsene og samtidig bidra til å sikre bærekraften i ordningene framover.

I tillegg til å målrette inntektssikringsordningene prioriterer Fremskrittspartiet å løfte alderspensjonen. Alderspensjonen skal bidra til å gi alle eldre en verdig alderdom, basert på opptjente rettigheter. Pensjonsreformen som ble innført i 2011, mot Fremskrittspartiets stemmer, ga oss noen utfordringer. Reformens reguleringsmodell førte til at alderspensjonen ble underregulert med 0,75 pst., noe som resulterte i at pensjonen tapte seg i verdi, og at pensjonistene tapte kjøpekraft. Etter mange års kamp ble denne underreguleringen fjernet i år.

Vi klarte gjennom vår regjeringsdeltakelse å bøte på deler av den svake inntektsveksten for landets alderspensjonister ved å heve minstepensjonen flere ganger, redusere avkortningen mellom gifte og samboende og redusere det samlede skattetrykket. Det har gitt styrket økonomi for landets pensjonister, men noe gjenstår fortsatt. Gifte og samboende pensjonister får sin pensjon avkortet med 10 pst. hvert eneste år, noe vi mener må fjernes raskt.

Fremskrittspartiet foreslår i sitt alternative budsjett å øke minstepensjonen med 5 000 kr. Vi synes det er tragisk at landets minstepensjonister har flere titusen mindre å leve for i året enn det som er EUs fattigdomsgrense. Fremskrittspartiet er opptatt av at de som har lavest pensjon, skal få økt sin pensjon, da dette er svært viktig for hverdagsøkonomien.

I pensjonsreformen ble det lagt til grunn at framtidige arbeidstakere må stå lenger i arbeid enn dagens arbeidere for å oppnå en samlet alderspensjon som den dagens pensjonister har. Skal samfunnet klare å yte en pensjon til framtidige generasjoner tilsvarende dagens nivå, er det nødvendig at flere eldre står lenger i arbeid. Derfor er det i senere år gjort flere endringer som skal bidra til at flere står lenger i arbeid. I 2015 ble den øvre aldersgrensen endret fra 70 til 72 år, og senere er retten til å opptjene pensjonspoeng hevet til fylte 75 år. Men dette kan komme til å bli endret.

Skal vi ha en forventning om at eldre skal bidra lenger i yrkeslivet, til beste for samfunnet, må folketrygden endres slik at de får rett til ordinære sykepenge og dagpenge, som andre arbeidstakere som bidrar og skatter til fellesskapet. Skal en sikre framtidige generasjoner en god pensjon, må en i langt større grad ta utgangspunkt i

den enkeltes arbeidsevne og tilrettelegge for at seniorer kan ha større deltakelse i samfunnet. Folk flest bidrar dersom de kan, men da må vi legge til rette for det gjennom å inkludere, ikke å ekskludere.

Som følge av covid-19-pandemien har flere av landets sykehus blitt nødt til å omdisponere ressurser fra operasjonsstuer og annen medisinsk aktivitet til å håndtere et økende antall innleggelser av personer med covid-19. Mange pasienter opplever å få sine operasjoner utsatt, og ventetidene øker, noe som for mange fører til at retten til sykepenge bortfaller fordi en har gått over ett år på sykepenge. Disse personene går da fra sykepenge til arbeidsavklaringspenge.

Arbeidsavklaringspenge dekker 66 pst. av tidligere inntekt opptil 6 G. Dette er en betydelig utfordring for dem det gjelder. For det meste handler det om å få betalt sine faste utgifter, som bolig, bil og strøm. Det er fullt forståelig at helseforetakene har en utfordring med å håndtere koronapandemien, men det er ikke rettferdig at det er disse menneskene som må betale regningen.

Presidenten: Ønsker representanten å ta opp forslag?

Dagfinn Henrik Olsen (FrP) [11:07:59]: Ja, jeg tar herved opp forslagene våre.

Presidenten: Då har representanten Dagfinn Henrik Olsen teke opp dei forslaga han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Torbjørn Vereide (A) [11:08:25]: Underskrivne ønsker å utfordre representanten litt. Eg hadde sjølv ein samtale med nokon som opplevde kor knusande det var å vere altfor lenge under arbeidsavklaringsordninga, og korleis ei redusert inntekt gjorde kvardagen og livet enda vanskelegare. Eg ønsker å spørje representanten kvifor han meiner at det er riktig å gjere ytterlegare kutt i arbeidsavklaringspengane.

Dagfinn Henrik Olsen (FrP) [11:08:59]: Vi mener at det er riktig at arbeidslinja skal være rettesnoren, at det alltid skal lønne seg å stå i arbeid. Vi synes det vil være fornuftig å harmonisere de ytelsene vi har i dag som gjelder arbeidsavklaringspenge, opp mot dagpenge.

Torbjørn Vereide (A) [11:09:21]: Det var egentlig svar som forventa, og det tek meg til det som er det egentlege spørsmålet mitt: Viss Framstegspartiet og den gamle borgarlege regjeringa sin politikk for arbeidslivslinja, deira syn, hadde fungert, kvifor har det etter åtte år med borgarleg styre blitt ei dobling av talet på unge uføre?

Dagfinn Henrik Olsen (FrP) [11:09:48]: Vi må nok være ærlige med oss selv og si at det er ikke alle de gre-

pene man gjør gjennom tidene, som nødvendigvis er de rette, og at man på veien mot et mål må korrigere kurs. Det er ufornuftig at svært mange unge havner på uføretrygd, og da må vi rett og slett korrigere kursen underveis. Da tror vi at det å rette blikket mot at det skal lønne seg å stå i arbeid, er det viktigste vi kan gjøre for dem som, forhåpentligvis, skal over i arbeidslivet.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [11:10:30]: Representanten fra Fremskrittspartiet sa at alle skal bidra etter evne. Nå er jo ikke Fremskrittspartiet så glad i avgifter, noe heller ikke Senterpartiet er glad i, men mens vi i Senterpartiet er glad i skatt, er Fremskrittspartiet heller ikke glad i skatt. I vårt skattesystem har vi en personlig skatt når det gjelder formue og inntekt, og den er progressiv. Når representanten sier at alle skal bidra etter evne, betyr det da at Fremskrittspartiet støtter progressiv inntektsbeskatning og progressiv formuesbeskatning – med de endringene som regjeringa nå har lagt til grunn – for nettopp å gjennomføre representantens grunnsyn?

Dagfinn Henrik Olsen (FrP) [11:11:21]: Nå nevnte vel ikke undertegnede i sitt innlegg akkurat skatt etter evne. Det undertegnede var fokusert på, var at de som har evne til å bidra i arbeidslivet, skal gjøre det, men samtidig mener vi at de som ikke nødvendigvis kan stå i arbeid, skal ha gode ytelser, som gjør at de kan leve av dem. Men jeg snakket om arbeidsevne, ikke skatteevne.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [11:11:49]: Det var bra, da har vi fått avklart at Fremskrittspartiet ikke støtter skatt etter evne på inntekt og formue, noe vi fikk i 1881, så her har de litt å ta fatt i.

Men til de svakeste: Vi har nå fått rettet opp barnetillegget i uføretrygden, slik at dersom summen av uføretrygd og barnetillegg er høyere enn den tidligere arbeidsinntekten, skal det ikke være avkorting i barnetillegget. For de menneskene det er snakk om her, er i mange tilfeller grunnlaget for uføretrygden svært lavt, og når en i tillegg blir uføretrygdet etter før å ha vært i arbeid, blir evnen til å forsørge familien svakere. Ønsker altså Fremskrittspartiet å kjøre prinsippet om arbeidslinja så langt at de gruppene av mennesker som vi her snakker om, med de ungene, skal presses ned økonomisk, slik som høyreregjeringa foreslo?

Dagfinn Henrik Olsen (FrP) [11:12:49]: Fremskrittspartiet legger til grunn at de samlede ytelsene av uføretrygd og barnetillegg ikke skal overstige 90 pst. av den totale arbeidsinntekten man hadde tidligere. Det er fordi vi mener at det skal lønne seg å stå i arbeid, ikke leve på ytelser.

Mímir Kristjánsson (R) [11:13:27]: Det var mange fine ord i representanten Olsens innlegg, om folk flest,

om velferd, og om gode ytelser for dem som ikke står i arbeid. Men hvis man leser det som står i representanten Olsen og Fremskrittspartiets alternative budsjett, vil man der finne forslag om å kutte i arbeidsavklaringspenger, kutte i barnetillegg for uføre og kutte i overgangsstøtten for enslige forsørgere. Det følger jo den linjen som Fremskrittspartiet som en del av det borgerlige flertallet har hatt gjennom åtte år.

I går strøk jeg på oppkjøring for andre gang, så jeg skal ikke belære noen om trafikkregler, men selv jeg har fått med meg såpass at en kan ikke blinke til venstre og kjøre til høyre. Det er nettopp det Fremskrittspartiet gang på gang gjør når de kommer med denne retorikken, men samtidig kommer med nye forslag til trygdekutt. Så mitt spørsmål til representanten Olsen er ganske enkelt: Hva vil han si til de uføre og dem på arbeidsavklaringspenger som vil få mindre å rutte med dersom Fremskrittspartiets politikk skulle ha blitt vedtatt her i dag?

Dagfinn Henrik Olsen (FrP) [11:14:29]: Jeg vil si til representanten, men også til dem det gjelder, at vi har fortsatt meget gode ordninger i landet, og vi legger til grunn at de ordningene som vi skal ha i framtiden, også skal være bærekraftige. Men samtidig skal de ha et insentiv i seg: at det lønner seg å stå i jobb, ikke leve på stønad.

Presidenten: Då er replikkordskiftet over.

Mímir Kristjánsson (R) [11:15:18]: De siste dagene og ukene har det gått ut tusenvis på tusenvis av permitteringsvarsler i uteliv, reiseliv og kulturliv. En del av disse er riktig nok blitt trukket tilbake gjennom den forbedrede lønnsstøtteordningen som kom på plass i går, men fremdeles er det mange lavtlønnede innenfor servering og andre næringer som kan se fram til en arbeidsløs jul. Bare så vi har tallene klart for oss: Gjennomsnittslønnen for en servitør i Norge som er fulltidsansatt, ligger på 358 200 kr. Hvis vedkommende går over på dagpenger, vil han med dagens ordning sitte igjen med 23 000 kr i måneden. Med den dagpengeordningen vi har til vanlig, med 62 pst. dekning, snakker vi om en årslønn på 222 000 kr hvis man blir permittert. Det betyr at det går nærmere fem arbeidsløse servitører på en stortingslønn, og det er før man begynner å regne med pendlerbolig, diett, doble feriepenger, etterlønn og alt det andre.

Derfor har Rødt i sitt alternative budsjett lagt opp til permanent å forbedre dagpengeordningen. De forbedringene som har kommet på plass i dagpengeordningen under koronapandemien, har vært riktige og nødvendige, og de er blitt støttet av et bredt flertall i denne salen. Men det gir ikke mening at det skal være noe lettere å

være arbeidsløs til vanlig enn det er under pandemien. Hvis det er vanskelig å leve på dagpenger på 62 pst. under pandemien, er det vel like vanskelig å leve på den dagpengesatsen hvis man blir arbeidsløs i ordinære tider?

En av de store sakene denne høsten for oss alle har vært fribeløpet for uføre, og jeg er nok ikke den eneste som har fått hundrevis – om ikke tusenvis – av tilbakemeldinger om det. Jeg er glad for at det i dette budsjettet for første gang på åtte år har kommet på plass forbedringer i stønader og trygder for syke, arbeidsløse og skadde mennesker i Norge. Det er en viktig snuoperasjon. Samtidig skal vi ikke undervurdere hvor enorm den er, den snuoperasjonen vi har foran oss når vi skal prøve å gjeninnføre tilliten og verdigheten i det norske trygdesystemet.

Denne høsten har også vært dominert av en rekke skandaler knyttet til politikeres reiseregninger, etterlønn, pendlerboliger osv., og da er det mange politikere som har innvendt at det av og til kan være vanskelig å forstå hvilke regler som gjelder. Det er jeg hjertens enig i, men hvis man ser på måten folk som misforstår reglene eller gjør feil i Nav-systemet, blir behandlet, åpner det seg en avgrunn mellom den behandlingen vi gir til dem på toppen som gjør feil, og den behandlingen vi gir til dem på bunnen som gjør feil. Jeg har lyst til – for jeg tar mål av meg til å prøve å være en stemme for noen av de trygdede i Norge på denne talerstolen – å lese opp noen av de tilbakemeldingene jeg har fått i forbindelse med akkurat dette med hvor harde Nav kan være når man gjør noe feil. Her er det en som skriver:

Jeg søkte arbeidsavklaringspenger for seint. Jeg sto med min toåring i armene ved sengen til min mann på dødsleiet. Jeg hadde ikke penger på konto, hadde brukt opp tusenvis på parkering på SUS, Stavanger Universitetssykehus, der jeg lange dager var med ham og pleiet ham. Nav svarte: Synd for deg, sånn er reglene.

Her er det en annen som skriver:

Min svigerinne ble hasteinnlagt med potensielt livstruende bivirkninger etter en ganske stor operasjon. Hun fikk da ikke sendt inn meldekort til Nav. Hun ringte da til dem og forklarte situasjonen. Dette er svaret hun fikk fra Nav: Hvis du ikke ligger i koma, er det ingen grunn som er akseptabel for Nav til ikke å levere inn meldekort. Og så tok de pengene fra henne i et par måneder.

Eller en tredje:

Jeg hadde vært under heftig cellegiftbehandling og slet med hukommelsen og konsentrasjonen, så meldekortet som måtte sendes, ble liggende i bilen – ute av øye, ute av sinn. Jeg glemte å sende det, rett og slett. Nav tok meg da ut av systemet, og jeg oppdaget ikke den skjebnesvangre feilen før pengene uteble. Det var rett før jul, og som alenemor ble det rett og slett helt krise.

Jeg ringte Nav i håp om å få forklart, få tilgivelse og penger til jul. Det fikk jeg ikke.

Disse historiene er ikke unike. Disse historiene finnes det tusenvis på tusenvis av i det norske trygdesystemet. Det er historier som forteller om en velferdsstat som er på alvorlig ville veier, og som ikke hjelper dem som trenger det aller mest, men tvert imot bidrar til å forverre deres lidelser og problemer ved å opptre stivbeint og med mistillit. Og hvis det er én oppgave vi skal ta mål av oss til å gjøre de neste fire årene i denne komiteen og i denne salen, må det nettopp være å få snudd opp ned på dette, slik at vi viser folk tillit og verdighet igjen i det norske trygdesystemet.

Jeg tar opp forslagene fra Rødt.

Presidenten: Representanten Mimir Kristjánsson har teke opp dei forslaga han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Trine Lise Sundnes (A) [11:20:48]: Jeg har med interesse lest Rødts alternative budsjett som øker Arbeidstilsynets budsjett med ytterligere 20 mill. kr forbeholdt 40 nye stillinger i Arbeidstilsynet. Inspektører i Arbeidstilsynet lønnes i henhold til statens lønnsregulativ med en lønn mellom 550 000 kr og 730 000 kr. I tillegg kommer godtgjøringer og utlegg til pensjon. I privat sektor regner man en årslønn pluss 50 pst. stilling. Er det rett å anta at en ikke får 40 nye inspektører for 20 mill. kr?

Mimir Kristjánsson (R) [11:21:26]: Takk for spørsmålet. Det er i alle fall riktig å anta at en får flere inspektører med Rødts alternative budsjett enn en får med Arbeiderpartiets budsjett, for det er lagt inn 20 mill. kr til Arbeidstilsynet på toppen av det Arbeiderpartiet og de andre partiene har lagt inn.

Så får jeg rette representanten Sundnes' spørsmål videre til Finansdepartementet, og hvis de har gitt oss feil opplysninger, beklager jeg det på det aller sterkeste.

Trine Lise Sundnes (A) [11:21:50]: Med gårsdagens lansering fra Rødts leder i VG om at Rødt er det nye Arbeiderpartiet, er det rimelig å forvente at Rødt vet hvordan arbeidsfolk lønnes. Er det andre omtrentligheter i Rødts alternative budsjett representanten Kristjánsson på det nåværende tidspunkt ønsker å orientere denne salen om, f.eks. mangelen på inndekning i sitt eget AAP-forslag?

Mimir Kristjánsson (R) [11:22:16]: Representanten Kristjánsson kjenner ikke til at det er noen omtrentligheter i Rødts budsjett, verken om arbeidstilsynet, AAP eller andre ordninger. Vi har laget et budsjett, som alle andre partier, på en helt normal måte, basert på de svarene som vi får fra det dyktige og uhildede em-

betsverket i Norge, som svarer alle andre partier og oss på lik linje – får vi anta og håpe. Vårt budsjett er selvfølgelig saldert på en ordentlig måte, slik som alle andre budsjetter er. Jeg har tidligere blitt fortalt fra statsråden fra talerstolen om Rødts uansvarlige økonomiske politikk, men den som leser Rødts alternative budsjett, vil se at det er akkurat like ansvarlig – eventuelt uansvarlig – som det alle andre partiers budsjetter er. Det brukes ikke noe mer oljepenger i det budsjettet enn det gjør i de andre, og det er finansiert hovedsakelig ved å skattlegge de rikeste i dette landet litt mer, noe som Arbeiderpartiet også bør vurdere å følge til neste år.

Anna Molberg (H) [11:23:20]: Regjeringen varslet nylig at studenter innen helsefag skal hjelpe til med å sette covid-vaksiner for raskere å vaksinere folk med tredje dose. På regjeringens nettsider står det at studenter som vil bidra, kan registrere seg, og at de så blir kontaktet av et bemanningsbyrå fra sin aktuelle kommune. Bemanningsbyråer er som kjent ikke en arbeidsformidlingsform som Rødt anerkjenner – ja, Rødt ønsker faktisk å forby hele bransjen. Ser Rødt at det kan ha en verdi å ta i bruk alle gode krefter i samfunnet når behovet melder seg?

Mímir Kristjánsson (R) [11:23:56]: Rødt tror det er hundre andre måter å løse den typen problemstillinger på enn gjennom kommersielle bemanningsbyråer.

Representanten Molberg sier at vi ikke anerkjenner bemanningsbyråer. Vi anerkjenner jo eksistensen av kommersielle bemanningsbyråer, og at de selvfølgelig spiller en rolle i arbeidsmarkedet med arbeidsformidling i det systemet vi har i dag. Men vi mener, i likhet med resten av fagbevegelsen, at det er en dårlig måte å formidle arbeidskraft på. Vi tror på et arbeidsliv med hele, faste stillinger, der ikke-kommersielle bemanningsbyråer er de som har ansvaret for å sikre livsnødvendig arbeidskraft til f.eks. helseoppgaver.

Hvis arbeid til alle er jobb nummer én, som en rekke partier her sier – i hvert fall når det er valgkamp – får man anta at det ikke bør være opp til noen få private bemanningsbyråer å stå for det å skaffe arbeid til folk, men at det bør være en offentlig oppgave. Det offentlige helsevesenet må i alle fall være i stand til å kunne få arbeidskraft på andre måter enn å være prisgitt kommersielle bemanningsbyråer.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [11:25:07]: Jeg lever i den virkelighetsforståelse at Rødt bestandig vil overby både regjeringspartiene og SV i avtaler som dreier seg om vårt område, samtidig som Rødt er fornøyd med den linja vi står for. Men Rødt går altså lenger.

Spørsmålet mitt handler om historiene som representanten Mímir Kristjánsson refererte til. Han sa at his-

toriene ikke er unike. Jeg er helt enig: Historiene er ikke unike. Derfor har vi i Hurdalsplattformen sterke formuleringer om Nav, om omorganisering av Nav, og at regjeringen vil støtte at kommuner som ønsker å gjenåpne Nav-kontor, kan gjøre det, sikre at Nav-kontorenes åpningstider sikrer god tilgjengelighet for alle brukere og bygge styringen av Nav på tillit til de ansattes kompetanse og delegerer mer myndighet til førstelinja.

Er representanten fra Rødt enig i dette?

Mímir Kristjánsson (R) [11:26:18]: Det er representanten fra Rødt enig i. Og representanten fra Rødt ser med stor glede på kursendringen som har skjedd når vi har fått et nytt flertall på Stortinget etter åtte ganske så blå år. Vi har egentlig hatt en lang periode i Norge – gjennom skiftende regjeringer – der trykkesystemet er blitt drevet av mistillit, og der velferdsstaten er blitt skviset på en rekke ulike områder. Nå synes det som om det er kommet en kursendring som gjør at vi sakte, men sikkert kan begynne å gjeninnføre tilliten i velferdssystemet og i Nav, og at vi sakte, men sikkert kan begynne med å bygge opp velferdsstaten på ny.

Og så har representanten Lundteigen helt rett i at Rødt som regel vil overby regjeringen – og naturligvis også på dette området. Derfor har vi satt av enda mer penger til stillinger i Nav i vårt alternative budsjett, for nettopp å styrke førstelinjen og de andre gode formuleringene som ligger i Hurdalsplattformen.

Kirsti Bergstø (SV) [11:27:16]: SV og Rødt er sosialistiske partier som ønsker en større grad av omfordeling, og som ønsker en større grad av skattlegging og en styrket velferd. Men det er noe som skiller våre partiers forslag til budsjett, og det synes særlig på punktet om arbeidsavklaringspenger. For SV er det viktig å vise at vi ønsker å dekke opp de kuttene som er gjort, og det gjør vi med reelle penger. Vi ønsker også å jobbe for å drive fram de endringene slik at det blir folks virkelighet og endringer i systemene. Men til vår store overraskelse har vi registrert at Rødt ikke har nok penger til sitt eget opplegg for arbeidsavklaringspenger i sitt eget budsjett, der man tross alt prioriterer helt selv. Representanten Kristjánsson har tidligere rost embetsverket i Finansdepartementet for dyktig utregning. Da lurte jeg på hvorfor man ikke har brukt de reelle tallene.

Mímir Kristjánsson (R) [11:28:25]: Representanten Bergstø snur jo dette fullstendig på hodet. Rødt har bevilget mye mer penger til arbeidsavklaringspenger i sitt budsjett enn både det som lå inne fra regjeringen opprinnelig, og det som har kommet fram i enigheten gjennom Hurdalsplattformen. Det er fordi Rødt i likhet med SV deler ønsket både om å reversere alle de kuttene som har kommet i arbeidsavklaringspenger fra den

foregående regjering, og også den ambisjonen som foreløpig er en ambisjon, men som vi alle sammen forhåpentligvis har et mål om å få realisert, nemlig at folk skal kunne være på arbeidsavklaringspenger fram til de er ferdig avklart. Det har Rødt satt av penger til i sitt budsjett, og det ser vi fram til å gjennomføre, forhåpentligvis sammen med et stort flertall i denne salen.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Sveinung Rotevatn (V) [11:29:28]: I den delen av budsjettet som vi no diskuterer, ligg nokre av dei viktigaste verkemidla vi har for å gje folk tilgang til arbeid, kvalifisering til jobb, trygd og føreseielegheit dersom ein fell på utsida av arbeidslivet. For oss i Venstre er utgangspunktet at sjølv om velferdsordningar er med på å gje inntektssikring og skal hegnast om, er det ikkje dei som løyser fattigdomsutfordringane i samfunnet. Det er det inntekt frå arbeid som gjer. Det er den viktigaste inntektskjelda – heldigvis – for dei fleste hushald, og målet må alltid vere at alle som kan jobbe, får moglegheita til å jobbe.

I Venstre trur vi at menneske ønskjer å lykkast i eige liv med dei måla dei set seg, og at det viktigaste vi kan gjere, er å føre ein politikk som gjev folk flest moglegheita til nettopp å søkje å oppnå dei måla. Venstre har gjennom fleire år i Stortinget jobba for å inkludere fleire i arbeidslivet vårt. Vi har gjennomført omfattande endringar for å sørge for at fleire fullfører vidaregåande skule, fordi vi veit at det fungerer. Vi har lagt om introduksjonsordninga slik at fleire skal få ta i bruk ressursane dei har, og får eit tilbod tilpassa sine mål og sin bakgrunn. Vi har lagt fram ein eigen strategi for å auke kvaliteten på tilboda Nav har til arbeidssøklarar som treng å kvalifisere seg, for det er viktig at vi ikkje berre aukar talet på tiltaksplassar, men at vi også har mangfald og kvalitet i dei tilboda.

I regjering har vi styrkt samarbeidet mellom Nav og arbeidsgjevarar, både gjennom marknadsarbeid i Nav og gjennom auka bruk av lønstilskot og inkluderingstilskot, for å ta risikoen saman med arbeidsgjevarane og løne verksemdar som tilset personar som står utanfor arbeidslivet. Ikkje minst har vi stilt fleire krav til offentleg sektor om å ha målsetjingar om å vere inkluderande arbeidsgjevarar, fordi vi veit kor viktig det er å sørge for at dei som har høl i cv-en, får ein sjanse i arbeidslivet.

Pandemien har ramma dei som har minst, hardast. Utvalet som såg på levekår i byar, er bekymra for dei langsiktige konsekvensane krisa vil ha for levekår og segregering nettopp der. Det er ein fare for at krisa forsterkar ulikskap på lang sikt. Utvalet konkluderte med at negativ effekt under pandemien er størst hos dei som bur i levekårsutsette område. Fleire av tenestene som gjev bistand til utsette innbyggjarar med behov for hjelp

og tryggleik, har også hatt redusert kapasitet under koronakrisa, og det er slik at nokre vil ha behov for meir hjelp enn andre framover. Difor må vi vere villige til å målrette tiltak mot dei som har dei største behova. Det er vi opptekne av i Venstre, sjølv om det kan bety at vi ikkje alltid kan utvide og gjennomføre nye, universelle velferdsordningar som treff mindre målretta.

Mange av dei som jobbar i bransjane som har vore hardast ramma av nedstenging og smitteverntiltak, er dei som er i risikosona for å hamne i fattigdom, nettopp fordi serverings- og utelivsbransjen er flinke til å inkludere personar med laus tilknytning til arbeidslivet, ofte med låg formell utdanning eller høl i cv-en. No er det dei same bransjane som vert stengde ned på ny. Dei ønskte seg ei lønnsstøtteordning. Den somla regjeringa betrakteleg med å få på plass. Då ho kom på plass, var ho for svak. No har ho vorte forbetra, men framleis er ho langt frå god nok, ikkje minst fordi bedriftene vert stilte overfor eit val som er permittering eller ikkje permittering – ingen kombinasjonar, ingen fleksibilitet.

Då løysinga vart lagd fram, sa finansministeren at vi ikkje skal snakke ned permitteringsordninga. Det skal vi ikkje gjere, men det er heller ikkje eit mål på vellykka politikk at flest mogleg vert permitterte. Den demonstrasjonen som var på Eidsvolls plass her utanfor på laurdag, viste tydeleg at arbeidsfolk heller vil ha jobbane sine, og at dei heller vil ha lønstilskot og moglegheita til det enn å verte permitterte.

Det er i all hovudsak to ulike budsjettforslag vi diskuterer. Etter Venstres syn var budsjettforslaget som vart lagt fram frå Solberg-regjeringa, godt på dette området. På ein del område er det dessverre vorte svekt av den nye regjeringa. Det gjeld f.eks. forsøket med å leggje opplæring til rette for elevar som står i fare for å droppe ut av vidaregåande skule. Vi veit at fullføring av skule er noko av det aller viktigaste for å nå måla ein har i livet, for å kome i jobb, for å kome i vidare utdanning. At ein her kuttar i målretta innsats, synest vi er beklageleg og i grunnen uforståeleg. Vidare er det henta inn og kutta i ulike målretta ordningar som vi føreslo, anten det handlar om hjelp til tolketenester, ungdom som fell utanfor arbeidslivet, eller kva det måtte vere. Det er også lempa på ein del andre ordningar, i stor grad som følge av budsjettforliket med SV, men som dessverre i liten grad er finansierte med varige inntekter. Vi får kome tilbake til budsjettet neste år og sjå korleis det då skal finansierast, anten det er auka oljepengebruk eller eit endå høgare skattenivå.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Torbjørn Vereide (A) [11:35:01]: Først og fremst må eg seie at påstandane om at det har gått treigt i svingane no, er litt underlege når ein samanliknar dei to ve-

kene vi har brukt på å få på plass ei lønskompensasjonsordning, med dei om lag to månadene som førre regjering brukte for å kome med tiltak. Men det er ikkje det eg skal spørje om. Det eg skal spørje om, er likevel relatert til pandemien og korona. For åtte månader sidan uttrykte representanten Rotevatn at det var riktig å gjere kutt i sjukelønsordninga, pandemi eller ei. No er vi komne i gang på nytt. I ein situasjon der folk bør vere heime når dei er sjuke: Meiner representanten Rotevatn framleis at det er riktig at det skal bli dyrare for folk å vere heime når dei er smitta, enn å gå på jobb?

Sveinung Rotevatn (V) [11:36:01]: Eg trur eg og Venstre meiner det same som Arbeidarpartiet gjer, eg håpar i alle fall det, nemleg at dei ordningane vi riggar oss med under ein krisesituasjon – med andre råd enn vanleg til befolkninga, med strenge reglar om smittevern, bl.a. at ein skal vere heime om ein kjenner det minste teikn til å vere forkjølt – er litt andre ordningar enn det vi har til vanleg. Eg trur Arbeidarpartiet er einig i det. Om Arbeidarpartiet er einig i det, forstår eg ikkje kvifor representanten Vereide stiller spørsmålet på den måten han gjer. Men når det gjeld ein normal situasjon, trur eg det er viktig å ta inn over seg at Noreg framleis har det høgaste sjukefråværet i verda. Det er mykje høgare enn i nabolanda våre, og det lar seg ikkje forklare på nokon annan måte enn at vi har andre ordningar enn alle andre land, bl.a. full lønskompensasjon frå dag éin i eitt år. Det har vi ikkje for nokon andre ordningar i trygdesystemet vårt. Kvifor vi har det for den ordninga, er det ikkje heilt enkelt å forstå, med dei dårlege resultatane vi ser.

Torbjørn Vereide (A) [11:37:12]: I oppslaget der representanten Rotevatn var sitert, var det ganske tydeleg at det gjaldt uavhengig av pandemi, men det er veldig gledeleg at det her blir korrigert, om ikkje meir. Oppfølgingsspørsmålet går på korleis vi rustar oss både under pandemiar og utanfor pandemiar, anten det er snakk om teknologiske omstillingar eller anna. Vi i Arbeidarpartiet meiner at eit organisert arbeidsliv er avgjerande for å lykkast både i pandemihandtering og i omstilling generelt. Kvifor meiner representanten Rotevatn at det er riktig å fryse fagforeiningsfrådraget i staden for å gjere det litt meir rimeleg og overkomeleg for folk å organisere seg i fagforeiningar?

Sveinung Rotevatn (V) [11:37:58]: Det nivået på fagforeiningsfrådraget som vi no har hatt, og som Venstre har vore for, er det same nivået som var på fagforeiningsfrådraget sist Arbeidarpartiet sat i regjering. Der- som ein skal tolke representanten Vereide ordrett, betyr det at då Arbeidarpartiet sist var i regjering, var ein mot eit organisert arbeidsliv, då var ikkje ordningane

gode nok. Eg trur ikkje det er rimeleg å anta at det er det representanten meiner. Eg trur heller ikkje det er slik at ein skal måle i kva grad ein er for eit organisert arbeidsliv eller ikkje, på kor store skattelettar ein skal få som fagorganisert. Venstre er for eit organisert arbeidsliv. Vi observerte og registrerte at sist ein utvida fagforeiningsfrådraget, klarte ein ikkje på forskingsmessig grunnlag å vise at det førte til nokon auke i organisasjonsgrad. Det har heller ikkje regjeringa vist til at skjedde då, eller at vil skje no. Det er noko ein antek, som ikkje har vist seg å stemme historisk sett.

Men vi får håpe at det stemmer no, for eg er for at fleire skal fagorganisere seg. Eg håpar at dette fører til eit rush av folk som vil melde seg inn i fagforeiningar, men det er dessverre ingenting frå norsk historie som tyder på at det vil skje.

Presidenten: Replikordskiftet er over.

Statsråd Hadia Tajik [11:39:22]: Denne regjeringa har som mål at fleire kjem i jobb, at det er trygge jobbar dei går til, og ikkje minst at arbeidsfolk får meir makt over sin eigen kvardag.

Smittesituasjonen er for tida ganske krevjande, særleg på grunn av den nye mutasjonen omikron. Utviklinga framover er usikker. Regjeringa har innført ganske strenge smitteverntiltak, og me ser at det er nødvendig å følgja forholda og smittesituasjonen nøye.

Det som er viktig for meg, er å understreka at folk og næringsliv skal oppleve at sikkerhetsnettet er der for dei. Regjeringa foreslår å vidareføra dei ekstraordinære reglane for dagpengar, sjukepengar, omsorgspengar og arbeidsavklaringspengar i 2022 – dette både for å bidra til å hindra smitten i å breia seg og for å dempa dei negative økonomiske konsekvensane av pandemien både for enkeltpersonar og for bedrifter. Mange står igjen i fare for å verta permitterte, og jobbmoglegheitene for personar som allereie står utan arbeid, kan verta forverra. Det er framleis betydeleg fleire langtidsledige no enn det ville vore i ein normalsituasjon, og mange av dei som er langtidsledige, høyrer til ei gruppe som opplever at det er vanskeleg å finna fotfeste i arbeidslivet. Situasjonen kjem til å vera krevjande for ganske mange den nærmaste tida.

For denne regjeringa er arbeid til alle jobb nummer éin, og i lag med dei mellombelse utvidingane av koronaordningane i 2022 har regjeringa bl.a. foreslått å styrkja arbeidsmarknadstiltaka og å oppretta fleire plassar under varig tilrettelagt arbeid. Me styrkjer òg beman- ninga i Nav for å gje rom for tettare oppfølging av personar som står utanfor arbeidsmarknaden, og ikkje minst òg til å handtera område som er under press, eller som har eit stort utviklingsbehov.

Det seriøse og organiserte arbeidslivet i Noreg vert utfordra av useriøse aktørar, sosial dumping og låg organisasjonsgrad. Det fører med seg utnytting av arbeidsfolk til å auka forskjellar, og det svekkjer den norske modellen. Ikkje minst kan det òg svekkja rekrutteringa til fleire viktige yrke. Difor er det viktig at Arbeidstilsynet har tilstrekkeleg kapasitet til å få bukt med useriøsitet og sosial dumping. Regjeringa legg vekt på at Arbeidstilsynet må vera synleg og til stades der utfordringane er størst. I tillegg til forslaget om å oppretta eit nytt a-krim-senter i Alta og gje Arbeidstilsynet pengar til vidare kontroll med smittevern på arbeidsplassar føreslår regjeringa å styrkja Arbeidstilsynet med ytterlegare 20 mill. kr. Det vil styrkja kapasiteten til tilsynet sånn at etaten kan auka innsatsen mot useriøsitet og sosial dumping.

Så føreslår regjeringa òg å auka løyvinga til Petroleumstilsynet. Sjølv om det er sånn at risikoen for storulykker og talet på alvorlege hendingar viser ein langsiktig meir positiv trend enn tidlegare, er det framleis behov for å følgja denne utviklinga tett. Regjeringa føreslår å styrkja den grunnleggjande kapasiteten og kompetansen til etaten. Det handlar om å styrkja tryggleiken i petroleumsnæringa, ei viktig næring for landet, bl.a. gjennom å leggja betre til rette for å læra etter hendingar og gjennom auka kapasitet til granskingar og anna oppfølging ved Petroleumstilsynet.

Me har òg lagt vekt på det organiserte arbeidslivet, og me føreslår gjennom dette budsjettet å dubla fagforeiningsfrådraget i løpet av dei neste to åra. Det er viktig fordi det organiserte arbeidslivet er eit gode for oss alle saman, ikkje berre for den enkelte organiserte, fordi det bidreg til eit arbeidsliv med lågare konfliktnivå og høgare produktivitet. Ikkje minst er òg det organiserte arbeidslivet fyrstelinjeforsvaret vårt mot eit useriøst arbeidsliv, mot sosial dumping og for ein tryggare arbeidskvardag for alle.

Som det følgjer av Hurdalsplattforma, kjem regjeringa til å sørgja for at perioden til personar som får arbeidsavklaringspengar, vert forlengd viss dei ikkje er ferdig avklarte. Der har me starta eit arbeid for å vurdere korleis dette skal følgjast opp, og det vil potensielt kunna få konsekvensar frå og med 1. juli 2022. Regjeringa ser fram til å presentera forslaget sitt til lovendringar så raskt som mogleg.

Så har me òg varsla at me ønskjer å forbetra brillestøtteordninga. I budsjettavtalen mellom regjeringspartia og SV vart me einige om å styrkja brillestøtta med 220 mill. kr frå 2022. Med denne styrkinga er eg trygg på at me kjem til å finna løysingar som vil inkludera langt fleire grupper enn i dag.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Henrik Asheim (H) [11:44:33]: Statsråden sa i sitt innlegg at det er viktig å sørge for at flere mennesker kommer i jobb. Det tror jeg vi kan være helt enige om i denne salen. Men for at flere skal få muligheten til å fullføre skole og utdanning, men også å komme i jobb, trenger noen litt ekstra hjelp og virkemidler for nettopp å klare det. For eksempel vet vi at mange av dem som sliter med hørselen, trenger tolker, og i de siste to budsjettene satte Solberg-regjeringen av penger til 59 nye slike utdanninger. Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV i fellesskap kutter i denne posten.

Når statsråden vet at det var 5 300 uløste tolkeoppdrag bare i 2021, hvorfor mener hun da at det var en god idé å kutte i tolketjenesten med 15 mill. kr?

Statsråd Hadia Tajik [11:45:22]: Det er viktig for denne regjeringa at alle får moglegheita til å fullføra vidaregåande skule og å byggja på med vidare utdanning, viss ein ønskjer det. Denne regjeringa har ikkje minst i Hurdalsplattforma synleggjort behovet for å ha fleire satsingar som varetek ungdom på veg inn i arbeidslivet, bl.a. med utforminga av ein ungdomsgaranti, og ikkje minst ei aktivitetsreform for unge uføre med ein jobbgaranti.

Det er klart at me vil òg sjå nærare på behovet for fleire tolkar, men det òg må sest i ein større samanheng, slik at me kan sikra at kvar enkelt ungdom får den oppfølginga som han eller ho måtte trenga.

Dagfinn Henrik Olsen (FrP) [11:46:16]: Som jeg avslutningsvis var inne på i mitt innlegg, opplever man for tiden – og man ser det også i mediene – at det stenges ned operasjonsstuer, og at helseforetakene omdisponerer sine ressurser. Det gjør i neste omgang at folk som har stått lenge i kø og ventet på operasjon, nå blir videre forskjøvet ut i forløpet, med det som konsekvens at de går fra sykepengen til arbeidsavklaringspenger.

Hva tenker statsråden om denne situasjonen, og på hvilken måte ser hun at man kan gjøre et framstøt for å beholde dem i den ordningen de er på, siden dette gjelder økonomiske konsekvenser?

Statsråd Hadia Tajik [11:46:59]: Det er ingen tvil om at det er ein svært krevjande situasjon for ganske mange med dei smitteverntiltaka som er innførte, og med dei avgrensingane som det kan leggja på moglegheitene ein del har til å vera i arbeid, sjølv om dei måtte ønskja å vera i arbeid og få prøvd ut arbeidsevna si og ikkje minst få eit sterkare fotfeste i arbeidslivet.

Eg kan berre svara for ein del av dei tinga som skjer innanfor mitt eige budsjett, men noko av det som eg har bidrege til, saman med kollegaene mine i regjeringa, er at pensjonert helsepersonell skal kunna bidra med co-vid-handteringa utan avkorting i pensjonen. Det vil

kunna gjera det mogleg for helsevesenet å handtera meir enn det dei kanskje elles ville ha vore i stand til å handtera. Det vil òg setja dei i betre stand til å følgja opp saker og problem som ikkje berre er covid-relaterte.

Kirsti Bergstø (SV) [11:48:04]: Statsråden nevnte i sitt innlegg hvor viktig det er å styrke Nav og styrke Arbeidstilsynet, og det er svært gledelig at det skjer. Samtidig er det avgjørende at ansatte som jobber innenfor Nav, arbeidstilsyn og andre deler av statlig offentlig virke, opplever at man kan jobbe på en måte som møter behovene, framfor at man har målstyring. Da lurer jeg på: Hvordan merker ansatte og tillitsvalgte i etatene – gjennom arbeid, styring, tildelingsbrev – at det er et nytt politisk flertall på plass som synes det er viktig å styrke med både nok tid, nok folk og også tillit i virket, forhåpentligvis til erstatning for målstyring?

Statsråd Hadia Tajik [11:49:03]: Denne regjeringa vil gjennomføra ein tillitsreform i offentlig sektor, og for meg er det spesielt viktig å få gjennomført det i Nav. Eg kjem til å starta med å gjennomgå målings- og styringsparametrane for Nav. Det vil eg gjera i lag med leiinga og dei tilsette, for å forsikra meg om at det berre er dei måleparametrane som er ytst nødvendige, som er dei som fortset å vera parametrane ein bruker.

I tildelingsbrevet for 2022 vil tillitsreforma verta sett i gang. Det vil bestå av fleire premisser, men bl.a. vil det handla om å vareta større rom for fagkunnskap til dei tilsette. Det vil handla om at ein i større grad tek i bruk den norske arbeidslivsmodellen der leiinga og dei tilsette er meir jambyrdige. Det vil òg gje dei tilsette i Nav større rom til å påverke sin eigen arbeidskvardag, og alt dette vil handla om å sikra kvaliteten i møte med brukarane betre enn det ein har klart så langt. I tillegg har me bidrege til auka driftsbudsjett i Nav.

Mímir Kristjánsson (R) [11:50:27]: Gjennom pandemien har Stortinget vedtatt flere forbedringer i dagpengeordningen, forbedringer som også statsråden og regjeringen har utvidet til å gjelde i første omgang ut januar. Det kommer av en erkjennelse av at man vet at det å leve på 62 pst. av tidligere inntekt i dagpenger ikke er spesielt enkelt for veldig mange, særlig ikke for mange lavtlønte. Det som derimot er litt merkelig, er at det ikke synes å komme noen initiativ fra regjeringen om å forbedre dagpengeordningen permanent. Hva er det som er årsaken til at det skal være lettere å være arbeidsløs fra en lavtlønt stilling til vanlig enn når det er pandemi? Skyldes det rett og slett at man tenker at de som er arbeidsløse til vanlig, har mer skyld selv i at de er arbeidsløse?

Statsråd Hadia Tajik [11:51:15]: Me har bidrege til endringar i dagpengeregulverket, og dei gjer det lettare for fleire å få dagpengar no i den ekstraordinære situasjonen med smitteverntiltak, som rammar ganske mange i små stillingsbrøkar eller i deltidstillingar. Me veit at når særleg restaurant- og serveringsbransjen er nøydd til å stengja ned eller delvis stengja ned, er det mange i dei bransjane som har nettopp små stillingsbrøkar, og som difor må få lettare tilgang til dagpengar. Men eg vil understreka at dette og forhøgde dagpengesats handlar nettopp om at det er ein ekstraordinær situasjon, og at ganske mange av dei som opplever at dei må over på dagpengar, ikkje har andre reelle jobbmoglegheiter fordi myndigheitene har pålagt smitteverntiltak og smitterestriksjonar som gjer at ein ikkje kan søkja eller få andre typar jobbar. Det er det som skil denne ekstraordinære situasjonen frå det som ville ha vore ein ordinær situasjon. Eg vil understreka at òg det ordinære dagpengeregulverket er eit godt regelverk.

Sveinung Rotevatn (V) [11:52:37]: I ei replikkveksling her for ein månads tid sidan vart statsråd Tajik utfordra av representanten Kristjánsson om kvifor ein i regjeringa sitt tilleggsnummer ikkje fann plass til det Arbeidarpartiet hadde lova dei skulle finne plass til, nemleg feriepengar for dei som går på dagpengar, brillegstøtte, barnetillegg for uføre, starten på tannhelsereform, SFO m.m. Svaret frå statsråd Tajik den gongen var at det var fordi Arbeidarpartiet fører ein ansvarleg økonomisk politikk. Det er eigentleg eit svar det står respekt av, og det var ærleg. Så står det kanskje litt mindre respekt av at ein går til val på noko ein ein måned seinare meiner er økonomisk uansvarleg.

Men no har dette vorte endra i forliket med SV. No er desse ordningane på plass, og då får vi tru at det er finansiert på ein ansvarleg måte, nemleg gjennom auka varige inntekter, men det er det jo ikkje. Det er finansiert med mellombelse ekstraordinære inntekter i utbyte frå Statkraft på grunn av høge straumprisar. Har det gjort det budsjettopplegget vi skal vedta i dag, meir ansvarleg?

Statsråd Hadia Tajik [11:53:40]: Eg lar meg gjerne belæra av andre om korleis ein driv trygg økonomisk styring, men ikkje av representanten Rotevatn eller partiet Venstre. Når dei har sete i regjering eller forhandla om budsjett, har dei sjølve teke utbyte frå Statkraft i seine nattetimar. Dei har sjølve bidrege til å kasta plutselege avgifter på folk for å få budsjetta sine til å gå i hop. Etter at dei har forhandla fram nye budsjett, har partiet Venstre stått og skrytt av at dei har skrudd CO₂-avgifta opp, samtidig som Framstegspartiet har skrytt av at dei har skrudd vegbruksavgifta ned, slik at dei har nullt dei politiske satsingane til kvarandre totalt og

fullstendig ut. Arbeidarpartiet, SV og Senterpartiet vil i det minste i same retning. Me har nokolunde same maktanalyse til grunn for dei politiske prioriteringane som me gjer. Eg er stolt over at det budsjettforliket me har fått til saman med SV, bidreg til at ein varetek endå meir av det som er viktig for livet og lommebøkene til vanlege folk.

Så vil eg understreka at det er alltid heilskaplege økonomiske vurderingar som avgjer om det er trygg økonomisk styring eller ei, og eg er glad for at omstenda har tillate andre heilskaplege vurderingar no enn det dei gjorde for nokre månader sidan.

Presidenten: Replikordskiftet er dermed over.

Trine Lise Sundnes (A) [11:55:15]: Arbeidsfolk i Norge fortjener trygge arbeidsplasser. De fortjener et arbeidsliv som bygger dem opp og ikke bryter dem ned, et arbeidsliv til å leve med hele livet, helt til man går i pensjon.

Arbeidstilsynets budsjett styrkes for å styrke Arbeidstilsynets kapasitet, herunder veiledning, tilsyn og kontroll rettet mot useriøsitet og sosial dumping. Bevilgningsøkningen vil samtidig gi økt tilstedeværelse og synlighet der utfordringene er størst. Det understrekes fra komiteens behandling en forventning om en betraktelig økning av de fysiske tilsynene. Dette er også i tråd med tilbakemeldinger fra arbeidslivets parter.

Fra mange deler av arbeidslivet rapporteres det om svært graverende forhold. I tillegg til de mange sakene i bygg- og anleggsbransjen er bl.a. den private velferdsbransjen i vinden, sist gjennom den meget omfattende dommen i Stendi-saken. Etter en mer enn tre år lang rettskonflikt mellom Stendi og 22 medlemmer i Fagforbundet har retten kommet til at det har vært svært omfattende brudd på arbeidsmiljøloven og andre sentrale lover. Det er grunn til å tro at Stendi ikke er alene om den forretningsmodellen de har lagt til grunn – grunn nok til at Arbeidstilsynet ser bransjen ekstra nøye i kortene.

Over år har antall tilsyn gått jevnt og trutt nedover, fra 17 939 tilsyn i 2015 til 12 362 tilsyn i 2019. I pandemiåret 2020 var tallet nede i 9 606, og nær 300 av disse var såkalte postale tilsyn. I denne perioden har antall motatte varsler om kritikkverdige forhold økt. I løpet av perioden fra 2015 til i dag er antallet inspektører i tilsynets forebyggende avdeling, tilsyn, gått ned. En oppbygging av antallet inspektører på tilsyn, og satsing på deres kompetanse knyttet til useriøsitet i arbeidslivet, er viktig for å nå Arbeidstilsynets og regjeringens mål.

I a-krimarbeidet arbeides det med aktører hvis forretningsmetode er å omgå norsk regelverk. Hver enkelt sak krever dermed mer ressurser. Det må innhentes dokumentasjon nok til å sannsynliggjøre brudd på regelverk, og det må benyttes observasjoner og omfattende

dokumentgjennomgang mye oftere enn for kun få år siden.

Etter åtte år med Solberg-regjeringen er Arbeidstilsynets styringsprosess vinklet mot mål- og resultatstyring i så detaljert grad at det bærer preg av «new public management». Det vanskeliggjør tilsynsoppgavene, og tilsynsantallet går ned. Det må være en balanse mellom registrering og rapportering og den nytten man har av disse registreringene, og jeg er spesielt glad for at man tar tak i disse utfordringene gjennom en tillitsreform i offentlig sektor, noe som er løftet fram av arbeidsminister Tajik i dag.

Med dette budsjettet starter det etterlengtede renholdsarbeidet i arbeidslivet. Det tar dessverre mer enn ett år å rydde opp etter Solberg-festen, men jobben starter med denne regjeringen og med et godt samarbeid med partene i arbeidslivet – til beste for arbeidsfolk, som fortjener trygge arbeidsplasser. De fortjener et arbeidsliv som bygger folk opp og ikke bygger dem ned.

Aleksander Stokkebo (H) [11:59:42] (ordfører for sakene nr. 3 og 4): Arbeid til flere er vår viktigste jobb. Derfor startet vi på Høyres vakt inkluderingsdugnaden. Folk som av ulike grunner står utenfor arbeidsmarkedet, må inkluderes bedre og hjelpes ut i jobb. Noe av det mest grunnleggende for oss mennesker og vår verdighet er å få brukt våre evner og bidra der vi kan. Enten du har nedsatt funksjonsevne, hull i cv-en eller minoritetsbakgrunn, må vår melding være klar: Du trengs. Alle har erfaring og kompetanse som samfunnet har behov for.

Hvis vi skal få flere ut i jobb, må vi stille opp med virkemidlene. Lønnstilskudd er ett tiltak som ble kraftig styrket på Høyres vakt. 3 000 flere varig tilrettelagte jobber og vårt forslag om minst 1 500 nye er et annet. Men hvis vi virkelig skal lykkes med å få ned forskjellene og hjelpe folk i jobb, må vi ta tak i de underliggende driverne bak forskjellene. Det er en klar sammenheng mellom det å ikke ha fullført videregående og det å ikke komme seg i jobb. Derfor sto vi på Høyres vakt for en storsatsing på fullføring som bidro til at det gikk kraftig opp. Derfor foreslo vi i budsjettet over 32 mill. kr til en forsøksordning som skulle bidra til at flere av Navs brukere skulle få gjennomført tilrettelagt videregående opplæring. Dessverre fjerner nå SV, Senterpartiet og Arbeiderpartiet denne satsingen med et pennestøk. Det er synd for alle dem som står utenfor og vil inn i utdanning og arbeid.

Fullføring av skolen er viktig, men hvordan skal en kunne fullføre skolen hvis en verken hører eller vet hva som blir sagt? Sånn er det for Kaia. Hun er født døv og er avhengig av tolk for å gjennomføre skolen, men hun opplever en hverdag der hun gang etter gang blir stående uten tolk og detter av undervisning, gruppearbeid og diskusjonene som foregår.

Bare i år har Nav manglet tolk til 5 300 oppdrag. Det hindrer fullføring i videregående og hindrer deltakelse i jobb. Sånn kan det ikke være. På Høyres vakt styrket vi derfor tjenesten, og i de to siste budsjettene satte vi av penger til 59 nye tolker for å gi økt tilgjengelighet, mer forutsigbarhet for folk og bedre kvalitet på tjenestene. Det var derfor en stor overraskelse for både brukerorganisasjonene og Høyre da Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV startet regjeringsgjeringen med å påføre tolketjenesten et netto kutt på 15 mill. kr. Det vil bety at flere vil få avslag på tolk, at planlagte aktiviteter må avlyses, og at aktiv samfunnsdeltakelse hindres. Resultatet blir mer sosial tilbaketrekking, isolasjon og ensomhet og mindre fellesskap blant folk.

Vi trenger en større kraftsatsing for økt gjennomføring i videregående og flere i jobb, men dessverre er kuttet når det gjelder gjennomføring av videregående, og kutt i tolketjenesten bare to av mange eksempler på usosiale kutt fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV som gjør det vanskeligere for folk å komme tilbake i jobb. Det er nok en påminnelse om hvorfor vi trenger et sterkt Høyre og et regjeringsskifte, fordi arbeid til flere er vår viktigste jobb.

Eivind Drivenes (Sp) [12:04:18] (ordfører for sak nr. 5): I det daglige livet som hver dag leves langt fra denne salen, er det et bredt spekter av mennesker. Alle er forskjellige, og de fleste har sine forskjellige behov.

En del av dem som bor rundt om i landet, har fra tid til annen behov for kontakt med Nav. Som ellers i befolkningen er også Navs brukere et bilde på det brede laget av folket. Her har man alt fra datakyndige som lever papirløst, til dem som omtrent har allergi mot touch-telefonen. Noen er i livets bølgedal, andre er på livets skyggeside. Men alle har krav på de samme tjenestene. Noen vil si at utviklingen dessverre har gått fra et menneskemøte til et skjermmøte og et samfunn der vi ikke skal prate sammen – et kaldere samfunn.

Det er ikke sikkert at de siste års utvikling gagnar Navs brukere og kanskje heller ikke det resultatet vi politikere er opptatt av, og som Stortinget ønsket med opprettelsen av Nav. Den forbrukeren av Nav som faktisk trenger en åpen dør, som ikke har gode digitale ferdigheter, og som kanskje ikke er mest frampå i å kreve, er den store taperen i Nav-systemet og dets utvikling.

Jeg er utrolig glad for at denne regjeringen vil støtte at kommuner som ønsker å gjenåpne Nav-kontor, kan gjøre det, og sikre at Nav-kontorenes åpningstider er mer brukervennlige, og at vi styrker førstelinjen i Nav. Vi i Senterpartiet er kjent for kaffekoppen og den gode samtalen, og det bør kanskje Nav også bli. Det er etter mitt syn langt fra sikkert at vi får de beste resultatene når vi tar avgjørelsene langt fra dem det gjelder. Jeg tror at de

som sitter i Nav og møter menneskene, må få større myndighet til å hjelpe sine klienter, og ikke de som sitter sentralt på et kontor på andre siden av landet.

Det er ikke alle forunt å klare å få seg en jobb i det samfunnet vi lever i. Derfor er vi som storsamfunn forpliktet til å hjelpe. Varig tilrettelagt arbeid, VTA, er en av ordningene Nav har ansvar for. Her hjelper vi dem som trenger litt ekstra, til å få seg en jobb for å fungere. Vi gir dem en meningsfull hverdag, ja kanskje et mer verdig liv.

I budsjettforliket mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV ble det enighet om at VTA-plassene trappes ytterligere opp og med en beregningsteknisk økning på om lag 250 plasser. Regjeringen Solberg hadde også lagt inn 250 plasser, så det blir 500 flere plasser på ett år. Senterpartiet vil fortsette å arbeide for at antall plasser i VTA blir økt i årene framover. Vi ønsker en sømløs overgang fra videregående skole og over til VTA for dem som har behov for det. Dessverre har ikke veksten vært stor nok i VTA-plasser de senere årene, men heldigvis ser trenden nå ut til å være snudd. Solberg-regjeringen startet i statsbudsjettet sitt, og den nye regjeringen dobler, og så kom Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre og overbød i sitt tilleggsforslag. Det er gledelig at det blir et bredt flertall på Stortinget for å øke antall VTA-plasser i tiden framover. Det er forunderlig at den forrige regjeringen ikke så dette som verdifullt, både for den enkelte og for storsamfunnet.

Uten en jobb å gå til, uten en skole å lære på eller manglende økonomiske ordninger til å leve av brytes menneskene ned. Sånn kan vi ikke ha det. Det som bekymrer meg og Senterpartiet, er at de økende forskjellene rammer dem som allerede har minst.

Det har nærmest blitt et munnehell at vi skylder på covid-19 når flere enn noen gang står i kø i Nav-systemet, folk blir kasteballer i systemet, personer får ikke den avklaringen de venter på, og det offentlige Norge får ikke jobben gjort. Det skal ikke gå ut over Norges befolkning.

Enkelte kaller det utenforskap, andre økte sosiale forskjeller. Uansett navn er en av de største utfordringene i vårt samfunn at ikke flere er avklart i Nav-systemet og står utenfor jobb. Barn har ikke den økonomiske tryggheten de trenger for å komme videre i livet. I budsjettet tar vi noen grep, men det er ikke nok. I tiden som ligger foran oss, må vi våge å ta grep, slik at køene i Nav blir kortere og verdigheten for disse menneskene kommer tilbake.

Avslutningsvis vil jeg trekke fram en viktig ting som er med i dette budsjettet, og en enstemmig arbeids- og sosialkomité har understreket betydningen av det i en merknad om funksjonshemmedes levekår og livskvalitet. SSB har på oppdrag fra Bufdir for første gang produsert og publisert offisiell levekårsstatistikk om situasjon-

en for personer med funksjonsnedsettelse. Statistikken som ble produsert i 2020, omhandler personer med funksjonsnedsettelser som bruker tekniske hjelpemidler på varig basis, eller som har fått tildelt uføretrygd, grunnstønad eller hjelpestønad. I årene som kommer, vil både levekårsområdet og utvalgets statistikk utvides. Dette er en sak som Senterpartiet har vært veldig opptatt av, og jeg er glad for at en samlet komité står bak merknaden.

Gisle Meininger Saudland (FrP) [12:09:42]: Det er mange mennesker i Norge som står i en krevende situasjon. Vi har en alvorlig pandemisituasjon – den er ikke over. Arbeidsledigheten stiger, og det er behov for å finne omforente løsninger. Da pandemien traff oss i fjor, gikk vi i denne salen sammen om å finne omforente løsninger. Dessverre kjører dagens regjering mye mer et sololøp og søker ikke de omforente løsningene.

Det er også mange andre som står i en krevende situasjon, ikke bare de som er rammet av permitteringer osv. Vi har en strømpris som løper løpsk og en regjering som skor seg på de høye strømprisene, og som gir smulter tilbake til innbyggerne.

Vi ser også at pensjonistene er taperne i dette budsjettet. Det kom ingenting ekstra til alderspensjonistene. Mange av dem taper faktisk kjøpekraft, fordi de påvirkes av skatteskjerpelsene, strømpris osv. I åtte år har Fremskrittspartiet prioritert pensjonistene. Vi fjernet underreguleringen, som var en historisk satsing i fjor. Vi har redusert avkortningen til gifte og samboende pensjonister, som i realiteten har vært et ran av oppsparte midler. Vi økte minstepensjonen med 21 000 kr – altså 21 000 kr ekstra – da vi styrte. I tillegg har vi redusert skatter og avgifter, som har truffet pensjonistene veldig bra.

Jeg og Fremskrittspartiet frykter at høstens budsjettforlik mellom de rød-grønne partiene signaliserer starten på fire magre år for pensjonistene. Det er interessant å se at det er de samme partiene som innførte pensjonsreformen, altså sparereformen på pensjon, som nå har gått sammen for å lage budsjett, og de glemmer pensjonistene. Faktisk vil mange av pensjonistene få dobbelttap, fordi de bor i store, eldre eneboliger. De betaler dyrt for strøm som staten tjener seg søkkrik på, samtidig som det kan se ut som at de har store formuer på grunn av den samme eneboligen, og de betaler dyr eiendomsskatt.

Fremskrittspartiet foreslår å fjerne den siste delen av avkortningen for gifte og samboende pensjonister over to år. Vi har allerede redusert den i flere omganger – først fra 25 pst. til 15 pst., så fra 15 pst. til 10 pst. Vi foreslår i tillegg å heve minstepensjonen med 5 000 kr.

Dessverre sleper regjeringen beina etter seg – først i forbindelse med strømprisen når man gir noen øre til folk, gir bostøtte som ikke treffer alle i befolkningen,

men kun en liten del. Hele landet skriker, men man vil ikke fjerne moms eller gi en kontantutbetaling. Når det gjelder feriepene, hadde man ikke lyst til å gi feriepenger til de arbeidsledige. Man kjempet knallhardt imot å gi feriepenger til de arbeidsledige. Det måtte et sosialistisk parti, SV, til for at man skulle få det til i budsjettforliket. Statsråden gikk til og med så langt som å advare om at renten ville gå opp om de arbeidsledige fikk feriepenger. Utrolig nok gikk det troll i ord, for renten har allerede gått opp, til og med før vi har vedtatt statsbudsjettet.

Fremskrittspartiet foreslo også å redusere arbeidsgiverperioden for koronarelatert sykefravær. Etter det kom regjeringen med en ordning og sa at man også ville redusere den – ikke like mye som Fremskrittspartiet ville, men man kom oss lite grann i møte. Så Fremskrittspartiet foreslo å redusere arbeidsgiverperioden for koronarelatert sykefravær, og så hadde man den samme runden med permitteringer, da det kom noe etter hvert.

Til slutt vil jeg trekke fram fribeløp for uføre. Man gjorde det samme. Man ønsket å kutte fribeløpet til de uføre, og det framstår fortsatt som ganske uklart om man egentlig ønsker å gjøre det, eller om man ikke ønsker å gjøre det. Man foreslo og argumenterte for å gjøre det. Så kom det en budsjettenighet, og så argumenterte man etterpå i denne salen for ikke å gjøre det. Jeg håper ikke dette vil bli en salderingspost i framtidige statsbudsjetter, hvor det alltid skal være opp til et parti på vippen om man ikke vil gjennomføre de usosiale kuttene.

Helt til slutt vil jeg si: Regjeringspartiene bruker nå alle de midlene som Fremskrittspartiet har vært med på å spare opp, enten det gjelder ABE-reformen eller andre ting som de tidligere sto og kritiserte at man gjennomførte.

Presidenten: Presidenten lurte på om representanten ønsker å ta opp forslag.

Gisle Meininger Saudland (FrP) [12:14:49]: Jeg tar opp forslag nr. 5 i sak nr. 1.

Presidenten: Representanten Gisle Meininger Saudland har teke opp det forslaget han refererte til.

Torbjørn Vereide (A) [12:15:16]: Vi skal ha eit meir rettferdig Noreg. Med vår regjering blir det det – tryggare for arbeidsfolk og meir inkluderande for dei som treng ei hjelpande hand. Når det gjeld fleire av Høgre sine forslag til usosiale kutt, ser vi at vi allereie no får kutta mange av dei. Vi ser at vi får innfridd mange nye ordningar, som gratis halvdagsplass for førsteklasingane i SFO, rimelegare barnehage, forbedringar i tannhelse og mange andre gode tiltak. Ikkje minst ser vi at det har mykje å seie innanfor arbeidslivspolitikken, for om

det er éin ting vi har sett opp gjennom åra, og ikkje minst no i pandemien, er det at vi treng eit sikkerhetsnett som er med og tryggjar kvardagen og arbeidslivet til folk.

For å hjelpe dei som har falle utanfor, vil vi sikre ei aktivitetsreform som gjer at det blir enklare å ha grader-te ordningar og få ikkje berre ein fot, men begge føtene tilbake i arbeidslivet igjen. I vårt budsjett set vi av pengar til 1 000 nye tiltaksplassar. Nav blir styrkt med 175 mill. kr, og vi trappar opp VTA-plassane med 250 i tal. Dette har noko å seie. Arbeidslivet vårt skal vere trygt.

Fagforeiningsfrådraget har stått stille. Representanten Rotevatn argumenterte med at i og med at det hadde vore bra nok tidlegare, måtte det vere bra nok no. Eg lurar på om den same argumentasjonen hadde gjeldt kroneisen, som ein gong kanskje kosta 1 kr. Det var kanskje ikkje det beste argumentet eg hadde på lager, men sjølv om humoren er dårleg, vil eg seie at politikken vår er svært solid, for no aukar vi nemleg fagforeiningsfrådraget med 50 pst. Til neste år skal det doblast.

Eit sterkare arbeidstilsyn er heilt nødvendig. Langvarige ostehøvelkutt har ikkje hjelpt på i kampen mot det useriøse arbeidslivet. Difor er vi tydelege på at vi skal styrkje det. Den kollektive søksmålsretten er òg viktig. Dei som bryt innleigereglane, skal kjenne det. Arbeidslivet vårt skal vere rettferdig. Nettopp difor er vi veldig stolte av at vi får auka løyvinga, sånn at vi får på plass feriepengar på dagpengane til folk. Sjukepengeordninga, som fleire parti har teke til orde for å kutte, står vi svært solid på. På toppen av det framskundar vi pensjon frå første krone, der ein million arbeidstakarar fram til no har gått glipp av pensjonsopptening. Her ryddar vi opp. Det er slik det blir med ei ny regjering.

I dette samfunnet stiller vi opp for kvarandre. Avkortinga av uføretrygda som var føreslått av den føregåande regjeringa, blir det sett ein stoppar for. Alle som har noko å bidra med, og som har lyst til å delta litt i arbeidslivet, skal få gjere det utan å kjenne den pisken. Barnetillegget for uføre blir innført igjen, og brillestøtta for barn står vi tydeleg og støtt på.

I vårt alternativ er vi veldig tydelege på at vi skal inkludere fleire. Folk med nedsett funksjonsevne og helsemessige utfordringar skal møte eit arbeidsliv som er opent og inkluderande. I det lange løpet, som forhåpentleg skal vere kort, skal vi òg få inkorporert CRPD i norsk lov. Det er ei absolutt nødvendighet. Det står vi for.

Eg er veldig glad for at vi har ambisjonar for Nav, ikkje berre i kroner og øre og tilsette, som vi skal styrkje, men òg for at vi skal innføre ei tillitsreform der vi erstatter mange av dei umusikalske og meningslause måleparametrane med dialog og lokal myndigheit og påverknad. Det gjeld dei tilsette som jobbar i systemet, og

inkluderer brukargruppene, som treng å få stemma si høyrte oftare.

Det at vi no har fått ei ny regjering, har noko å seie. Vi skal ha eit meir rettferdig arbeidsliv, vi skal ha eit trygt arbeidsliv, og vi skal inkludere fleire. Det er det vi gjer no.

Anna Molberg (H) [12:20:22]: Den norske velferdsstaten er noe et samlet politisk Norge står sammen om, men det skulle man egentlig ikke tro dersom man følger med på den politiske debatten i dette landet. Venstresiden i Norge bruker nemlig mye tid på å tegne et bilde av en kald høyreside som kun er opptatt av skattelettelser og usosiale kutt. Representanten Vereide bekreftet nettopp det i sitt innlegg. Det er en politisk myte jeg trodde vi var ferdig med på 1980-tallet, men gjennom en lang valgkamp har vi sett representanter fra alle partier på venstresiden som til de grader bruker mye tid på å holde denne myten i live. Det er en velkjent teknikk å ty til enkle angrep når man ikke har noe av substans å komme med.

For at velferdsordningene våre skal overleve, er det ikke annet enn ansvarlig av en regjering å justere litt fra tid til annen. Til og med i Norge varer ikke oljeformuen evig, og hvis vi skal sikre de neste generasjoner en anstendig pensjon, et sikkerhetsnett dersom man blir syk, må man faktisk ta ansvar for det. Velferdsordningene må treffe dem som trenger det mest, og sikkerhetsnettet vårt må stå seg for de kommende generasjoner.

Det var derfor ganske interessant at Arbeiderpartiet og Senterpartiet i sitt første budsjettforslag valgte å beholde 18 av 22 kutt som de selv mente var usosiale før de kom i regjering. I tillegg kutter regjeringen mer, bl.a. i våre bevilgninger til hjelp for ungdommer som dropper ut. Det kuttes stort i tolketjenesten for døve og tunghørte. Det kuttes til gjeldsrådgivning i Nav, og hele ordningen med fritidskort droppes. Det venstresiden kaller usosiale kutt, er justeringer for å sikre bærekraftige velferdsordninger. Det venstresiden kaller usosiale kutt, er små endringer for å sikre at det skal lønne seg litt mer å stå i jobb framfor å gå på sosiale ytelser.

Selv om venstresiden aldri nevner det, innførte Solberg-regjeringen en rekke viktige sosiale tiltak. Vi gjorde barnehagen billigere og innførte gratis kjernetid. Vi innførte redusert foreldrebetaling for skolefritidsordningen. Vi tredoblet støtten slik at flere fikk råd til å reise på ferie og delta i aktiviteter. Vi innførte fritidskort slik at alle barn i prøvekommunene ble sikret 2 000 kr til fritidsaktiviteter. Vi hadde også planer om å gjøre denne ordningen nasjonal. Vi økte barnetrygden for første gang på 20 år. Vi økte pensjonen for minstepensjonister. Siden 2013 har vi også økt bostøtten med over 22 mrd. kr. Hvem gjorde vi dette for? Vi gjorde det for dem som trenger det mest.

Det venstresiden kaller skattekutt til de rikeste, er i den virkelige verden skattelettelser til norsk næringsliv, som skaper jobber. For vi vet jo at den største forskjellen på folk i Norge er om de har en jobb å gå til eller ikke. Å sende en skatteregning på 10 mrd. kr til næringslivet stimulerer ikke akkurat til jobbskaping. Å øke toppskatten for lektorer, jordmødre og lokførere står ikke i stil med budskapet om at det er vanlige folks tur. Å la folk flest beholde mest mulig av lønnen sin er sosialt i mine øyne. Det er derfor Høyre reduserte skattene for vanlige familier med 14 000 kr i året. Vi foreslo også et skattekutt på 5 000 kr for å få flere under 30 år i jobb. Det er selvsagt skrinlagt av en ny regjering.

Er det én ting vi ser særlig i krisetider, er det hvor viktig jobben til folk er. En annen ting vi ser særlig i krisetider, er at noen trenger hjelp mer enn andre. Det er derfor Høyre mener at det ikke er riktig å smøre alt tynt ut over. Det er derfor vi mener det er viktigere med mer treffsikre sosiale ytelser. Å hjelpe nettopp dem som trenger det mest, er det som kjennetegner et godt samfunn og en god velferdsstat.

Nils Kristen Sandtrøen (A) [12:25:11]: Nå har vi hatt åtte år med økte forskjeller mellom folk og usosiale kutt fra den gamle høyreregjeringen, og ikke minst har det vært de med mest penger som har definert og styrt samfunnsutviklingen. Derfor er vi veldig glade for at vi nå får et statsbudsjett som er til fordel for vanlige arbeidsfolk og familier.

Nettopp budskapet «vanlige folks tur» har inspirert grasrotorganisasjonene i Norge, som brenner for et trygt arbeidsliv og en sterkere velferdsstat. Blant de få jeg har sett har vært negative, er Høyre og særlig representanten Tina Bru, som faktisk brukte en stor del av sin egen tale på landsmøtet til Høyre på å prate om Arbeiderpartiets budskap. Tina Bru lurte på hvem «vanlige folk» er. Med budsjettet vårt har hun fått et klart svar: Det er bl.a. de familiene som er i arbeidslivet og selvfølgelig trenger barnehage, som nå får 2 900 kr mer i lommeboka hvis de har ett barn, eller 4 900 kr hvis de har to. Men da sier Bru «veldig lite penger, så lite at det egentlig ikke merkes av de fleste». For oss som er så privilegerte å være valgt inn her, er kanskje ikke 4 900 kr et være eller ikke være, men for mange tilsvarer det faktisk budsjettet på en helt vanlig ferie.

Vanlige folk er de uføre, som nå slipper å bli fratatt motivasjonspengene for den flotte jobben de gjør på arbeidsplasser og for lokaldemokratiet vårt. For ikke å snakke om dem som nå har tatt den aller største støytten de par siste årene med nedstenging av samfunnet, og som har mistet jobben – og som nå heldigvis går en litt lysere sommer i møte, med trygghet for nettopp feriepenger.

I finanskomiteens debatt i denne salen sa Heidi Nordby Lunde noe som er helt riktig. Hun sa at vi må forholde oss til virkeligheten slik den er. Derfor har jeg i dag funnet fram de to aller viktigste tallene fra SSB for hvordan tilstanden har vært i arbeidslivet de siste årene. Da er det to tall som sier mer enn noe annet. Det første er: Hvordan har arbeidsfolkene våre som er svakest stilt i arbeidslivet, og som har de laveste lønningene, det? Det andre er: Hvor stor del av befolkningen er det som er med i jobb? Til det første er det et faktum at det i dag er mange av de lavest lønte, f.eks. i privat sektor, som har mindre å kjøpe melk og brød for enn de hadde for ti år siden. Det andre tallene fra SSB viser, er at andelen som er i jobb, nå har falt over mange, mange år. Faktisk er det nå opp mot en tredjedel som står utenfor arbeidslivet, og det er et ganske dramatisk tall hvis man sammenligner med toppåret 2008, da det var over 71,5 pst. som deltok i arbeidslivet i Norge.

Grunnen til at disse to tingene skjer samtidig, at de svakest stilte får dårligere betalt og flere havner utenfor, henger unektelig sammen med sosial dumping. Mange unge folk som står svakt stilt, blir etter hvert skviset ut av arbeidslivet. I mitt eget hjemfylke, særlig i den sørlige delen, er det enkelte kommuner hvor det er 40 pst. av befolkningen som står utenfor arbeidslivet. Det er en så høy andel at det egentlig er vanskelig å forholde seg til, men for at vi skal få et bilde av det i denne salen, betyr det at f.eks. representantene Bergstø, Asheim, Lundteigen, Sundnes, Moflag og Rotevatn ville ha stått utenfor arbeidslivet, alle sammen. Da sier det seg selv at det er noe som har gått galt over veldig mange år.

Derfor må vi ha en politikk som innebærer at ja, det skal lønne seg å jobbe, men det skal ikke lønne seg å jobbe fordi velferdsstaten skjæres ned. Det er de svakest stilte som skal løftes opp, og det er en fundamental forskjell. Jeg har selv bodd og jobbet litt i USA, og det lønner seg å jobbe – f.eks. hvis man bor i Anchorage i Alaska, der jeg studerte etter videregående – for det er ikke noe sikkerhetsnett, det er ingen velferdsstat. Men det er ikke nødvendigvis noen hyggelig hverdag å være i det arbeidslivet, for ikke å si i de utfordringene som oppstår med kriminalitet og utrygghet fordi forskjellene mellom folk er så store.

Derfor er jeg glad for at vi nå har fått en arbeidsminister som ser dette, og som er motivert for å handle. Nå må vi gå fra prat til praksis.

Presidenten: Dei talarane som heretter får ordet, har ei taletid på inntil 3 minutt.

Kirsti Bergstø (SV) [12:30:40]: Friheten finnes i fellesskapet. De aller fleste av oss er på ulike tidspunkt avhengige av det fellesskapet og den velferden som vi har bygd opp, for å kunne leve et godt og fritt liv. Når jeg

har jobbet på krisesenter, har jeg møtt kvinner som er uføre etter vold fra en de elsker. Når jeg har jobbet på Nav, har jeg møtt mennesker som har vært så skjelve på hånden at de ikke kan fylle ut et skjema på grunn av angst og abstinens. Og etter å ha jobbet med barn og voksne med utviklingshemming og autisme blir man ydmyk av sårbarheten som ligger i å bli ivaretatt av så mange mennesker hver dag, men også av hvor avhengig man er av å ha sterke fellesskap, ikke bli sendt ut på anbud, men ha et arbeidsliv der også du ønskes velkommen. Derfor vil jeg røre ved noe av det flere har vært innom i debatten her i dag, og som er avgjørende veivalg for hvordan vi skal møtes som mennesker, og hvilken frihet vi skal ha, også når livet ikke går så bra.

For om man er ufør på grunn av hard arbeidsbelastning eller vold, om man må på Nav på grunn av rus, behov for sosialhjelp eller arbeidsløshet, og om man er avhengig av at andre som hjelper deg, er til stede – ja, så er det politiske betingelser som avgjør det. Det er om de som hjelper deg, har hele og faste stillinger og trygghet i sin faglighet som avgjør hvilken hjelp man får. På ulike tidspunkt vil vi også være avhengige av noen form for stabilitet som ligger i fellesskapet, enten vi utsettes for ulykker eller helt vanlige samlivsbrudd. Derfor er det en viss forskjell på å snakke om treffende sosiale ytelser – eller behovsprøving, som det også heter – og universelle velferdsordninger for å møte folks reelle behov i livet. Der er nettopp utforming, innretning og finansiering så avgjørende – at man har systemer som sørger for at vi er trygge i vårt liv, og at de som skal utøve den hjelpen man trenger, også er trygge i sitt arbeid. Derfor er det oppløftende å høre statsråden varsle en storstilt tillitsreform, og derfor er det oppløftende at vi i dag går bort fra behovsprøving og over til å styrke felles velferd.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [12:33:57]: Trygderetten er en viktig institusjon. Det er dessverre økende restanser i Trygderetten og vridning i saks sammensetningen de siste årene, der flere saker enn tidligere handler om arbeidsavklaringspenger og uføretrygd. Dette har ulike partier påpekt over mange år, men nå er vi kommet i den heldige situasjonen at det er en samlet komité som sier at en «vil vektlegge kvalitetsutvikling i klage- og ankesaksbehandlingen og riktig og enhetlig lovforståelse i klage- og ankesakskjeden». Det er veldig viktig at departementet følger opp dette. Jeg vet at det er nedsatt et utvalg som ser på det, og jeg håper inderlig nå at denne enstemmige komitémerknaden forsterker behovet for at Trygderetten må fungere godt, og at Trygderettens vedtak får konsekvenser for hvordan resten av saksbehandlingskjeden i Nav fungerer.

Så gjelder det arbeidsavklaringspenger. Der er det inntektssikring i ordningen, med 66 pst. av inntekts-

grunnlaget, og denne inntektssikringen er avgjørende viktig og må ikke svekkes. I tillegg til inntektssikringen er formålet med arbeidsavklaringspengene todelt. Det er for det første å avklare helsesituasjonen – gir det grunnlag for uføretrygd, eller er det ut i arbeid med sin arbeidsevne? Punkt to er kvalifisering for arbeid, for dem som altså ikke er berettiget til uføretrygd. Her er det sjølsagt en glidende overgang mellom helseavklaring og arbeidskvalifisering. Arbeidsavklaringen kan også ende opp i at uføretrygd er den rette inntektssikringen framover. Men her må det bli en kraftig styrking av tiltak for kvalifisering til arbeid. Dette gjelder eksempelvis utdanning, særlig fullføring av videregående skole for ungdom, kvalifiseringsprogrammet som er i kommunal regi, og statlig lønnsstøtte til foretak, som da kan utbetale tarifflønn til personer som er avklart til arbeid, men som har vanskeligheter med å skaffe seg arbeid.

Det har ellers vært fokusert på arbeidsmarkedstiltak når det gjelder nettopp dem som ikke har fullført videregående opplæring. Der er det en komitémerknad på side 23 i innstillingen hvor det er en felles komité som sier at dette kan føre til «varig utenforskap». Her er det viktig at en har et samspill mellom skole, altså fylkeskommunen, og Nav. I Buskerud er det gode erfaringer med UngInvest, som har vært drevet fram av Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV, og det er et tiltak som også nå blir videreført ellers. Jeg vil også på det området si at kuttet på den posten som Høyre har påpekt, er noe som må grundig vurderes videre, slik at de tiltakene blir forbedret.

Mímir Kristjánsson (R) [12:37:15]: Denne høsten har vi sett hvor alvorlig høye strømpriser kan ramme husholdninger og enslige i Norge. Vi har sett hvordan trygdede, lavtlønte og pensjonister sliter med å betale strømregninger som er to, tre og fire ganger så høye som det som er normalt. Vi har også opplevd at når vi med beste vilje har forsøkt å gi penger over bostøtten til mange av dem som trenger hjelp med å betale strømregningen, er ikke bostøtten i nærheten av å treffe alle dem som trenger hjelp med å betale regningene for å ha et verdig sted å bo. Årsaken til det – og dette er også grunnen til at jeg tar det opp i denne debatten – er at de endringene som ble gjort i forbindelse med uførereformen i 2015, gjorde at samtlige av landets uføre så å si ble katapultert over inntektsgrensen for bostøtte gjennom det som nærmest var en teknisk endring. Da begynte man å skattlegge uføretrygd annerledes, og da økte man ikke bare uføretrygden, men også skatteprosenten. Problemet er bare at bostøtten ikke tar hensyn til hva man har i lommen; den tar hensyn til bruttoinntekten.

Dermed befinner vi oss i en situasjon som er så absurd at til vanlig har ingen uføre i landet rett til å søke

om bostøtte. Det er ikke bare det at de ikke får innvilget bostøtte; de har ikke rett til å søke engang, fordi de ligger stort sett 8 kr over grensen for å få bostøtte hver eneste måned. De er altså 8 kr for rike til å få hjelp fra denne velferdsordningen. Det må være et nyttårsforsett for både oss i denne komiteen og Stortinget for øvrig å ordne opp i denne helt åpenbart utilsiktede urettferdigheten.

Jeg vil gjøre oppmerksom på to anmodningsforslag som Rødt har fremmet i saken. Det er forslagene om å forbedre erstatningsordningene for ofrene etter trygdeskandalen, som på folkemunne er kjent som «Nav-skandalen». Dagens erstatningsordning har vært for dårlig. Vi har brukt altfor lang tid på å rydde opp i det som er det mest omfangsrike justismordet i nyere norsk historie. Det betyr at folk som har blitt dømt til fengsel, ennå ikke har vært i nærheten av å få den oppreisningen de har krav på.

Derfor har Rødt fremmet to forslag. Det første er å etablere en forskuddsbasert erstatningsordning, etter modell fra den nederlandske trygdeskandalen. Det andre er å endre på rettshjelpsordningen som skal bistå ofrene for Nav-skandalen, slik at flere får den hjelpen de har behov for, og som det bare skulle mangle at staten bidro med etter å ha begått den uretten som staten tross alt har begått mot svært mange trygdede mennesker her i Norge.

Jorodd Asphjell (A) [12:40:22]: I dag vedtar Stortinget et budsjett som tar Norge i en ny og mer rettferdig retning. Etter åtte år med Høyre-dominerte regjeringer der budsjettvinnerne har vært de som har mest fra før, har vi nå en regjering som tar Norge i en helt annen retning: Nå er det vanlige folks tur. Nå leverer vi et historisk grønt og rettferdig budsjett. Vi reduserer forskjellene, styrker velferden, kutter klimagassutslippene og fjerner høyre-regjeringens usosiale kutt, som har vært gjort over mange, mange år.

Vi rydder som sagt opp i høyre-regjeringens usosiale kutt. Nå sikrer vi feriepenger for dem som har vært arbeidsledige eller permittert, forlenger retten til arbeidsavklaringspenger, gjeninnfører barnetillegget for uføre og avkorter ikke uføres inntekt fra første krone, slik Solberg-regjeringen foreslo. I tillegg styrker vi brillestøtten for barn. Kort sagt: Det er en ny og mer rettferdig kurs. Det var det folket også ville ved valget tidligere i høst.

I tillegg øker vi bevilgningen til arbeidsmarkedstiltak og skaper 1 000 flere tiltaksplasser og om lag 250 flere VTA-plasser i Norge. Nav styrkes med 100 mill. kr for å avhjelpe og få en tettere oppfølging av dem som er enten helt eller delvis arbeidsledige. I tillegg styrker vi, som jeg sa, brillestøtten til barn. Kort sagt: en ny og mer rettferdig retning på mange områder.

Det var usosiale kutt i åtte år under den forrige regjeringen. Det ble gitt mest til dem som hadde mest fra før.

Formuesskattekutt til de aller rikeste har blitt finansiert av smålige, usosiale kutt til uføre, arbeidsledige og barn, for å nevne noen. Vanlige folk har betalt prisen for Solberg-regjeringens skattefest.

Med dette budsjettet fra Senterpartiet, Arbeiderpartiet og SV viser denne regjeringen og statsråden en ny retning for vanlige folk. Som jeg sa: Statsbudsjettet sikrer feriepenger til dem som har vært arbeidsledige eller permitterte. Det er et tiltak vi kommer med allerede fra årsskiftet.

Vi ser at den midlertidige ordningen, som nå er forlenget, gjør at titusenvis av dem som har blitt rammet aller hardest under korona, ikke blir stående uten inntekt i ferien. Regjeringen skal komme tilbake med et forslag til en varig ordning for ferietillegg, som er noe vi ser fram til.

De som mottar arbeidsavklaringspenger, skal ikke lenger risikere å ende opp på sosialhjelp fordi Nav ikke har klart å avklare dem raskt nok.

Det er mange områder som kan nevnes:

- Uføre skal ikke få avkortet arbeidsinntekt fra første krone.
- Vi innfører pensjon fra første krone.
- Det blir som sagt 220 mill. kr til brillestøtte til barn.
- Arbeid til alle er jobb nummer én for Arbeiderpartiet og har alltid vært det, og det vil alltid være førende for vår politikk. Det er utjevner for alle som deltar i samfunnet.
- Vi skal ha en forsterket innsats for unge personer som ikke kommer inn og får fotfeste på arbeidsmarkedet, og som risikerer å bli stående utenfor. Derfor er det viktig at vi har en etter- og videreutdanning som sørger for at ungdommen får arbeid og en utdanning som sikrer dem en trygg framtid.

Aleksander Stokkebo (H) [12:43:40]: Altfor mange av våre medmennesker har havnet i et gjeldskaos de ikke klarer å vikle seg ut av. For mange blir det en jul med høye skuldre. Regningene hopper seg opp, og på toppen kommer en kald vinter og høye strømpriser. Vi må hjelpe dem og gjøre alt vi kan, ikke bare med strømprisene nå, men også på lang sikt for at færre skal havne i det økonomiske uføret.

På Høyres vakt strammet vi inn mot dyre og unødvendige forbrukslån. Vi forbød den aggressive markedsføringen, strammet inn utlånsmulighetene, innførte gjeldsregistre, sånn at forbrukere og banker fikk bedre oversikt. Vi kuttet de urimelig høye inkassogebyrene. Vi gjorde det lettere å få hjelp og gjeldsordning for å betale ned og slette gjeld. Disse tiltakene bidro til at vi fikk slått de dyre, usikre lånene på kraftig retrett.

På Høyres vakt satte vi også inn tiltak og midler for å heve kvaliteten og tilgjengeligheten på gjeldsrådgiv-

ning. I budsjettet vi la fram, får Nav midler til å øke egen kompetanse på både økonomi- og gjeldsrådgivning. Som en del av dette arbeidet skulle de også få penger til å utvikle digitale løsninger som skulle gjøre hjelpen bedre og mer tilgjengelig for flere – en viktig håndsrøking til dem som nå trenger vår hjelp som aller mest. Det er derfor til stor forundring å registrere at det røde flertallet, med Senterpartiet, SV og Arbeiderpartiet, går inn for å skrote satsingen som skulle gjøre gjeldsrådgivningen tilgjengelig for dem som nå trenger det.

Før valget sa Arbeiderpartiet at det var vanlige folks tur. Og nå sa Sandtrøen at vi nå har fått et klart svar. Det har han helt rett i. De vanlige folkene er ikke de som står utenfor videregående, det er ikke de døve som mangler tilgang på tolk, og det er ikke de mange som sliter med å betale gjeld. De er tydeligvis ikke vanlige nok til å havne på Arbeiderpartiets prioriteringsliste nå før jul.

Vi trenger en politikk for alle, enten man havner i A4-boksen «vanlig» eller «uvanlig». For Høyres del er det i hvert fall klinkende klart at vi skal ta kampen for alle, sikre dem som har minst, den hjelpen de fortjener og trenger, og sørge for et samfunn med muligheter for alle.

Gisle Meininger Saudland (FrP) [12:46:47]: Jeg skal ta opp to ting som jeg ikke kom inn på i mitt forrige innlegg.

Den ene er en sak hvor Fremskrittspartiet faktisk har stått sammen med dagens regjering, hvor vi gikk imot den forrige regjeringen, som gikk av etter valget. Det er opprettelsen av en kommisjon som skal komme med forslag om erstatning til de skadde oljepionerene. Det haster. Det er rett og slett fordi mange av oljepionerene som jobbet på plattform på 1970- og 1980-tallet, når en alder hvor det sier seg selv at det haster. Jeg regner med at statsråden fra oljefylket Rogaland vil følge arbeidet med de skadde oljepionerene særskilt.

Det andre jeg vil ta opp, er et av de løse forslagene til Fremskrittspartiet. Der foreslår vi:

«Stortinget ber regjeringen fremme nødvendige forslag som sikrer at personer som tidligere har fått innvilget hjelpemidler fra Folketrygden ved behov for og har rett til fornyelse, skal få tilsvarende hjelpemiddel som de alt har om de selv ønsker og det ikke er vesentlig mer kostbart enn andre alternative hjelpemidler.»

Det har vi levert inn som et løst forslag i salen i dag, forslag nr. 5, og jeg håper de andre partiene kan støtte det. Dette har dessverre gått under radaren, de færreste vet om det, og det har vært lite omtalt i media. Siden jeg har Stortingets talerstol og statsråden er her, vil jeg forklare forslaget så godt jeg kan.

Det er i dag sånn at mange mennesker som har et bestemt hjelpemiddel, står i fare for å miste det, selv om

de har hatt det hjelpemiddelet i årevis. For eksempel har Oddlaug i Flekkefjord på Sørlandet en rullestol med ståfunksjon. Det har hun hatt etter at hun ble lam for snart 20 år siden. Jeg kjenner Oddlaug. Hun har nå fått beskjed om at hun ikke får den rullestolen fornyet når den går sund. Det er fordi Nav selv har bestemt – ikke etter vedtak i denne salen, men de har bestemt det selv – at ikke alle skal få fornyet hjelpemidlene nå. Det er til tross for at både familien hennes, kommunen, legen og alle rundt henne mener at hun bør ha den samme rullestolen igjen.

Nav har på eget initiativ sagt at man må kunne bruke hendene sine for å ha et såkalt behandlingshjelpemiddel. Det betyr utrolig nok at jo sykere og dårligere man er, f.eks. hvis man er lam, får man dårligere hjelpemidler enn om man ikke hadde vært det. Det gjelder utrolig nok flere hundre mennesker i dette landet. Jeg kjenner to personer som blir rammet av det, i min hjemkommune. Derfor håper jeg at forslaget vi har fremmet i denne salen, får tilslutning, og at folk trykker på den grønne knappen når vi skal votere om to–tre timer.

Dagfinn Henrik Olsen (FrP) [12:50:08]: Undertegnede har sagt det flere ganger i dag: Det meste som skjer innenfor dette bygget, men også utenfor dette bygget, omhandler den vanskelige situasjonen folk og næringsliv står i på grunn av høye strømpriser og covid-19.

Undertegnades oppmerksomhet ble fanget da han reiste til Oslo på søndag og satt og leste Aftenposten fra lørdag, hvor et helseforetak varslet at det så ut som om de gikk 1,5 mrd. kr i overskudd fordi man har en covid-19-pandemi, og at man bl.a. har utsatt en del behandlinger til pasienter som trenger det. Dette synes jeg er sterkt bekymringsverdig. Det er faktisk sånn som jeg har snakket om tidligere, at vi skyver en del av disse pasientene ut i et løp der de helt uforskyldt ender opp med arbeidsavklaring kontra sykepenges. Da er det vårt ansvar å løse det problemet. Derfor har Fremskrittspartiet fremmet dette Dokument 8-forslaget som nå er sendt videre til komiteen. Men undertegnede og Fremskrittspartiet er av den formening at dette haster, for vi kan ikke vente i det lengste på at folk skyves over i en problemfase.

Private tilbydere av helsetjenester har fortalt at de har ledig kapasitet og kan bidra til å redusere helsekøene. Men det er tydeligvis manglende styringssignaler fra gjeldende statsråd til at man benytter seg av den kapasiteten. Da er det statsråden som er til stede i denne salen, som får problemet, ved at man skyver folk fra å være på sykepenges over i en vanskelig økonomisk situasjon, som selvfølgelig arbeidsavklaringspenger vil være. Derfor ber jeg innstendig om at man i denne fasen ikke handler for sent og for lite, som har vært gjennomgangstonen nå gjennom koronapandemien og med den nye

regjeringens inntreden. Her må vi faktisk handle på forhånd, før vi kommer i den situasjonen. Vi må benytte oss av den ledige kapasiteten som finnes ute, slik at flest mulig blir behandlet istedenfor å stå i kø.

Trine Lise Sundnes (A) [12:52:50]: Jeg synes det lyder hult når flere representanter fra Høyre fra denne talerstolen skyter fra hofta og ikke anerkjenner at alle de tre partiene, Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV, samlet står bak det statsbudsjettet som ligger på bordet. I samme åndedrag skryter de på seg ordninger fra forrige periode vi alle vet er Kristelig Folkepartis fortjeneste. Hvis vi fortsetter sånn, er jeg redd for at vi ikke gjør demokratiet lettere tilgjengelig for folk, heller det motsatte. La oss alle være enige om å ta ansvar for de respektive statsbudsjettene hver og en står bak.

Høyre gjentar til stadighet at det skal lønne seg å jobbe. Alle som har jobb, vet det. Det lønner seg faktisk ikke bare rent økonomisk, det er bra for helsa også. Det er faktisk mer lønnsomt å være frisk i jobb. Og da vil jeg over til fantastiske arbeidsfolk, de som har fått ufortjent mye tyn de siste årene, folk i Nav, som jobber ut fra de verktøyene de har hatt til rådighet, og gjør en fantastisk jobb. Tusen takk, alle sammen! Nå er det deres tur til å få nye verktøy og innflytelse gjennom en tillitsreform. Det er bra for alle – alle som i løpet av livet er innom velferdstjenestene våre. Og om jeg får lov: Kombinert med bortfallet av en generell mulighet for arbeidsgiver til å tilby en midlertidig kontrakt vil folk komme varig inn i jobb og ikke være kasteballer fra midlertidige kontrakter til midlertidige kontrakter. For det er nemlig situasjonen for dem med den løseste tilknytningen til arbeidslivet. De vil vi i Arbeiderpartiet jobbe for.

Tuva Moflag (A) [12:55:34]: Nå er det kanskje mange som skal hjem og vaske til jul, hvis man ikke har gjort det allerede. Hjemme hos meg kan det se greit ut på overflaten, men hvis jeg løfter litt på sofaen, ser det ganske ille ut likevel. Hvis man skal gjøre en storrengjøring, må man se på mer enn det som møter en ved første øyekast.

Det er jo slik at vi opplever arbeidslivet i Norge som trygt og godt, i all hovedsak, men i enkelte bransjer og for enkelte arbeidstakere kan det være mye dritt i hjørnene – unnskyld språket. Derfor skal vi i Arbeiderpartiet fortsette med rengjøringen etter jul. Vi skal fjerne den generelle adgangen til midlertidige ansettelser, vi skal gjeninnføre kollektiv søksmålsrett, vi skal styrke retten til hele, faste stillinger, og vi skal doble fagforeningsfradraget.

Innimellom den krisehåndteringen som regjeringen jobber med fortløpende, har jeg lyst til å rette en takk til statsråd Tajik, som har levert politikk på løpende bånd innimellom alt det andre man har holdt på med

nå under denne nye covid-bølgen. Hurdalsplattformen og Arbeiderpartiets 100-dagersplan er i god rute i Tajiks departement. Det er vi glade for. Vi ser fram til å fortsette arbeidet med å få flere folk i jobb, fordi arbeid er den viktigste veien ut av fattigdom, og fordi arbeidsplassen gir folk et fellesskap, utvikling og trygghet. Arbeidslinjen er viktig for folk og samfunn.

Men det er også velferden. Einar Gerhardsen sa at ingen lenger skal måtte stå med lua i hånda. Folk som opplever sykdom eller yrkesskade, skal kunne motta uføretrygd med rak rygg, men de skal også ha muligheten til å jobbe med den arbeidsevnen de har. Universelle velferdsgoder er Arbeiderpartiets løsning, framfor Høyres behovsprøvde fattigdomsfeller til verdig trengende. Det gamle Arbeiderpartiet er det nye Arbeiderpartiet. Det er vanlige folks tur, men det står ikke i motsetning til at alle skal med.

Til slutt har jeg bare lyst til å rette en kommentar til forslaget som representanten Gisle Meininger Saudland refererte. Jeg kunne tenke meg å oppfordre representanten til å gjøre om dette til et oversendelsesforslag, da det er vanskelig for oss å ta stilling til realitetene over bordet. Men jeg synes representanten kom med gode innspill som jeg er helt sikker på at ministeren vil se nærmere på hvis forslaget blir oversendt.

Helt til slutt vil jeg benytte anledningen til å ønske alle sammen en riktig god jul – og forhåpentligvis et langt bedre år i 2022, for oss alle sammen.

Presidenten: Representanten Per Olaf Lundteigen har hatt ordet to ganger tidlegare og får ordet til ein kort merknad, avgrensa til 1 minutt.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [12:58:49]: Det gjelder sak nr. 6, som jeg er saksordfører for. Det er et forslag fra representantene Wiborg og Listhaug angående å sikre rettigheter til dagpenger og sykepenger for alle arbeidsfolk uten aldersdiskriminering, uavhengig av alder. Regjeringa Solberg satte før sommeren 2020 ned et utvalg som skal evaluere pensjonsreformen, og der inngår det i mandatet å evaluere aldersgrenser i sammenheng med ulike inntektssikringsordninger. De skal avgi innstilling innen 1. mars 2022, og derfor går flertallet i komiteen – alle unntatt Fremskrittspartiet og Rødt – inn for at det er tilrådelig å se dette arbeidet og arbeidet med aldersgrenser for inntektssikring i sammenheng, og tilrår derfor at forslaget fra Fremskrittspartiet ikke vedtas.

For øvrig vil jeg også ønske riktig god jul og takke statsråden for solid innsats i den korte perioden som hun har fungert i rollen.

Presidenten: Representanten Kirsti Bergstø har hatt ordet to ganger tidlegare og får ordet til ein kort merknad, avgrensa til 1 minutt.

Kirsti Bergstø (SV) [12:59:55]: Representanten Kristjánsson nevnte i et tidligere innlegg at alle burde ha som nyttårsforsett at man ikke lager ordninger som sørger for at folk som har behov for dem, ramlar utenfor. Det gjelder folk som Frøy, som vi kunne lese om i NRK, som ikke fikk nyttiggjort seg det første forslaget til strømstøtteordning fordi hun hadde 8 kr for mye. Der er det på sin plass å nevne at SV har innfridd sitt nyttårsforsett, for vårt løfte var å redusere de økonomiske forskjellene og sørge for velferd og trygghet for flere. Vi vet at fire av ti sliter med økte strømregninger, og at 7 pst. sliter med i det hele tatt å betale dem. Derfor er det avgjørende å få på plass at folk som ikke innfrir kriteriene for økonomisk sosialhjelp, også kan få hjelp av Nav til nettopp å betale strømregningene. Slik stiller fellesskapet opp for folk som trenger det.

Riktig god jul også fra SV – takk for samarbeidet så langt.

Torbjørn Vereide (A) [13:01:11]: Eg har ikkje alltid vore den flinkaste i skulen og i klasserommet. Faktisk var det i min tidlegare barndom snarare tvert imot: på bakarste benk, mangelfull motivasjon – og tal som dansa i staden for å rekne når eg såg på dei. Likevel var eg ein av dei heldige som fekk spesiell merksemd av læraren min, og som hadde ressurssterke foreldre som kunne hjelpe meg gjennom det eg sleit med. Ein ting som eg likevel kjenner litt på, sjølv om eg klarte meg og kom igjennom, er når eg er på besøk i heimtraktene mine, går ut av bilen på parkeringsplassen og møter kjensfolk som sat på bakarste benk – med meg – i oppveksten, og som ikkje hadde dei same føresetnadene og det same laget rundt seg. Nokre har hamna ut i rus, mange har blitt arbeidsledige og falle utanfor. Eg trur ikkje det har stått på evnene, viljen eller motivasjonen deira. Eg trur mange av desse folka, venene mine, har minst like mykje bra å bidra med som eg har, men føresetnadene var aldri heilt der.

Om det er éin ting eg ønskjer meg av politikken, og om det er éin ting som motiverer meg til å jobbe her og stå på denne talarstolen, så er det nettopp at vi får på plass ordningar som kan hjelpe desse, og som kan sørgje for at folk som har falle utanfor, anten det er i skulen eller i arbeidslivet, kan få ei hjelpande hand og ei moglegheit, eit sterkare lag rundt seg som kan vere med og løfte dei til sitt eige potensial. Det er det eg ønskjer av politikken. Mykje av dette er ikkje enkelt, mykje tek tid, men med vilje og ein sosialdemokratisk politikk der ein ser potencialet i kvar og ein, trur eg at det er mogleg.

Presidenten: Representanten Gisle Meininger Saudland har hatt ordet to gonger tidlegare og får ordet til ein kort merknad, avgrensa til 1 minutt.

Gisle Meininger Saudland (FrP) [13:03:33]: Jeg vil takke representanten Moflag for å signalisere støtte hvis vi gjør dette om til et oversendelsesforslag. Det kommer vi til å gjøre. Dersom det ikke er noen hindringer for å gjøre det nå, ønsker vi å gjøre det, og jeg er veldig glad for at det kan bli sett nærmere på. Hvis det kommer en løsning på det, kommer vi så klart til å støtte det når det kommer til Stortinget igjen.

Jeg vil også benytte anledningen til å takke for et godt samarbeid i komiteen og ønske både komiteens medlemmer og statsråden god jul. Jeg håper at det kommer en ordning med tanke på det forslaget som vi nå gjør om på, at statsråden kan se på det og komme tilbake til Stortinget med nødvendige endringer.

Presidenten: Representanten Dagfinn Henrik Olsen har hatt ordet to gonger tidlegare og får ordet til ein kort merknad, avgrensa til 1 minutt.

Dagfinn Henrik Olsen (FrP) [13:04:52]: Jeg har en stemmeforklaring: I innstillingen til Prop. 1 S for 2021–2022 har Rødt to forslag, og Fremskrittspartiet kommer til å støtte Rødts forslag nr. 2 i saken.

Ellers ønsker jeg å takke for samarbeidet i komiteen og ønsker alle sammen en riktig god jul.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til sake-
ne nr. 1–6.

Sak nr. 7 [13:05:14]

Innstilling fra finanskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2022 vedrørende rammeområde 19 Tilfeldige utgifter og inntekter, rammeområde 20 Stortinget, finansadministrasjon mv., rammeområde 22 Utbytte mv., samt garantier under Finansdepartementet, statsbudsjettets 90-poster og kapitlene som gjelder overføring til og fra Statens pensjonsfond utland (Innst. 5 S (2021–2022), jf. Prop. 1 S (2021–2022), Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) og Prop. 1 LS (2021–2022))

Presidenten: Etter ynske frå kontroll- og konstitusjonskomiteen vil presidenten ordna debatten slik: 3 minutt til kvar partigruppe og 3 minutt til medlemmer av regjeringa. Vidare vil det – innanfor den fordelte taletida – verta gjeve anledning til replikkar med svar etter innlegg frå medlemmer av regjeringa, og dei som måtte teikna seg på talarlista utover den fordelte taletida, får ei taletid på inntil 3 minutt.

Frode Jacobsen (A) [13:06:21]: La meg starte med å takke komiteen for godt samarbeid, og en takk til dyktige komitésekretærer og politiske rådgivere som har gjort det mulig å gjennomføre årets budsjettbehandling på en trygg og god måte.

Den siste uken har Stortinget diskutert ulike fagbudsjetter sent og tidlig, og for en nykommer på Stortinget har det vært interessante debatter å følge.

Det nye stortingsflertallet har satt sitt tydelige preg på budsjettene som er vedtatt. Det er bevilget mer penger til velferd i kommunene, mer penger til klimatiltak, mer til sykehus. Det gjøres grep som gir bedre fordeling, innen skattepolitikken. De aller fleste får lavere skatt. De med de høyeste inntektene og største formuene skal betale mer i skatt. Forskjellene reduseres, velferden finansieres.

Budsjettene vi i dag vedtar, er avgjørende for at resten av samfunnet vårt skal fungere så bra som det gjør.

Den nye regjeringen foreslår styrking av skatteetatens, og det er videreført i Stortinget. For jobben som skatteetaten gjør på vegne av fellesskapet, er helt uvurderlig. Eller som det heter i samfunnsoppdraget: «Skatteetaten skal sikre et finansielt hovedgrunnlag for offentlig virksomhet.»

I forbindelse med den pågående situasjonen vi har med pandemi, vil jeg understreke at skatteetaten har en viktig funksjon knyttet til oppfølging av koronatiltakene. Skatteetaten er sentral når det er snakk om kompensasjonsordninger, og når bedrifter må be om utsettelse av innbetaling av skatter og avgifter. Skatteetaten skal ha honnør for å snu seg raskt rundt, samtidig som de ivaretar krav om kontroll. For i en tid med rause støtteordninger er det særlig viktig med systemer som reduserer risikoen for og omfanget av misbruk.

Av andre budsjetter under Finansdepartementets budsjettområde er tolletaten, Finanstilsynet, Statistisk sentralbyrå og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring de største. Dette er virksomheter som ikke alltid blir gjenstand for store politiske debatter her i salen, men de har viktige funksjoner og roller i vårt samfunn, funksjoner som vi trenger for å få hjulene til å gå rundt, eller for å utvikle samfunnet vårt videre:

- Finanstilsynet bidrar til finansiell stabilitet og vel fungerende markeder.
- Tolletaten sikrer at eksport og import skjer innenfor gjeldende lover og regler.
- SSB gir oss statistikk og kunnskap som gir oss mulighet til å gjøre kloke valg basert på fakta.
- DFØ skal sørge for at staten jobber effektivt, og at styring og organisering er så god som den bør være.

I budsjettforliket reduseres budsjettene til jobbreiser i flere av disse virksomhetene. Det er en naturlig konsekvens av den pågående pandemien.

Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti omtaler dette som et ekstra ABE-kutt, men der har de misforstått. Korrigeringsbevilgningene for virkningen av endrede jobbreisevaner er en naturlig konsekvens av den pågående

pandemien og er det motsatte av flate, uprioriterte kutt, som Solberg-regjeringen brukte for å sikre inndekning.

Summen av budsjettene for den delen av statens virksomhet som vi behandler i dag, blir sivilisasjon, og når dagens budsjett er vedtatt, blir Norge styrt på en god og sivilisert måte også i 2022.

Sigbjørn Gjelsvik (Sp) [13:09:48]: For Arbeiderparti–Senterparti-regjeringen er det viktig å gi arbeidsfolk og bedrifter forutsigbarhet gjennom krisen, gjennom kraftfulle krisetiltak, noe som også innebærer å bidra av fellesskapets midler i betydelig grad. Da er det samtidig viktig å bidra til å kunne redusere i aktivitet og redusere i kostnader der det er rom for det. Det er jo nettopp det Arbeiderparti–Senterparti-regjeringen, med støtte fra SV, legger opp til – gjennom å redusere konsulentbruk, gjennom å redusere reiseaktivitet – der det som følge av pandemien er grunnlag for å redusere budsjettposter.

Jeg registrerer at de avgåtte regjeringspartiene nærmest på autopilot i merknad etter merknad ser ut til å gi uttrykk for bekymring for det underveis også i denne innstillingen. Jeg merker meg bl.a. at de har lagt inn en slik merknad på autopilot under skatteetatens budsjett. Leser en innstillingen som vi har hatt til behandling her, kan en jo få inntrykk av at Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti er bekymret for skatteetatens ressursituasjon. Men det som er tilfellet, er jo at den avgåtte regjeringen hadde et massivt kutt i skatteetatens bevilgninger, noe den nye regjeringen sørget for å rette opp i.

Hadde den avgåtte regjeringens budsjett blitt vedtatt, ville det ført til – som det står i den nye regjeringens budsjettproposisjon – behov for masseoppsigelser i skatteetaten. Det ville kunne gått ut over det helt avgjørende arbeidet som skatteetaten har med å sikre skatte- og avgiftsinntekter til fellesskapet, men også med å følge opp bedrifter og arbeidsfolk i en krevende pandemi og bidra i forbindelse med de støtteordningene vi etablerer, og som jeg registrerer at bl.a. representanten Bru fra Høyre er veldig opptatt av at vi skal få raskt på plass. Samtidig som en står i salen og kritiserer regjeringen for ikke å være raskt nok på plass, foreslår en altså selv omfattende kutt til skatteetaten, som er en av de mest sentrale etatene vi har når det gjelder å håndtere pandemien.

Det er særdeles viktig at vi tenker helhetlig og klokt når vi skal ivareta budsjettering og de etatene som står i første linje, både for å ivareta og følge opp iverksetting av krisetiltak, for å sørge for at pengene går til dem de er tiltenkt, og for å ha tilstrekkelige midler til oppfølging, til kontroll og til etterprøving, sånn at vi sørger for at fellesskapets penger kommer dem til nytte som har størst behov for det, og samtidig at de som forsøker seg på fusk og fanteri, blir tatt av kontrollmyndighetene.

Det er derfor behov for å ha en annen innretning på budsjettet enn det den avgåtte regjeringen hadde i sitt forslag. Det er også derfor den nye regjeringen har en forsterking for bl.a. skatteetaten.

Hans Andreas Limi (FrP) [13:13:11]: Alle budsjettvedtak som vi gjør i Stortinget, er viktige, fordi de vedtakene berører både vanlige folk og bedriftene i hele landet. Jeg hørte representanten Gjelsvik snakke om behovet for kraftfulle tiltak. Ja, men det holder ikke å snakke om kraftfulle tiltak. Det må også synliggjøres i konkrete forslag og i konkrete handlinger.

Normalt skal Stortinget forholde seg til forslag som kommer fra regjeringen. Stortinget kan ta egne initiativ, men normalsituasjonen er at det kommer forslag fra regjeringen. Nå er vi i en ekstremt vanskelig tid. Det er mange som sliter med høye strømgninger, høye drivstoffpriser, renten går opp, matvareprisene er spådd å øke betraktelig, og det kommer ingen tiltak fra regjeringen. Man snakker om kraftfulle tiltak, men vi ser dem ikke i Stortinget. Så skjønner jeg at regjeringen har en dialog direkte med SV om enkelte saker, men det er altså ingenting som blir lagt frem i Stortinget, og som Stortinget da kan få anledning til å behandle og effektivere raskt. Det er veldig synd.

Fremskrittspartiet vil vise til vårt alternative budsjett for 2022, der vi bl.a. foreslo en krisepakke som ville hjulpet veldig mange i den akutte situasjonen de har nå. Da kunne vi brukt de ekstraordinære inntektene som nå kommer til statskassen, enten direkte eller indirekte, til å hjelpe vanlige folk og til å hjelpe bedriftene med å håndtere strømgninger og andre utgifter som har blitt veldig, veldig høye, men også til å håndtere situasjonen rundt smitteutvikling og pandemien. Men det får vi altså ikke noe flertall for. Så vi viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett og de forslag som er fremmet i finansinnstillingen.

Det Norge trenger nå, er tydelige budsjettvedtak, tydelige prioriteringer, en effektiv forvaltning av fellesskapets midler og ikke minst å prioritere ressurser til å løse de utfordringene som vi opplever nå i Norge.

Statsråd Trygve Slagsvold Vedum [13:15:56]: Jeg har bare lyst til å gå litt gjennom de etatene som er underlagt Finansdepartementet, som vi behandler budsjettet til i dag.

Skatteetaten har blitt løftet opp av flere. Det var en prioritering for regjeringen å øke bevilgningen til skatteetaten, og vi har økt den med 115 mill. kr etter budsjettforliket med SV, sammenlignet med det som lå fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre. Det er nettopp fordi vi skal ha en velfungerende skatteetat i hele landet, og som gjør en viktig jobb for oss som fellesskap.

En av de viktige jobbene for fellesskapet nå blir den nye lønnsstøtteordningen, som har vært diskutert her i flere runder, og da er det viktig at skatteetaten har ressurser og mulighet til å gjennomføre det. En viktig jobb neste år for skatteetaten blir også moderniseringen av deres IT-systemer. Når en tenker politiske prioriteringer, er kanskje ikke det å løfte opp skatteetaten den største kioskvelteren, men det er utrolig viktig at det fungerer, og at rammeverket er på plass. Vi ser det nå i disse dager, hvor viktig det er når det gjelder f.eks. lønnsstøtteordningen. Vi bruker 8,3 mrd. kr på det.

Det brukes 1,8 mrd. kr på tolletaten, som skal ta vare på de viktige samfunnsfunksjonene den etaten har. Det er også fort gjort å glemme når man sitter i finanskomiteen, at man har disse ulike etatene som har en viktig og tung samfunnsfunksjon. Jeg var selv og besøkte tolletaten i Kristiansand for et par uker siden. Jeg vil anbefale komiteen å gjøre det ganske raskt, for det er en impoerende lagånd og arbeidsmoral og mange dyktige fagfolk.

Alle i komiteen har hatt glede av SSB når de sender spørsmål i forbindelse med hvor i alternativt budsjett de finner statistikk og alt det som legger grunnlaget for hele budsjettarbeidet. Der er SSB helt avgjørende. Tenk hvor heldige vi er i Norge, for uansett om vi er i posisjon eller opposisjon, stoler vi på de tallene til SSB. Vi har et felles eierskap til det, og da har vi også et felles diskusjonsgrunnlag. Det er en veldig viktig etat, som legger hele grunnlaget for de debattene vi har her.

Så er det Finanstilsynet. Norge er et av de landene som har ryddighet og stabilitet i finansmarkedene, og som har et godt og solid finanstilsyn med høy tillit. Det har aldri vært noen diskusjon rundt det her i huset heller. Alle har tillit til at de funksjonene virker.

På Stortinget kjenner alle til DFØ på grunn av DFØ-appen, men de har en mye mer omfattende, stor og tung virksomhet enn det, som er avgjørende for effektiv ressursbruk i staten, og for at vi har god ledelse, god målstyring og gode beslutningsgrunnlag. DFØ er også et helt avgjørende verktøy for det arbeidet som kommer med tillitsreform.

Til sammen har etatene drøyt 10 000 ansatte, og de er lokalisert på over 100 kontorsteder. Jeg velger å si: Takk for jobben, dere gjør en viktig jobb for oss alle!

Presidenten: Fleire har ikke bedt om ordet til sak nr. 7.

Sak nr. 8 [13:19:02]

Innstilling fra finanskomiteen om Ny saldering av statsbudsjettet 2021 (Innst. 100 S (2021–2022), jf. Prop. 36 S (2021–2022), Prop. 39 S (2021–2022) og Dokument 8:49 S (2021–2022))

Presidenten: Etter ynskje frå finanskomiteen vil presidenten ordna debatten slik: 3 minutt til kvar parti-gruppe og 3 minutt til medlemmer av regjeringa.

Vidare vil det – innanfor den fordelte taletida – verta gjeve høve til replikkar med svar etter innlegg frå medlemmer av regjeringa, og dei som måtte teikna seg på talarlista utover den fordelte taletida, får også ei taletid på inntil 3 minutt.

Lise Christoffersen (A) [13:19:47]: På vegne av sakens ordfører vil jeg takke komiteen for rask behandling av nysaldering av budsjett 2021. Innstilling i saken fremmes av et flertall bestående av Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV. De samme partiene står også bak løst forslag nr. 12. I budsjettet for 2022 ble den kommunale kompensasjonsordningen for bedrifter som sliter på grunn av nye smitteverntiltak, styrket med 1 mrd. kr. 500 mill. kr av dette foreslås bevilget allerede i inneværende år. Forslag nr. 12 er herved tatt opp.

2021 er andre år på rad der pandemien preger norsk økonomi. Det medfører i seg selv usikkerhet og uforutsigbarhet for folk og bedrifter. I tillegg har strømprisene økt kraftig nå mot jul. Som folkevalgte er vår fremste oppgave i slike tider å bidra til trygg økonomisk styring og til å løfte mer risiko av skuldrene til den enkelte og over på fellesskapet. Det er i slike tider vi ser hva den norske velferdsmodellen faktisk betyr, ikke bare for de få, men for oss alle.

Sammen med forrige ukes vedtak om strømstøtte og gårsdagens forhandlingsløsning om lønnsstøtte som alternativ til permitteringer ligger det nå en kraftig økonomisk tiltakspakke på bordet, bestående av forlenget, forbedrede og nye tiltak, satt sammen på svært kort tid, med en sterkere vekt enn tidligere på den enkelte arbeidstaker og med utbyttebegrensninger for bedrifter som mottar støtte fra fellesskapet.

Det preger også nysalderingen. Regjeringa har iverksatt mer omfattende smitteverntiltak. Det kan bety at flere levedyktige virksomheter får problemer med å betale skatter og avgifter. Et viktig tiltak i nysalderingen er derfor å forlenge utsettelsesfristen for skatte- og avgiftsinnbetalinger for virksomheter til 31. mars 2022 framfor ved nyttår i år. Skatteinntektene til staten blir lavere i år av dette, men bedrifter slipper til gjengjeld å få en skattesmell mens de er nedstengt.

Kollektivtransporten sliter, og det i en tid der vi må reise mer klimavennlig. I budsjettforliket mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV kompenseres fylkene med 500 mill. kr. 250 mill. kr av dem foreslås dekket inn nå.

Innstillinga omhandler også Stortingets vedtak om ekstra utbetaling til mottakere av bostøtte på grunn av høye strømpriser og representantforslag 49 S om strøm-

hjelp til alle. Jeg viser i den forbindelse til Stortingets vedtak sist fredag om en universell støtteordning for å avbøte de ekstraordinært høye strømprisene.

Presidenten: Representanten Lise Christoffersen har teke opp det forslaget ho refererte til.

Tina Bru (H) [13:22:52]: Det har dessverre blitt en litt mer krevende høst og periode inn mot juletider enn det vi kanskje hadde håpet på da vi åpnet landet tidligere i høst, selv om vi fortsatt var i en situasjon med økt beredskap. Det er ingen tvil om at de siste ukene har vært utrolig krevende for mange rundt omkring i dette landet, både for ansatte og bedrifter, folk som har lurt på hva som skjer med jobben deres, og hva som blir konsekvensene nå som man har måttet innføre nye, strenge smitteverntiltak for å få bukt med pandemien.

Jeg håper selvsagt at vi kan gå inn i det nye året med en annen situasjon etter hvert, og at vi kommer dit hvor vi kan tillate oss å slippe litt opp igjen, slik at folk kan drive næring og virksomhet og gå på jobb som normalt, for det er jo det alle ønsker seg.

Men jeg merket meg at i den forrige saken snakket representanten Gjelsvik om hvorfor det er behov for at man skal budsjettere helhetlig og klokt, at man må tenke større sammenhenger. Det er jeg helt enig i, og det er nettopp derfor vi har vært så kritiske til den prosessen som har vært rundt kompensasjonsordningene denne høsten. Det er krevende for opposisjonen å forholde seg til pressekonferanser annenhver dag og justeringer på ordninger. Og én ting er at det er krevende for oss – det er greit nok; det skal vi kunne leve med – men dem det er mest krevende for, er nettopp bedrifter. Også de har et behov for å budsjettere klokt, helhetlig, vite hva de har å forholde seg til når de f.eks. skal bestemme seg for om de er nødt til å permittere eller ikke.

Da er det gledelig at det i nysalderingen nå ligger flere ting fra regjeringen som avklarer situasjonen, som hjelper og bøter på, både med penger og med ordninger, men jeg synes det er synd at det har vært så mye usikkerhet rundt det. Og vi har fortsatt ikke et vedtak om lønnsstøtteordningen, men nå er det jo et flertall for den i Stortinget, og jeg ser at flere bedrifter også responderer positivt på at man nå har økt makstaket for hvor mye man kan støtte. Det er bra.

Samtidig vet vi at det er noen som kommer til å falle utenfor både lønnsstøtte og den nasjonale kompensasjonsordningen, iallfall gitt det vi vet om de ordningene per i dag. Det har jo ikke kommet noe til Stortinget, men det vi vet, er at f.eks. vintersportsstedene risikerer å falle utenfor i hvert fall lønnsstøtte. Så jeg synes det er bra at det nå ligger mer penger til den kommunale kompensasjonsordningen i nysalderingen. Vi kommer til å støtte det forslaget fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV her

i salen i dag, men jeg vil også oppfordre til at man ser på hvordan man kan prioritere vintersportsstedene innenfor den kommunale ordningen, fordi de kan lett havne utenfor og falle mellom to stoler.

Så kommer vi også til å støtte forslag nr. 13, fra Venstre, om innretningen på lønnsstøtteordningen. Vi mener at selv om den nå er bedre enn den var, og at de endringene som kom, var nødvendige, er det fortsatt et stort problem for mange bedrifter at man ikke kan kombinere det å permittere og å bruke lønnsstøtte. Det gjør at mange nå blir permittert når de heller kunne ha vært i jobb.

Jeg tar opp det forslaget Høyre er en del av.

Presidenten: Då har representanten Tina Bru teke opp det forslaget ho refererte til.

Sigbjørn Gjelsvik (Sp) [13:26:12]: Jeg merket meg at representanten Bru uttrykker bekymring over at regjeringen har pressekonferanser der en melder om nye ordninger på løpende bånd for å redde arbeidsfolk og bedrifter gjennom en eskalerende situasjon som skaper utfordringer for dem i deres hverdag – om de kan ha en jobb å gå til i morgen, om bedriften deres fortsatt skal overleve. Selvsagt er det en regjerings ansvar å følge situasjonen løpende og i tett dialog både med partene i arbeidslivet og andre som er berørt, og komme med nye og forsterkede tiltak.

Det er jo ikke noe nytt at det er pressekonferanser underveis i pandemien, og at Stortinget må se til pressekonferanser og nye tiltak fra en regjering. Men det er noe nytt fra forrige periode. I forrige periode var det jo opposisjonen på Stortinget som måtte ta lederskap, fordi en hadde en regjering som ikke viste tilstrekkelig vilje og kraftfulle nok tiltak til å sikre forutsigbarhet for arbeidsfolk og bedrifter gjennom pandemien. Det var Stortinget som gang etter gang måtte sørge for at en fikk forlengelse av dagpengeperioden, sørge for å opprettholde forhøyede satser for dem som var permittert, sørge for at en fikk på plass tilstrekkelige ordninger for kompensasjon for bedrifter og for å få laget en egen ordning for selvstendig næringsdrivende og frilansere. Det kom ikke fra regjeringen. Det var Stortinget som tok initiativ til det.

Så til det som representanten Bru sier når det gjelder lønnsstøtteordning: Det er tydelig slik at representanten Bru lever etter prinsippet om at det er ingen skam å snu kappet etter vinden, for det har altså vært et flertall i denne salen som har etterspurt en lønnsstøtteordning, og som har anmodet regjeringen om å komme med en ordning som kan bidra til å holde folk i arbeid, istedenfor at en blir permittert. Det vedtaket ble gjort allerede i januar i år. Likevel, da Høyre-, Venstre- og Kristelig Folkeparti-regjeringen kom tilbake, så kom en ikke tilbake med en slik ordning. Nei, en kom tilbake med en ny variant av den ordningen som en hadde hatt før for å

kunne ta tilbake permitterte som en hadde hatt ute, en ordning som nysalderingen viser har vært lite brukt.

Så er det gledelig at det nå er et bredt flertall på Stortinget som støtter at en skal ha en lønnsstøtteordning, men det var altså den nye regjeringen som måtte starte det arbeidet. Det lå ikke en modell der fra før, til tross for at et flertall på Stortinget hadde bedt regjeringen om å komme med en lønnsstøtteordning. Nei, det var Arbeiderparti–Senterparti-regjeringen som i samarbeid med partene – og i godt samarbeid også med SV – har sørget for flertall for en slik ordning og har utarbeidet en slik ordning i løpet av kort tid.

Jeg er også glad for at vi i nysalderingen har fått bl.a. en halv milliard til kommunal kompensasjon for å bidra til å ivareta hardt rammede bedrifter og arbeidsfolk rundt omkring i Norge.

Hans Andreas Limi (FrP) [13:29:31]: Jeg tror ikke det er pressekonferansene som er problemet, men manglende oppfølging i tillegg til pressekonferansene, for det kommer ikke saker med forslag til tiltak til behandling i Stortinget. Det er utfordringen for denne regjeringen.

Så er det jo ikke slik at lønnsstøtteordningen har blitt lagt frem for Stortinget heller, som finansministeren sa i går. Det er Stortinget som to ganger har bedt finansministeren komme til Stortinget for å orientere og redegjøre om den lønnsstøtteordningen som regjeringen har diskutert med partene i arbeidslivet.

Nysalderingen viser etter min oppfatning to hovedtrekk. Det ene er at de økonomiske tiltakene under pandemien har truffet bra, de har fungert bra, og norsk økonomi har tatt seg fort opp igjen. Så har vi dessverre nå kommet over i en ny fase, og usikkerheten er stor. Det er det ene. Det er et mindreforbruk på koronatiltak – det har vært tilstrekkelige bevilgninger, og så er disponeringen tilpasset det som har vært behovet underveis. Det synes jeg noen av de verste kritikerne av ulike økonomiske støttetiltak også burde merke seg, at det er et tydelig mindreforbruk.

En annen ting som er ganske synlig i nysalderingen, er hvor viktig olje- og gasssektoren fortsatt er og sannsynligvis vil være for Norge i mange, mange år fremover. Bare siden saldert budsjett for 2021 har kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten økt til 272 mrd. kr, som er nesten 174 mrd. kr mer enn det som ble anslått i budsjettet. Det viser hvor viktig denne sektoren er. Nå er det høye priser, men det er altså helt avgjørende at olje- og gasssektoren får anledning til å utvikle seg videre for å bidra til norsk økonomi, og ikke minst bidra til at vi kan opprettholde vår velferd.

Det er bra at regjeringspartiene sammen med SV nå foreslår å styrke den kommunale støtteordningen, eller

kompensasjonsordningen. Det har vært snakket om 1 mrd. kr. Nå blir det 500 mill. kr. Dette var en ordning som Fremskrittspartiet fikk til sammen med de forrige regjeringspartiene i nysalderingen for et år siden. Da var det 250 mill. kr. Senere er den økt, og det er utbetalt 2,8 mrd. kr gjennom den ordningen. Den er effektiv, har truffet bra, og første gang ble pengene utbetalt allerede i romjulen, etter vedtak i Stortinget før jul. Fremskrittspartiet ønsker å styrke den vesentlig mer enn det som flertallet nå legger opp til, men vi vil subsidiært stemme for forslag nr. 12, og vi ønsker også å støtte forslag nr. 13. Jeg tar opp våre forslag i innstillingen.

Presidenten: Då har representanten Hans Andreas Limi teke opp dei forslaga han viste til.

Kari Elisabeth Kaski (SV) [13:32:52]: Når vi gjør opp året i år, er det all grunn til å si at høsten ikke ble slik vi håpet den skulle bli. Vi står fortsatt i en veldig vanskelig situasjon for veldig mange av landets innbyggere i møte med de nye innstrammingene som følge av økt smitte. Og aller mest grunn til bekymring er det for alle dem som allerede sliter med å få det til å gå rundt økonomisk, de som har fryktet å bli permittert for fjerde eller femte gang, de som merker at kostnadene øker, og at jobben er usikker. Og vi må understreke igjen at regningen for denne pandemien og for håndteringen av den er det de som i utgangspunktet er dårligst stilt, som tar.

Når vi skal gjøre opp status for de ulike krisepakke- ne og den krisepolitikken som har vært ført, tror jeg vi i fellesskap her også må ta inn over oss at deler av krisepolitikken bidrar til – og har bidratt til – å øke de økonomiske forskjellene i Norge.

Vi ser at for mye av krisepolitikken har vært innrettet mot rike bedriftseiere som har mulighet til å hente penger, kapital, i lånemarkedet, i aksjemarkedet, som heller har fått statlige bidrag, mens arbeidsfolk har betalt en mye høyere kostnad. Vi vet at den kompensasjonsordningen som har vært oppe å stå, i for stor grad har gått til mange selskaper som uansett ville hatt et overskudd – 500 mill. kr i sum – og også til mange bedrifter som nettopp har eiere som burde ha spyttet inn kapital selv. Det har forhindret eller ikke gjort det nødvendig for eiendomsaktører og banker å ta tap. Det har vært en for stor skjevfordeling. Det burde nok, i etterpåklok-skapens lys, i større grad vært låneordninger, i alle fall for de største bedriftene, og lønnstilskudd for de øvrige.

Derfor mener jeg og SV at det er riktig og viktig at vi etter hvert får på plass en koronakommisjon som skal se på de økonomiske krisevirkemidlene som nå har vært i snart to år, og som vi kommer til å ha fortsatt, for å evaluere de ordningene.

Så er jeg glad for at vi nå har fått på plass en lønnstilskuddsordning. Nå ser vi i dag at stadig flere bedrifter trekker tilbake permitteringsvarselet. Færre folk er nødt til å gå inn i jula permittert, takket være dette flertallet. Jeg mener det er rimelig at mange av de bedriftene må ta en egenandel selv, det er en del av deres samfunnsansvar. Og så håper jeg at vi neste år vil bruke mer penger på å ruste opp helsevesenet vårt enn på krisepakker til de store næringslivsaktørene.

Marie Sneve Martinussen (R) [13:36:07]: Det har aldri vært meningen at staten skal være en slags kraftkapitalist, og heller ikke at ekstremt høye strømpriser skal være en finansieringskilde for velferden. Til det har vi skattesystemet. Høye strømpriser er et problem for samfunnet og ikke noe vi på Stortinget skal rope hurra for fordi det ser bra ut i saldert når vi kan notere høyere inntekter enn man hadde trodd. For vi må huske at staten er jo ingen; staten er alle og fellesskapet.

Da mener vi i Rødt – og har foreslått til saldert – at de ekstraordinært høye inntektene staten har hatt fra strømpriser i form av overskudd i statens egne selskaper og moms, skal betales tilbake til dem som har betalt dette inn, nemlig alle innbyggere i Norge. Dette er ekstraordinære inntekter i 2021, og vi mener at de derfor bør betales ut i 2021. Det er også den eneste måten vi kan sikre at folk får hjelp med de regningene de allerede har betalt, ikke minst november-regningen, som forfaller i jula, og som ikke er en del den strømpakken som regjeringen har lagt fram. Vi har, basert på anslag, sagt at det er 11,1 mrd. kr i økte inntekter til staten. Det er nok et ganske lavt anslag. Fordeler man det på alle husholdninger i Norge, er det 4 400 kr per husholdning. Dette er en veldig kortsiktig løsning på et problem som allerede har skjedd, altså strømpriser som har vært i 2021.

Rødt mener at det trengs andre og mer systematiske endringer i strømmarkedet for å unngå en vedvarende strømkriser. Enkelte kommuner i Norge har f.eks. satt en makspris for sine innbyggere, ut fra en logikk om at det jo er innbyggerne der som eier kraften som produseres av det kommunale kraftselskapet. Det er en mulig løsning. Rødt har også foreslått en todelt strømpris, sånn at vi slipper at folk som har veldig god råd, sløser veldig mye med strømmen – noe som er viktig, både fordi den har naturavtrykk, og fordi vi trenger den som en del av klimaløsningen.

Rødt har også foreslått, åpenbart, å gjøre noe med eksport av strøm, som åpner for at vi kan importere europeiske strømpriser, og dette er jeg helt sikker på kommer til å fortsette å være en debatt i Stortinget.

Forslaget vårt til saldert er altså en tilbakebetaling i kontanter av de inntektene staten har hatt ekstra på grunn av ekstra høye strømpriser.

Med det tar jeg opp forslagene nr. 6, 10 og 11, fra Rødt, som da kommer til erstatning for forslag nr. 7 i innstillingen.

Presidenten: Då har representanten Marie Sneve Martinussen teke opp dei forslaga ho refererte til.

Sveinung Rotevatn (V) [13:39:00]: Nysalderinga er sjeldan arenaen for dei største ueinigheitene i salen, heller ikkje i dag, men nokre ueinigheiter er det. Det har nok bakgrunn i at det er ei veldig krevjande tid. Det er veldig mange bedrifter og ikkje minst tilsette som dei siste vekene har fått dei beskjedane dei absolutt ikkje ville få, som har det tungt, og som går ei tung jul i møte. Difor har det naturleg nok vore mykje diskusjon dei siste vekene om kva støtteordningar som må på plass for å sørge for at vi klarer å sikre arbeidsplassar og inntektsgrunnlaget til familiane.

Veldig mykje av det har det vorte sagt at skal kome på eit aller anna tidspunkt, og at det ikkje er nødvendig å gjere det no, i nysalderinga. Så vi får vente i spaning på det som skal kome i ein proposisjon frå regjeringa etter jul, men på nokre punkt har det etter Venstre sitt syn vore heilt nødvendig å gjere noko no. Det har vi sagt heile tida gjennom dei siste par vekene: Det er ikkje nok berre å kome etter jul; ein må også få ut pengar no, før jul.

Det er bakgrunnen for at vi har meint at det er heilt nødvendig å fylle på den kommunale kompensasjonsordninga, slik at ein får pengar ut til bedriftene. Det kom ikkje ei krone til det i forslaget frå regjeringa. I innstillinga frå komiteen var det også fint lite støtte til det forslaget frå Venstre. Men no, i siste sving, har det altså vorte ei einigheit mellom dei raud-grøne partia om at det skal verte fylt på i kompensasjonsordninga. Betre seint enn aldri, får vi seie. Det er bra at ein innser at dette er nødvendig, og det er bra at det har fungert å løfte opp den debatten.

Den andre debatten som mange har vore innom, og som eg også kort vil nemne, er debatten om lønnsstøtte. Det er heilt nødvendig å få på plass ei lønnsstøtteordning. Det som vart presentert på fredag, var langt frå godt nok. Det har vorte betre i løpet av helga, men hovudproblemet står att. Det er den rigide innrettinga der ein må nytte anten permittering eller lønnsstøtte, noko som betyr at dersom ei bedrift ikkje klarar å finne meningsfylt arbeid til absolutt alle tilsette, men likevel ønskjer å sørge for at i alle fall nokre klarar å gå på jobb, får ein ikkje lønnsstøtte. Det er for rigid. Eg trur det vil føre til fleire permitteringar enn nødvendig. Det har også møtt skarp motstand frå bl.a. arbeidsgjevarsida i arbeidslivet.

Difor tek eg opp forslag nr. 13, frå Venstre, om å sørge for at det skal vere mogleg å få lønnsstøtte også med ein kombinasjon av heil og delvis permittering, og hå-

par at så mange parti som mogleg vil støtte dette i dag, slik at vi kan få ei god ordning som fungerer best mogleg – ikkje ei halvvegs god ordning.

Til sist vil eg også varsle at Venstre subsidiært kjem til å støtte forslag nr. 12, som gjeld kommunal kompensasjonsordning, og håpar at så mange som mogleg, med dei vedtaka som vert gjorde i dag, i alle fall kan puste litt lettare inn mot julehøgtida.

Presidenten: Vil representanten Sveinung Rotevatn òg ta opp forslaga frå Venstre og forslaget Venstre har i lag med Miljøpartiet Dei Grøne?

Sveinung Rotevatn (V) [13:42:11]: Ja, det vil han gjere.

Presidenten: Då har representanten Sveinung Rotevatn teke opp alle forslaga Venstre er med på.

Statsråd Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [13:42:26]: Det året vi har vært igjennom, har vist at ting kan være uforutsigbare, og hvor bra det er at vi har så sterke muskler som vi har her i Stortinget, og som regjeringen foreslår for Stortinget å bruke. For 2021 anslås summen av krisetiltak å være ca. 90 mrd. kr, som har gått til å takle den koronakrisen vi er i. Det viser hvilket privilegium vi som norske folkevalgte og statsråder har når vi kan bruke disse musklene. Vi forventer i år å ha en oljepengetekst på 380 mrd. kr. Det er utrolig kraftfullt.

Det som også er interessant, hvis man leser nysalderingen, er å se hvor mye høyere inntekter vi har fått fra olje- og gasssektoren i 2021 enn man trodde man ville få da man planla i fjor. Det har vært enormt mye høyere inntekter fra olje- og gasssektoren i 2021 enn man trodde det skulle være da man planla i fjor, på grunn av høyere olje- og gasspris. Det er anslagsvis rundt 272 mrd. kr i netto kontantstrøm fra olje- og gasssektoren, som i neste omgang kan brukes på fellesskapet.

Det er flere interessante tall også, hvis man går litt inn i det, f.eks. når det gjelder arbeidsledigheten: Allerede ved inngangen til denne måneden var vi tilbake på nivået fra før krisen, og store deler av norsk økonomi opplever en veldig sterk vekst. Da er noe av det som er vanskelig når vi nå er i en situasjon med nye smittevern-tiltak, at selv om enkeltbransjer nå har veldig tøffe tider og det for enkeltpersoner er veldig krevende, går det veldig bra for andre deler av norsk næringsliv. Så det er et veldig todelt bilde: Noen steder er det mangel på arbeidskraft, og andre steder er folk veldig bekymret for jobben og hverdagen sin. Det må vi aldri glemme når vi ser de store tallene, for i store tall kan enkeltpersoner og enkeltskjebner fort bli borte. Derfor er det så viktig at vi fortsetter å ha nye ordninger som er tilpasset den situasjonen vi er i nå.

Da vi la fram nysalderingsproposisjon i starten av desember – hvis jeg ikke husker helt feil, var det den 2. desember vi la fram nysalderingen – var det en ganske annen smittediskusjon enn i dag. Derfor er det helt naturlig at Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV nå kommer med de 500 mill. kr til kompensasjonsordningen, som vil hjelpe.

Jeg skal vise hvordan dette vil slå ut, for representanten Tina Bru var opptatt av f.eks. vintersportsstedene. Slik vi har tenkt at fordelingen skal være nå, vil en kommune som Trysil, som har mye vintersport, få anslagsvis litt over 2,1 mill. kr. De har 6 600 innbyggere. Mens en kommune som Løten, som har 7 600 innbyggere, vil få 462 000 kr, fordi man har lagt inn faktorer som gjør at servering, overnatting og reiselivsvirksomhet skal være dominerende for hvordan pengene blir fordelt. Da vil de kommunene som har mye reiseliv, og veldig mange av vintersportsstedene, komme bedre ut – og også det at man legger første kvartal til grunn.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Hans Andreas Limi (FrP) [13:45:49]: Vi registrerer at regjeringen signaliserer nye og forlengede økonomiske støttetiltak for å kompensere for konsekvensene av smitteverntiltakene. Så langt er det signal og ingen saker av stor betydning til Stortinget. Det signaliseres også at det vil gjøres endringer, bl.a. i den generelle kompensasjonsordningen. Spørsmålet er: Når kan Stortinget forvente at vi får konkrete saker til behandling slik at vi kan gjøre vedtak og skape forutsigbarhet for bedriftene?

Statsråd Trygve Slagsvold Vedum [13:46:29]: Det er veldig viktig å få sagt overfor bedriftene at i alle de diskusjonene som har vært, har det meg bekjent aldri vært noen partier som har tatt til orde for å svekke de forslagene som har kommet fra regjeringens side. Dermed kan bedriftene planlegge ut fra det. I den lønnsstøtteordningen som det nå er dannet et flertall for, har alle partier hele tiden – i hvert fall nå i siste runde – støttet opp om den, selv om det var annerledes tidligere i år da Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ikke ønsket en lønnsstøtteordning på den måten som vi har i dag.

Som jeg meddelte fraksjonslederne i finanskomiteen i et uformelt møte i går, er planen til regjeringen å legge fram dette over jul, anslagsvis i midten av januar.

Sveinung Rotevatn (V) [13:47:39]: Eg vil gjerne utfordre finansministeren til å gje ei ordentleg grunngeving for kvifor dette alle-eller-ingen-prinsippet i lønnsstøtteordninga er så viktig for regjeringa. Det har eg eigentleg ikkje høyr, bortsett frå ein representant for LO som meinte at det ikkje kan vere slik at ein lèt arbeids-

gjevarar velje mellom kven av dei tilsette som skal gå på jobb og ikkje.

Er det då slik at regjeringa synest det er betre at alle vert permitterte, enn at nokre som ein faktisk klarer å finne meningsfullt arbeid og meningsfulle opplæringsprogram til, får moglegheita til å gå på jobb med lønnsstøtte? Det er fort det som er alternativet for mange av desse bedriftene, og som me no ser at heller permitterer alle. Kvifor er det å føretrekkje?

Statsråd Trygve Slagsvold Vedum [13:48:30]: Vi har vært opptatt av to ting når det gjelder akkurat denne problemstillingen.

Det ene er at vi har vært opptatt av å gjøre forbedringer i selve permitteringsregelverket sammenlignet med det som den regjeringen som Rotevatn var en del av, gjorde, og som ønsket å svekke hvor mye en skulle få i godtgjørelse hvis en ble permittert – at en ikke lenger skulle få 80 pst. opp til 3G – men som regjeringen med Arbeiderpartiet og Senterpartiet vedtok å videreføre i høst, og også har foreslått videreført nå. Det er det ene – at de som blir permittert, skal få høyere godtgjørelse.

For det andre mener vi at vi har lyttet til dem som representerer arbeidsfolkene – vi har vært opptatt av å lytte til dem – og at en er redd for at det er de mest sårbare som først kan bli permittert. Det vil selvfølgelig være ulikt fra virksomhet til virksomhet. Og så har vi et ønske om å lage en ordning, slik at det vil være mindre vanskelig for en bedrift å ta vare på hele arbeidsstokken, som f.eks. i Rotevatns gamle hjemfylke, Sogn og Fjordane, der Gloppen hotell valgte å meddele at de kommer til å gjøre det. Det er jeg veldig glad for.

Presidenten: Replikkordskiftet er avslutta.

Dei talarane som heretter får ordet, har også ei tale-tid på inntil 3 minutt.

Geir Pollestad (Sp) [13:49:50]: Nysalderinga inneholdt viktige tiltak knytte til handteringa av koronapandemien. Men etter å ha følgd debatten som har vore rundt dei ulike tiltaka, føler eg kanskje òg eit visst behov for ei nysaldering av mi eiga haldning til det den førre regjeringa gjorde i handteringa av koronasituasjonen.

Der det var eit mål å skapa ro, at ikkje me i den dåverande opposisjonen skulle skapa uvisse, verkar det no som om det å laga mest mogleg spel og så tvil om ordningane vil verta noko av, og om fleirtalet står fast, er ei øving som særleg Høgre har lagt seg til. Det har vel gått så langt at på rogalandsbanken har representanten Bru teke over rolla til representanten Mímir Kristjánsson når det gjeld å vere usikker på regjeringa.

I denne handteringa og det som ligg i nysalderinga, utgjør regjeringspartia ein del av fleirtalet. Det står i

sterk kontrast til den situasjonen me hadde f.eks. den 19. januar, då opposisjonen var nøydd til å ta ansvar og stemma gjennom 30 konkrete forslag knytte til handteringa av pandemien, mot forslaga frå den dåverande regjeringa. Til eitt av dei forslaga som no ligg føre – og då er me inne på forslag nr. 13, frå representanten Rotevatn, om lønnsstøtteordning – stiller eg spørsmål ved dette: Når Stortinget den 19. januar 2021 gjorde eit vedtak der ein bad regjeringa utgreia lønnsstøtte, slik at folk kan halda i jobb framfor å vera permitterte, er det veldig sørgjeleg at Solberg-regjeringa ikkje gjorde nokon ting med den utgreiinga. Det er òg ganske fantastisk at ein no er heilt opprørt over at ein har brukt heile ti dagar på å få på plass ei lønnsstøtteordning, når ein altså trassa eit klart stortingsvedtak om å utgreia dette.

Så til det konkrete forslaget frå representanten Rotevatn: Ein skal iallfall ikkje rette kritikk mot finansministeren for å følgja opp ein politikk som det er fleirtal for i Stortinget, nemleg at ein må velja. Det at ein legg dette presset, gjer òg at folk som ville ha blitt permitterte om Venstre hadde fått viljen sin, no vil gå på lønnsstøtte. Så dette verkar begge vegar, og dette har konsekvensar. Difor kan eg ikkje støtta forslag nr. 13.

Eg trur det no er viktig at ein stemmer gjennom dei forslaga som ligg her, og så vil dei andre koma. Og det skal ikkje vera nokon tvil: Det vil bli fleirtal for dei, og regjeringspartia vil òg vera med på det fleirtalet.

Mahmoud Farahmand (H) [13:53:07]: Det er interessant å sitte bakerst i salen her og høre den debatten som foregår, og hvordan representanter fra Senterpartiet fortsatt ser ut til å tro at det er valgkamp. Valgkampen er ferdig, og Senterpartiet har Finansdepartementet og mange representanter i finanskomiteen.

Det jeg overraskes over, er at nøkkelordet forutsigbarhet ikke ser ut til å være nevneverdig i fokus for regjeringspartiene. Vårt mål i Høyre har vært å skape forutsigbarhet for næringslivet. Det er derfor vi også har tatt til orde for å få på plass tiltakene og kompensasjonsordningene raskest mulig. Når representanten Gjelsvik kommer opp her og gjennomfører et nokså kritisk innlegg mot oss, må jeg si jeg blir noe overrasket, for jeg trodde vi hadde samme formål: nettopp det å skape forutsigbarhet for de deler av næringslivet som har båret de største byrdene ved denne pandemien og de tiltakene som er gjennomført.

Jeg må legge til at en krise slik som vi er i nå, vil ha forskjellige faser, og forskjellige faser krever forskjellige tiltak. Man kan ikke gjennomføre alle tiltak samtidig. I den fasen vi er nå, der folk har opplevd to og tre permitteringer og bransjen selv sier at de trenger å beholde fagkompetanse, vil en sjenerøs lønnsstøtteordning som kan kombineres med permitteringer, være helt avgjø-

rende, spesielt for de deler av bransjen som holder til bl.a. i mitt hjemfylke Telemark: vinterdestinasjonene. Der deler av destinasjonene kan holde oppe og holdes i drift, mens deler av dem ikke vil være økonomisk å holde i gang, må man kunne kombinere tiltakene. Det er det som er formålet vårt i Høyre, det er det vi kjemper for – å holde liv i bedriftene, og å kunne holde folk i jobb og beholde nødvendig kompetanse for den delen av næringslivet som trenger det.

Så igjen, tilbake til utgangspunktet: Valgkampen er ferdig. Vi må føre en debatt som er iallfall delvis ærlig, og der man til dels forstår intensjonene til motparten, uten å tillegge folk motivasjon de ikke har.

Ola Elvestuen (V) [13:55:35]: Jeg la merke til at representanten Pollestad mente at det under den forrige, blå-grønne regjeringen var et poeng blant opposisjonen at det skulle være bred enighet og ikke et spill. Det er vel ikke akkurat den opplevelsen vi har hatt hele tiden i denne koronaperioden. Det ble også vist til at Stortinget kom med 31 forslag allerede i januar, mens regjeringen jobbet med tiltak også mot korona.

Det som er viktig, og det er også Venstres posisjon i denne saken, er at vi har en situasjon med en pandemi, og vi er inne i en ny krise nå. Da handler dette om, og det må være det eneste og det viktige for Stortinget, å få fram tiltak som har betydning for de ansatte og de bedriftene som nå er i en vanskelig situasjon.

Nettopp derfor har Venstre nå, fra begynnelsen av desember, hatt oppmerksomhet på at vi må få på plass en lønnsstøtteordning. Den kom til slutt. Den vi fikk på fredag, var slett ikke god nok. Den man fikk i går, er forbedret i løpet av helgen, men fortsatt er hovedproblemet at den ikke er fleksibel nok med hensyn til at bedrifter må kunne ha både permitteringer og lønnsstøtte samtidig. Endringen gjør nok at flere benytter seg av lønnsstøtte, det er bra, men fortsatt vil det være mange som ikke gjør det på grunn av at den er for rigid.

Det andre vi har holdt trykket på hele veien, er at vi må få ut penger nå. Da er det utbetalingene via kommunene i nysalderingen som har vært den eneste muligheten til å få penger og midler ut til dem som har det absolutt vanskeligst nå før jul. Der lagde det blå-grønne flertallet i fjor den ordningen vi nå har, ved at vi brukte nysaldering med 250 mill. kr. Vi har hatt forslag inne hele veien og er glad for at vi i dag får et vedtak som får midler ut.

Da er det viktig å følge opp kommunene. I fjor klarte de å få dette ut også til dem som trengte det mest, de raskeste i løpet av en uke eller to. Nå må vi holde trykket for at de gjør det samme igjen. Det er bedre å få midlene ut raskt, selv om det kan være forskjeller i hvor rettferdig det kan være. Dette handler om å få det raskt ut.

I og med at det har vært flere runder, må vi nå passe på at det ikke er blitt for omstendelig. Dette handler om at man har ansatte som er i en vanskelig situasjon. De skal feire jul, og de skal også betale strømregningen.

Sofie Marhaug (R) [13:58:54]: Et husholdningsbudsjett fungerer ikke helt på samme måte som et statsbudsjett. Folk med lav eller til og med helt vanlig inntekt kan ikke dekke de løpende utgiftene med fond eller milliardutbytter.

Den 23. desember, den 24. desember og den 25. desember er det ikke bare tid for julefeiring. Det er også forfallsdatoer for strømregningen for november for veldig mange – en skyhøy regning regjeringen ikke dekker med sin strømpakke. Vi i Rødt holder på vårt forslag om å betale ut penger i desember for å dekke nettopp denne regningen, i tillegg til en større pakke i månedene som kommer.

Staten tjener mye mer på de skyhøye strømprisene enn staten betaler tilbake. Når staten opptrer som en kynisk kapitalist, er det kraftbransjen som blir vinnerne, og husholdninger og industri som blir taperne. Akkurat nå får folk sine budsjetter spist opp i begge ender. De må betale novemberregningen samtidig som de kan lese at det settes nye prisrekorder på strøm i går og i dag. På det meste må folk i Sør-Norge i dag betale 8 kr og 22 øre per kilowattime, inkludert avgifter og nettleie – 6 kr og 12 øre uten. For noen måneder siden fikk vi avisoverskrifter hvis prisen steg over 1 eller 2 kr.

Det er helt vanvittig. Vi har en strømkrise vi ikke har sett maken til, og det ser ikke ut til at den vil løses med det første, selv ikke med regjeringens strømpakke.

Jeg vil gjerne utfordre finansminister Vedum og høre hva han tenker om regjeringens tiltak i lys av de nye prisrekordene. Har regjeringen gjort nok for å hjelpe folk med å betale til de prisene vi nå ser, samtidig som novemberregningene forfaller? Det er nå nettene blir lange og kulden setter inn.

Svein Harberg hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Frank Edvard Sve (FrP) [14:01:38]: Det er faktisk sånn at vi går mot jul, det er ikkje mange dagar til julaften, men det er også sånn at vi har historisk høge straumprisar som når nye høgder kvar einaste dag. Det er både 5, 6, 7 og 8 kr per kWh, og det er ein dramatisk situasjon for mange.

Regjeringa valde å ikkje gje éi krone til vanlege folk. Då tenkjer eg ikkje på bustøtte og sosialhjelp, der er det gjeve ein del. Men det gjeld ca. 200 000 husstandar, og det er røffly 2,5 millionar husstandar i Noreg, så vanlege folk får altså ingen ting no før jul, og det er dramatisk for veldig mange.

Også eg ønskjer å utfordre finansministeren, og eg håpar at han gløttar opp frå julekortskrivinga og høyrer kva eg seier, for det er ein utruleg spesiell situasjon, heilt annleis i forhold til det som har vore tidlegare når det gjeld behandlingstida på desse pakkane. No er det ein situasjon der summane på straum er formidable. Men det som er veldig spesielt oppi det, den andre vegen, er at finansministeren og den norske stat eigentleg kan le herifrå til banken, for så langt har ein fått inn 30–40 mrd. kr i ekstra inntekter. Det er formidable inntekter som staten får inn, mens innbyggjarane får store utgifter.

For ikkje å gjere det lettare: Eg fekk melding heimanfrå, frå Møre, i dag. Der har eit nettselskap prestert å sende ut eit slags straffegebyr på 250 kr til alle kundar fordi denne salen, Stortinget, har utsett den nye nettleiagemodellen. Det er aldeles «greinalaust» å finne på noko sånt. I ein situasjon der prisane går heilt av skaftet, klarer altså eit nettselskap å sende ut ei ekstrarekning på 250 kr og grunnkje det med at Stortinget har gjort eit vedtak om å utsetje ein modell, som f.eks. Gudbrandsdal Energi i dag sa ville føre til at sju av ti kundar kom til å få høgare straumutgifter. Så svarer altså enkelte nettselskap med å gjere det stikk motsette og sender ute ei ekstrarekning.

Eg vil gjerne høyre om finansministeren kan svare på om regjeringa har tenkt å gjere noko med sånne nettselskap, om dei skal få lov til å gjere det. Eg håpar inderleg at dei ikkje får lov til å gjere det. Og så håpar eg inderleg at finansministeren kan seie noko om kva han har tenkt å gjere no i romjula. Kan det vere snakk om å kalle inn til eit ekstra møte i romjula – eller kva det måtte vere? Det er i alle fall ein situasjon som er veldig prekær for folk flest, og prisane er ekstremt skyhøge.

Tina Bru (H) [14:04:49]: Representanten Pollestad sammenlignet meg i stad med representanten Mímir Kristjánsson. Jeg er litt usikker på om jeg skal ta det som et kompliment, men hvis representanten Pollestad i det legger at jeg har vært høyllytt og plagsom for regjeringen, så lever jeg helt fint med det i denne saken. Det er jo det jeg har vært opptatt av, det er derfor jeg har engasjert meg i debatten om lønnsstøtte, fordi jeg mener at det ikke har vært godt nok, og at det har vært nødvendig også å mase på regjeringen om å komme med en løsning.

Så hører jeg at representanten Pollestad forklarer hvorfor de er så opptatt av at man ikke skal kunne kombinere permittering og lønnsstøtte med at man vil legge press, altså et slags solidaritetsbegrep, og at det er alle eller ingen. Hvis man vil permittere, får man permittere alle, man kan ikke ha bare noen på jobb. Hva slags mistro er det til dem som eier bedrifter? Jeg er veldig usikker på hvilke bedrifter representanten Pollestad har snak-

ket med gjennom de ukene vi nå har diskutert denne ordningen. Jeg har ikke møtt en eneste bedrift som har lyst til å permittere; alle vil jo helst ta i bruk lønnsstøtteordningen fordi de vil holde folk på jobb, men den har ikke vært god nok. Nå er den blitt bedre, etter alle rundene vi har hatt, men den var ikke – slik regjeringen presenterte den – god nok til at de turte å gjøre det. Tvert om er det noen bedrifter som til og med lar være å permittere, selv om de ikke kan bruke lønnsstøtteordningen, fordi de har omsorg for sine ansatte. Jeg synes med all respekt at representanten Pollestad bør treffe litt flere bedrifter, ikke uttrykke en slik mistro.

Så blir jeg beskyldt for å skape usikkerhet. Det er greit nok, jeg har engasjert meg i denne debatten, men det er ikke jeg som har skapt denne usikkerheten. Jeg har ikke sett noen skrive noe sted at representanten Tina Bru nå skaper enorm usikkerhet for deres bedrift, for hva slags ordning man skal forholde seg til. Det vi har reagert på, er heller ikke at det kommer pressekonferanser. Vi reagerer på at det ikke kommer noe til Stortinget, at man ikke helt kan vite hva det er flertall for. Et godt eksempel på det er at to dager etter at næringsministeren fredag hadde lagt fram denne ordningen, satt han i Politisk kvarter og åpnet for – nærmest spontant – at man kunne endre på den. Heldigvis kom SV endelig til forhandlingsbordet i går, og så klarte man å bli enig om noe. Så nå vet man i hvert fall hva det er flertall for i Stortinget – selv om Stortinget ikke har behandlet noe ennå.

Det er altså situasjonen. Man må gjerne ha pressekonferanser i regjeringen, men jeg forventer at man også kommer til Stortinget og får gjort vedtak. Det var det vi gjorde da vi satt i regjering. Vi hadde også pressekonferanser, og så kom det til Stortinget. Og ja, ordningene ble endret, men det er helt naturlig, og da kunne i hvert fall Stortinget forholde seg til noe og fatte vedtak.

Med dette har jeg uansett lyst til å takke for samarbeidet gjennom den høsten som har vært, og benytte anledningen til å ønske alle en riktig god jul.

Sveinung Rotevatn (V) [14:08:01]: Den store usemja som står att no, er det som handlar om fleksibilitet i lønnsstøtteordninga. Der har vi i opposisjonen utfordra regjeringa på kva som er grunnen til at ein skal ha dette alle-eller-ingen-prinsippet. No begynner det å kome nokre svar gjennom debatten.

Svaret frå finansministeren er at dei har valt å lytte til LO, ikkje til arbeidsgjevarane. Svaret frå representanten Pollestad er at han trur at dersom ein kan ha fleksibilitet, vil fleire verte permitterte. Eg er litt usikker på korleis han vil grunngje det. No vert det sendt ut permitteringsvarsel en masse. Det er iallfall ingen bedrifter eg har snakka med – NHO, Virke eller andre – som meiner at det vil verte fleire permitteringar om ein har fleksibi-

litet i ordninga, slik at ein kan halde fleire i jobb gjennom å få lønnsstøtte. Så denne teorien om at fleire vil verte permitterte gjennom ei meir fleksibel ordning, trur eg representanten Pollestad må grunngje litt betre, og gjere ut frå kven han har snakka med i denne saka, for det kan høyrast ut som om dette er svært få bedriftseigarar. Som representanten Bru var inne på, vil eg seie at dette tyder på ganske stor mistillit til det samfunnsansvaret som bedriftseigarar faktisk er i stand til å ta. Ikkje minst i dei næringane som no er ramma, er det ingen som ønskjer å miste arbeidskraft og arbeidstakarar. Tvert imot: Det dei no er mest redde for i bransjar som har vore utsette for nedstenging etter nedstenging, er at dei mistar den kompetente arbeidskrafta dei ønskjer å behalde.

Så vert det skapt eit inntrykk av, av representanten Pollestad, at i førre periode var den dåverande opposisjonen svært ansvarleg og samarbeidsvillig i samband med støtteordningane, mens no er det ein heilt uansvarleg opposisjon som skaper usikkerheit. Dette kjem altså frå det same partiet som – iallfall slik eg hugsar det – hadde nokre utspel og forslag under pandemihandteringa. Eg vil nemne eit lite utval: Ein meinte at vi skulle importere Sputnik-vaksinar frå Russland, utan at dei var godkjende i Europa. Ein ville kaste vekk titals milliardar av pengane til skattebetalarane på å redde långevarane til Norwegian. Dette ville gå direkte til kinesiske leasingselskap. Ein fremja også forslag og vedtok i Stortinget å oppheve nasjonal skjenkestopp ei veke før det vart ei ny stor nedstenging. Ein kan sikkert kalle dette ulike ting, men spesielt ansvarleg var det ikkje. Som representanten Ola Elvestuen heilt riktig påpeikte: Då ein gjorde vedtak i Stortinget om ulike støtteordningar, var det stort sett snakk om oppmodingsvedtak, der ein bad regjeringa gjere noko regjeringa allereie var i full gang med å gjere. Det er sjølvsagt bra med utolmod, men samarbeidet i førre periode var stort sett svært godt – heldigvis. Eg synest faktisk også at det er mykje som no har fungert bra. Regjeringa har etter kvart lytta til innspel frå opposisjonen og frå samfunnsdebatten elles. Det er positivt. Det er slik vi har fått ei betre lønnsstøtteordning enn den regjeringa la fram. Det er slik vi no endeleg har fått pengar på bordet til ei kompensasjonsordning til kommunane, som ein meinte var heilt unødvendig for ei veke sidan. Dette bidreg til at vi tek utviklinga i riktig retning, og då trur eg faktisk at innspel frå opposisjonen er eit gode og ikkje noko negativt.

Sigbjørn Gjelsvik (Sp) [14:11:26]: Det som er tilfellet med lønnsstøtteordningen, er at arbeidsgivere blir stilt overfor et valg når en har omsetningsnedgang – om en ser at en må bruke permitteringsinstituttet, eller om en ser en mulighet for å bruke lønnsstøtte. Det som er gledelig gjennom de dagene da Arbeiderparti-Senter-

parti-regjeringen har jobbet intenst, i samarbeid med partene og i god dialog med SV, er at det er stadig flere aktører som tidligere har varslet permitteringer, som nå sier at en trekker permitteringsvarslene tilbake igjen og isteden ønsker å bruke lønnsstøtteordningen – eksempelvis hotellene Alexandra i Loen og Britannia i Trondheim, men også store hotellkjeder som Nordic Choice og Scandic. De hadde nettopp en plan om å permittere en viss andel av sine ansatte, men nå sier de at de velger lønnsstøtte isteden.

Så til representanten Sve: Det er fint å høre representanten Sves engasjement for å ivareta folk som sliter med høye strømpriser. Jeg er også glad for at Fremskrittspartiet nå, etter først å ha fremmet forslag om et flatt beløp til alle husholdninger, i de senere behandlingene i Stortinget har gått inn for varianter av den modellen regjeringspartiene la fram. Vi skal bidra med forsterkede tiltak overfor dem som sliter med høye strømpriser, men det avgjørende framover er jo å få kontroll på strømprisene, for både folk og husholdninger i Norge. Representanten Sve representerer Fremskrittspartiet, som var det partiet som satt i Olje- og energidepartementet og ga konsesjon til likestrømskabel både til Tyskland og Storbritannia. De satt med energiministeren da de var i posisjon, og sammen med stortingsflertallet sørget de for å legge vitale deler av norsk energi- og industripolitikk i EUs hender gjennom tilslutning til EUs tredje energimarkedspakke. Det var også en statssekretær i Olje- og energidepartementet som på vegne av Norge signerte en erklæring i 2015 der en sa at en ikke ville begrense flyten av elektrisitet i tider med høye strømpriser. Det er det vi har å slite med av rammevilkår i dag.

Vi skal jobbe målrettet, også gjennom oppfølging av Hurdalsplattformen og det som står der, nemlig å utrede hvordan norsk krafteksport påvirker forsyningssikkerheten og norske strømpriser, og hvilke konkrete tiltak som kan bidra til å ivareta konkurransekraften til norsk industri i framtiden. Det er et viktig oppdrag – både å tydeliggjøre hva slags handlingsrom som er innenfor EØS-avtalen for å ivareta forsyningssikkerheten, også når det gjelder modeller for eksempelvis makspris, og å være åpen og ærlig om hvilke begrensninger EØS-avtalen, som flertallet i denne salen sverger til, gir oss som nasjon.

Tellef Inge Mørland (A) [14:14:39]: Høyre-representant Farahmand etterlyste mer forutsigbarhet. Det tror jeg er noe vi alle i denne salen kunne ha ønsket oss, men dessverre er koronaviruset alt annet enn forutsigbart, og verken den forrige eller denne regjeringen har på noen som helst måte prøvd å påkalle det viruset. Når Høyre etterlyser forutsigbarhet, kan det være verdt å minne om Erna Solbergs ord så sent som 24. september:

«Nå kan vi leve så å si som vi gjorde før pandemien rammet oss». Den 12. september la Jan Tore Sanner fram Solberg-regjeringens siste statsbudsjett. Det var et statsbudsjett nesten fritt for koronatiltak og med en overskrift om et mer normalt budsjett for 2022.

Det er altså slik at bare for et par måneder siden var virkelighetsbildet et helt annet, et virkelighetsbilde der Høyre ikke hadde en masse koronatiltak, fordi man ikke trodde det ville bli behov for det. Så har vi en ny regjering som har forsøkt å snu seg rundt i løpet av noen få uker. Betyr det at alt er perfekt? På ingen som helst måte, men i løpet av den tiden har man altså fått på plass en lønnsstøtte, kraftfulle tiltak gjennom kommunene, muligheter for utsatt innbetaling av skatter og avgifter for bedriftene, lånegarantiordninger, støtteordninger for kulturnæringen og kraftfulle tiltak opp mot kollektivtrafikken, slik at ikke vesentlige deler av den skal gå tapt. Ikke minst har vi nå ordninger med bl.a. en forlengelse av forhøyet sats ved permittering, som betyr noe for dem som nå føler en usikkerhet rundt arbeid.

Rask handling kan av og til medføre at det til tider oppleves litt uoversiktlig, men handlingslammelse ville vært langt verre. Vi har nå en situasjon der vi har den verdien at vi har et ganske forutsigbart flertall i dette stortinget, mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV. Det har vi sett også de seneste dagene, at man har klart å lage flertall på en helt annen måte enn det den forrige regjeringen var i stand til, da den mistet sitt flertall i regjering og måtte søke samarbeid med partier i Stortinget som ikke alltid var like forutsigbare å håndtere.

Både Rotevatn og Bru har vært inntatt av lønnsstøtteforslaget og hvilke krav til permittering som ligger der. Jeg skal være åpen og ærlig å si at jeg skjønner at man kan argumentere for begge måter å se det på, men det interessante er jo at både Rotevatn og Bru omtrent utelukkende har vært opptatt av arbeidsgiversiden når de har stått her og argumentert for Venstres forslag. Man kunne i hvert fall vært ærlig på at her ligger det en ganske vesentlig uenighet, der arbeidstakersiden, ved LO, har pekt på at de ikke ønsker det forslaget som Venstre har fremmet nå.

Geir Pollestad (Sp) [14:17:51]: Det vart frå Høgre peikt på at det kunne minna om at valkampen ikkje var over, men det er eit engasjement for at me skal handtera verknadene av pandemien på ein best mogleg måte, slik at arbeidstakarar og bedrifter kjem med minst mogleg skade gjennom ei vanskeleg tid. Det som var valkamp, var kanskje skulevalkampen som me høyrde frå representanten Rotevatn, men eg skal la det liggja. Julehelsinga frå Tina Bru slutta i alle fall hyggeleg.

Me merkar oss det som vart sagt tidlegare, men eg har behov for å kommentera nokre ting. Det eine er at

me skal vera stolte av det systemet for permittering som me har i Noreg. Det er eit effektivt system, og det er eit system som me skal slå ring om.

Det er også sjølvsagt at alle bedrifter i det lengste ønskjer å behalda folk i arbeid. Det er berre når ein ikkje har alternativ at ein må gå til det steget å permittera. Når ein har lønnsstøtte, vel ein å betala for å ha folk i jobb som ein elles ville ha permittert, og det er i den situasjonen me har gjort eit verdival. For å balansera omsynet til bedriftene og arbeidstakarane har me sagt at ein må velja om ein skal ha lønnsstøtte, men då kan ein ikkje permittera samtidig.

Det er gledeleg å sjå at store hotellkjeder seier at dei no beheld dei tilsette på lønnsstøtte. Eg er nokså trygg på at dersom Venstre får gjennomslag for sitt krav, vil fleire bedrifter tenkja at nei, me klarer ikkje alle, så me må permittera f.eks. 10 pst., og så tek me lønnsstøtte for 90 pst. Me har ein solidaritetstanke i botnen for dette.

Men igjen er det spesielt å høyra opposisjonen kritisere prosessen for dette. Ein har brukt ti dagar på å utvikla dette systemet med lønnsstøtte. Det har skjedd forbetringar undervegs, nettopp fordi ein har fått innspel og lytta. Eg har lyst til å takka alle som har teke bryet med å gje sine innspel til korleis dette slår ut for deira arbeidskvardag og deira bedrift.

Så veit eg det er ubehageleg, men eg må minna om at Stortinget i januar bestilte ei lønnsstøtteordning og bad Solberg-regjeringa greia det ut, og dei har ikkje gjort ein einaste ting for å gjera det. Då er det spesielt no å koma og kritisera at denne regjeringa viser handlekraft og sikrar fleirtal for ei lønnsstøtteordning på ni eller ti dagar.

Statsråd Trygve Slagsvold Vedum [14:21:05]: Til sjuende og sist handler politikk om folk. Vi kan diskutere ulike ordningar, men til sjuende og sist ser vi hvordan det slår ut for folk og for bedrifter – det er da vi ser om det virker.

Derfor synes jeg det er veldig trivelig å lese de nyhetene som kommer akkurat nå. Vi hørte tidligere i uka at Britannia og en del av de mellomstore hotellene valgte å trekke tilbake sine permitteringer. Det gjorde meg kjempeglad da jeg leste at det var 292 stykker på Britannia – det er et stort hotell, men ikke en del av en kjede – som i stedet for å være permittert kunne beholde arbeidet sitt. Så har vi sett i dag at en stor kjede som Choice, og Scandic og Thon, de største og tyngste hotellkjedene – ingen av dem sier at ordningen med lønnsstøtte er perfekt, det sier ikke jeg heller, men de sier det er en del av hjelpen – trekker permitteringer tilbake. Det er kjempebra. Vi ser også en del mindre steder som gjør det. I nabobyen min Lillehammer er det en pub, Heim Gastropub, som nå velger å trekke permitteringer og bruke lønnsstøtte og ha folk på arbeid. Det skjer veldig

mye bra, og det er jo litt viktig når man diskuterer dette. Den virkeligheten man ser ute, er den som er det avgjørende.

Så til strøm: For regjeringen er det et veldig klart mål, det står i Hurdalsplattformen, at vi ønsker å få strømprisene ned. I en ganske lang periode har det vært et politisk flertall i Norge som ønsket å få strømprisene opp. Det sa den forrige regjeringen at de hadde som et uttalt mål, og de gjorde mange grep for å få det til. Dagens regjering har sagt at vi ønsker å jobbe for å få strømprisene ned, og vi har begynt å gjøre grep for å få til det. Det er et langsiktig arbeid. Det ene man kan gjøre, går selvfølgelig på avgifter. Det gjorde vi med en gang, for det kunne man gjøre over natta. Fra 1. januar reduserer vi avgiftsnivået på strøm med 47 pst. Når strømprisene er så høye som de er nå, er det selvfølgelig en liten andel av regningen, men det er et varig tiltak, som man også vil ha glede av når vi får strømprisen mer ned. Så har vi også den sikringsordningen som vi vedtok, nettopp for å gjøre det litt mindre vanskelig for folk. Vi vet at den sikringsordningen – bostøtte, ordning for studenter og andre sikringstiltak – i sum kan gjøre det litt mindre vanskelig.

Men i bunnen ligger det en analyse hos regjeringen om at vi må sette inn tiltak som gjør at markedsprisene i strømmarkedet blir lavere. Det er et viktig konkurransefortrinn for vår industri på sikt, og det er også viktig for folk flest og arbeidsfolk rundt i hele landet. Så får vi glede oss over – noen partier hadde ønsket at en skulle selge ut mer av vannkraften – at vi har et offentlig eierskap til det, at vi har offentlig kontroll på den biten. Regjeringen mener at vi må ha en klar offentlig tenkning rundt hvordan vi skal klare å få strømprisene ned, og ikke ha den prisen vi ser i dag. Derfor har regjeringen sagt nei til nye mellomlandsforbindelser, noe den forrige regjeringen sa ja til.

Frank Edvard Sve (FrP) [14:24:30]: Julefreden senkar seg vel etter kvart også i denne salen, eller det ser slik ut.

Eg registrerer at representanten Gjelsvik frå Senterpartiet er veldig oppteken av fortida, men at han hentar seg litt inn igjen med at det er viktig å tenkje framover og sjå kva ein kan gjere for å kunne få prisen varig lågare. Då har det seg slik at underteikna har fremja eit framlegg om å gjere nettleige billigare, for der er det eit statleg monopolsystem der det i dag vert lagt til grunn ei referanserente på 5,59 pst., noko som er skyhøgt over det som er det normale rentenivået i landet. Så vi kan gjere noko med det. I tillegg kjem det med nettleige som ei monopolsak generelt og å få den ordninga ned. Eg håpar inderleg at Senterpartiet kan vere med Framstegspartiet på det framlegget og bidra til å få billigare nettleige til innbyggjarane.

I tillegg til det har underteikna med fleire fremja framlegg om å strupe igjen kablane til utlandet når det er grunnlag for det, med låge magasinifyllingar i Noreg. Det er det heimel for i dei avtalane som ligg der, § 12 spesielt. Så då håpar eg inderleg at også Senterpartiet kan stemme i lag med Framstegspartiet for å få ned eksporten, og såleis få meir straum i heimlandet, noko som vil senke prisane.

Når ein ser på straumprisane generelt, er det iallfall slik at skal ein klare å få dei ned, må ein ha meir straum i eige land. Vi ønskjer også bl.a. å seie stopp til elektrifisering av sokkelen, for viss ein skal bruke vår eiga vasskraft, sende ho ut på sokkelen og sende gassen til Europa igjen og produsere straum frå han der, vert det iallfall mindre straum i Noreg.

Fleire straumselskap har slått fast at dei er bekymra for at det vil redusere straumkapasiteten i Noreg og auke prisane ytterlegare. Der kan også Senterpartiet stemme med Framstegspartiet for å stoppe elektrifiseringa av sokkelen.

Dette er tre gode forslag der ein kan gjere tiltak for å auke talet på sysselsette i Noreg innanfor norsk energi og innanfor norsk industri, og som faktisk kan gje billig og god straum i Noreg, hindre at straumen blir eksportert, og gjere at meir straum blir verande igjen i Noreg. Ergo vil prisane faktisk gå ned i Noreg.

Så det er faktisk råd å gjere ting i lag. Då er det slik at folk faktisk må stemme for dei forslaga som kan føre til at straumprisen går ned i Noreg, og at vi får meir straum i eige land.

Sveinung Stensland (H) [14:27:32]: Representanten Mørland anklaget Høyre for at vi snakket for mye om arbeidsgiversiden og arbeidsgivernes syn. Det er vel en kjent sak at Stortinget ikke akkurat har overflod av folk som har erfaring med å lede bedrifter, eie bedrifter og ha ansatte. Men jeg kan garantere representanten Tellef Inge Mørland at det verste en arbeidsgiver kan gjøre mot seg selv, det verste man som arbeidsgiver går gjennom, er å måtte si opp folk og permittere folk. Det er særdeles ubehagelig å ta inntekter fra folk og skape den usikkerheten det gir for folk når man må veie hensynet til bedriften opp mot hensynet til den ansatte.

Så det å ta arbeidsgiverperspektivet inn i debatten er absolutt på sin plass, og jeg tror at når vi strammer inn så fort – uansett hvem som er i regjering – er det akkurat de som har folk ansatt, som kanskje best er i stand til å se hva som vil virke der og da for å beholde folk litt lenger. Derfor vil jeg gjerne slå et slag for å ta arbeidsgiverperspektivet med.

Så noterer vi at LO har fått det siste ordet når det gjelder fleksibiliteten i ordningen. Det synes jeg er leit. Der er vi uenige, men flertallet bestemmer.

Når det gjelder korona, er det interessant å lese siste utgave av The Lancet. I fjor på denne tiden skrev de en leder der det sto at vi nå er på vei mot «zero» covid-19, vi kan få et samfunn uten korona, nå har vi et handlingsrom hvis vi får til dette – hvis vi får en skikkelig god global vaksinasjonskampanje, kan vi lykkes. I dag skriver de på lederplass at den drømmen kan vi glemme, vi er nå der at vi må bestemme oss for hvilket nivå av korona vi skal akseptere; vi er nødt til å tenke annerledes.

Det tror jeg også at vi her i Stortinget skal ta inn over oss: Korona er nok kommet for å bli. Men i det perspektivet er det ikke i Norge vi løser nivået på korona, det gjøres globalt. Vi må ta inn over oss at vi må spille en rolle globalt for å håndtere det. Norge har gjort en god jobb gjennom CEPI- og COVAX-samarbeidet, men vi må bruke mer ressurser på global handling mot korona. Så det er mitt juleønske: at vi får skikkelig sving på vaksinasjonsarbeidet. Norge har en stolt tradisjon, vi har sterke fagkrefter, vi har vært sentrale i å stoppe andre epidemier, så vi kan også ta på oss ledertrøya der.

Med det ønsker jeg god jul til oss alle. Vaksinekampen i Norge er én sak – for oss handler det om ressurssterke folk som har en eller annen idé om at vaksiner er usunt – men den store vaksinekampen pågår globalt.

Tellef Inge Mørland (A) [14:30:27]: Til representanten Stensland: Jeg har på ingen måte anklaget dem for å snakke for mye om arbeidsgiversiden. Tvert imot må Stensland gjerne snakke enda mer om arbeidsgiversiden. Nettopp fordi denne regjeringen er opptatt av at bedriftene skal klare seg gjennom denne krisen, har man målrettet en rekke tiltak for at vi skal ha de beste mulighetene for å stå gjennom dette.

Min anklage gikk derimot på at når man nå argumenterer for det forslaget som Venstre har fremmet om lønnsstøtte og permitteringer, glemmer man å ta med arbeidstakersiden. I hvert fall for Arbeiderpartiet er det helt vesentlig å ha med seg hva arbeidstakersiden måtte oppleve. Veldig ofte er man enig, men i noen tilfeller er det sånn at det er noe forskjell på hvilke interesser man har som arbeidsgiver og arbeidstaker, og da var det interessant å legge merke til hvordan både Høyre og Venstre argumenterte for dette forslaget.

Så er jeg helt enig, tror jeg, med Stensland når det gjelder spørsmålet om vaksinasjon og hvordan vi løser de koronautfordringene vi står overfor, som igjen gjenspeiles i denne nysalderingen. Det er et godt bevis på at de utfordringene vi nå står i nasjonalt, må løses globalt, og både når det gjelder vaksinasjon, legemidler og det å bekjempe smittsomme sykdommer, ser vi at internasjonal solidaritet egentlig også er solidaritet med oss selv, fordi vi er en del av et større bilde her i verden. Da trenger vi å stille opp for hverandre både nasjonalt og inter-

nasjonalt hvis vi skal klare å løse denne typen utfordringer. I dag fremmer regjeringspartiene og SV forslag som i hvert fall er med på å gjøre det litt lettere både for arbeidstakere og arbeidsgivere å skulle stå i den situasjonen vi nå er i.

Presidenten: Frank Edvard Sve har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Frank Edvard Sve (FrP) [14:32:26]: Eg stilte eit spørsmål til finansministeren om regjeringa ville godta at det er nettselskap som sender ut gebyr på 250 kr, som er grunngjeve med at Stortinget ikkje innfører den nye nettleigeordninga frå nyttår, og om regjeringa ville finne seg i det. Eg vil gjerne ha eit svar frå finansministeren på om dette er noko regjeringa vil sjå på. Eg vil også sende eit skriftleg spørsmål til olje- og energiministeren om det, for eg synest det er ganske spesielt. Det er NRK Møre og Romsdal som melder at eit nettselskap i Møre og Romsdal har sendt det ut. Eg synest det er veldig spesielt at det blir sendt ut gebyr med den grunngjevinga at Stortinget har gjort eit vedtak om å utsetje nettleigeordninga.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 8.

Votering

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Da er Stortinget klar til å gå til votering.

Votering i sak nr. 1, debattert 21. desember 2021

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2022, kapitler under Arbeids- og sosialdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Kulturdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 7) (Innst. 15 S (2021–2022), jf. Prop. 1 S (2021–2022) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022))

Presidenten: Under debatten er det satt fram i alt fem forslag. Det er

- forslagene nr. 1 og 2, fra Mímir Kristjánsson på vegne av Rødt
- forslagene nr. 3 og 4, fra Dagfinn Henrik Olsen på vegne av Fremskrittspartiet
- forslag nr. 5, fra Gisle Meininger Saudland på vegne av Fremskrittspartiet

Forslag nr. 5 er i løpet av debatten gjort om til et oversendelsesforslag, og ordlyden endres til:

«Det henstilles til Regjeringen å fremme nødvendige forslag som sikrer at personer som tidligere har fått innvilget hjelpemidler fra Folketrygden ved behov for og har rett til fornyelse, skal få tilsvarende hjelpemiddel som de alt har om de selv ønsker og det ikke er vesentlig mer kostbart enn andre alternative hjelpemidler.»

Forslaget oversendes regjeringen uten realitetsvotering.

Det votes over forslag nr. 1, fra Rødt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjonalbudsjett for 2022, komme tilbake til Stortinget med en sak om å innføre en forskuddsbasert erstatningsordning for ofrene fra trygdeskandalen etter modell fra Nederland.»

Votering:

Forslaget fra Rødt ble med 95 mot 4 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.42.36)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 2, fra Rødt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjonalbudsjett for 2022, komme tilbake til Stortinget med en sak om å endre rettshjelpsordningen for ofrene for trygdeskandalen, slik at de som mener seg feil behandlet av Nav, kan få rettshjelp uavhengig av om Arbeids- og velferdsetaten har fattet nytt vedtak i deres sak.»

Fremskrittspartiet og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Rødt ble med 82 mot 18 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.42.55)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 3, fra Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme nødvendige forslag til endringer i folketrygdloven for å sikre at det ved vurdering av om vilkår for uføretrygd er innfridd, ikke kan legges vekt på annet enn hvorledes den medisinske uførheten påvirker fremtidige inntektsmuligheter.»

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 87 mot 13 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.43.12)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 4, fra Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme nødvendige forslag for å innføre aktivitetsplikt for alle aldersgrupper som mottar sosialhjelp.»

Høyre har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 66 mot 33 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.43.30)

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

v e d t a k :

Rammeområde 7

(Arbeid og sosial)

I

På statsbudsjettet for 2022 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
352		Nedsatt funksjonsevne		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71</i>	20 897 000	
	70	Funksjonshemmedes organisasjoner	246 550 000	
	71	Universell utforming og økt tilgjengelighet, <i>kan nyttes under post 21</i>	31 175 000	
	72	Funksjonshemmedes levekår og livskvalitet	25 290 000	
505		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse		
	1	Driftsutgifter	36 000 000	
	70	Tap/avskrivninger	2 000 000	
506		Yrkesskadeforsikring		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	90 000 000	
507		Gruppelivsforsikring		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	187 000 000	
600		Arbeids- og inkluderingsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	265 835 000	
601		Utredningsvirksomhet, forskning mv.		
	21	Spesielle driftsutgifter	64 070 000	
	22	Kunnskapsutvikling i IA-avtalen mv, <i>kan overføres</i>	29 160 000	
	50	Norges forskningsråd	176 175 000	
	70	Tilskudd	60 375 000	
	71	Tilskudd til bransjeprogrammer under IA-avtalen mv, <i>kan overføres</i>	70 000 000	
	72	Tilskudd til Senter for seniorpolitikk	17 700 000	
	73	Tilskudd til trygderettslig/EØS-rettslig forskning og kompetanseutvikling	5 130 000	
604		Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 45</i>	148 130 000	
	45	Større utstysanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	167 870 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
605		Arbeids- og velferdsetaten		
	1	Driftsutgifter	12 460 450 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	35 830 000	
	22	Forsknings- og utredningsaktiviteter.....	61 405 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	354 470 000	
606		Trygderetten		
	1	Driftsutgifter	102 790 000	
611		Pensjoner av statskassen		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	16 800 000	
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	8 983 246 000	
	22	Sluttoppgjør, <i>overslagsbevilgning</i>	-69 000 000	
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	179 000 000	
613		Arbeidsgiveravgift til folketrygden		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 000 000	
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	4 000 000	
621		Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering		
	21	Spesielle driftsutgifter	88 210 000	
	63	Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte, <i>kan overføres</i>	156 040 000	
	70	Frivillig arbeid, <i>kan overføres</i>	133 620 000	
	74	Tilskudd til pensjonistenes organisasjoner mv.	14 930 000	
634		Arbeidsmarkedstiltak		
	1	Driftsutgifter	456 175 000	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i>	7 620 035 000	
	77	Varig tilrettelagt arbeid, <i>kan overføres</i>	1 801 595 000	
	78	Tilskudd til arbeids- og utdanningsreiser	77 435 000	
	79	Funksjonsassistanse i arbeidslivet.....	74 750 000	
635		Ventelønn		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	2 700 000	
640		Arbeidstilsynet		
	1	Driftsutgifter	773 018 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, regionale verneombud	16 800 000	
642		Petroleumstilsynet		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i>	322 025 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	31 610 000	
643		Statens arbeidsmiljøinstitutt		
	50	Statstilskudd	160 012 000	
646		Pionerdykkere i Nordsjøen		
	72	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	3 085 000	
648		Arbeidsretten, Riksmekleren mv.		
	1	Driftsutgifter	22 460 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i>	555 000	
	70	Tilskudd til faglig utvikling.....	2 000 000	
660		Krigspensjon		
	70	Tilskudd, militære, <i>overslagsbevilgning</i>	32 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	71	Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i>	97 000 000	
664		Pensjonstrygden for sjømenn		
	70	Tilskudd	25 900 000	
665		Pensjonstrygden for fiskere		
	70	Tilskudd	35 500 000	
666		Avtalefestet pensjon (AFP)		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	3 310 000 000	
667		Supplerende stønad til personer over 67 år		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	400 000 000	
2470		Statens pensjonskasse		
	24	Driftsresultat:		
	1	Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-649 000 000	
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	527 000 000	
	3	Avskrivninger	80 000 000	
	5	Til investeringsformål	37 000 000	
	6	Til reguleringsfond	-12 000 000	-17 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	164 495 000	
2540		Stønad under arbeidsledighet til fiskere og fangstmenn		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	90 000 000	
2541		Dagpenger		
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i>	14 167 000 000	
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.		
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning</i>	895 000 000	
2543		Midlertidige stønadsordninger for selvstendig næringsdrivende, frilansere og lærlinger		
	70	Stønad til selvstendig næringsdrivende og frilansere, <i>overslagsbevilgning</i>	65 000 000	
2620		Stønad til enslig mor eller far		
	70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 700 000 000	
	72	Stønad til barnetilsyn til enslig mor eller far i arbeid, <i>overslagsbevilgning</i>	95 000 000	
	73	Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	21 000 000	
	76	Bidragforsjøtt	675 000 000	
2650		Sykepenger		
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i>	42 210 000 000	
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i>	1 440 000 000	
	72	Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., <i>overslagsbevilgning</i>	1 605 000 000	
	75	Feriepenger av sykepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	2 550 000 000	
	76	Tilskudd til ekspertbistand og kompetansetiltak for sykmeldte, <i>kan overføres</i>	105 260 000	
2651		Arbeidsavklaringspenger		
	70	Arbeidsavklaringspenger, <i>overslagsbevilgning</i>	33 561 000 000	
	71	Tilleggsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	143 000 000	
	72	Legeerklæringer.....	425 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
2655		Uførhet		
	70	Uføretrygd, <i>overslagsbevilgning</i>	111 006 500 000	
	75	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i>	67 000 000	
	76	Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, <i>overslagsbevilgning</i>	34 000 000	
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.		
	70	Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 555 200 000	
	71	Hjelpestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 712 800 000	
	72	Stønad til servicehund.....	5 622 000	
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning.....	125 000 000	
	74	Tilskudd til biler	739 800 000	
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler.....	3 938 800 000	
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester	310 000 000	
	77	Ortopediske hjelpemidler	1 728 300 000	
	78	Høreapparater	838 150 000	
	79	Aktivitetshjelpemidler til personer over 26 år.....	55 125 000	
2670		Alderdom		
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	83 960 000 000	
	71	Tilleggs pensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	167 690 000 000	
	72	Inntekts pensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	10 480 000 000	
	73	Sært tillegg, pensjonstillegg mv, <i>overslagsbevilgning</i>	7 096 000 000	
2680		Etterlatte		
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	1 100 000 000	
	71	Tilleggs pensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	800 000 000	
	72	Sært tillegg, <i>overslagsbevilgning</i>	87 000 000	
	74	Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	100 000	
	75	Stønad til barnetilsyn til gjenlevende i arbeid, <i>overslagsbevilgning</i>	2 700 000	
2686		Stønad ved gravferd		
	70	Stønad ved gravferd, <i>overslagsbevilgning</i>	260 000 000	
Totale utgifter			532 917 655 000	

Inntekter

3505		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse		
	1	Gebyrinntekter, lån	32 000 000	
3506		Yrkesskadeforsikring		
	1	Premieinntekter.....	79 000 000	
3507		Gruppelivsforsikring		
	1	Premieinntekter.....	100 000 000	
3605		Arbeids- og velferdsetaten		
	1	Administrasjonsvederlag	10 285 000	
	4	Tolketjenester	4 380 000	
	5	Oppdragsinntekter mv.	19 300 000	
	6	Gebyrinntekter for fastsettelse av bidrag	26 950 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
3634		Arbeidsmarkedstiltak		
	85	Innfordring av feilutbetalinger, arbeidsmarkedstiltak.....	5 000 000	
3635		Ventelønn mv.		
	1	Refusjon statlig virksomhet mv.	2 700 000	
3640		Arbeidstilsynet		
	4	Kjemikaliekontroll, gebyrer.....	5 000 000	
	5	Tvangsmulkt	6 965 000	
	6	Refusjoner.....	3 495 000	
	7	Byggesaksbehandling, gebyrer	23 005 000	
	8	Refusjon utgifter regionale verneombud	17 386 000	
	9	Overtredelsesgebyr.....	28 590 000	
3642		Petroleumstilsynet		
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	8 230 000	
	3	Gebyr tilsyn.....	79 820 000	
5470		Statens pensjonskasse		
	30	Avsetning til investeringsformål	37 000 000	
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse		
	80	Renter	754 000 000	
5701		Diverse inntekter		
	71	Refusjon ved yrkesskade.....	840 000 000	
	73	Refusjon fra bidragspliktige	205 000 000	
	80	Renter	1 000 000	
	86	Innkrevning feilutbetalinger	1 320 000 000	
	87	Diverse inntekter	15 300 000	
	88	Hjelpemiddelsentraler mv.....	67 000 000	
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs		
	70	Dividende.....	210 000 000	
5705		Refusjon av dagpenger		
	70	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs.....	30 000 000	
	71	Refusjon av dagpenger for grensearbeidere mv. bosatt i Norge.....	300 000	
	72	Innkrevning av forskutterte dagpenger	900 000 000	
Totale inntekter			4 831 706 000	

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2022 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 605 post 1	kap. 3605 postene 1, 4 og 5
kap. 640 post 1	kap. 3640 postene 6 og 7
kap. 640 post 21	kap. 3640 post 8
kap. 642 post 1	kap. 3642 post 6
kap. 642 post 21	kap. 3642 post 2

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige for-

valtningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2022 kan:

1. omdisponere inntil 10 pst. av bevilgningen under kap. 634, Arbeidsmarkedstiltak, post 1 Driftsutgifter til kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere.
2. omdisponere inntil 10 pst. av bevilgningen under kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 77 Varig tilrettelagt arbeid til kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere.
3. omdisponere fra kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere til kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 78 Tilskudd til arbeids- og utdanningsreiser inntil 10 pst. av bevilgningen under kap. 634, post 78.
4. omdisponere fra kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere til kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 79 Funksjonsassistanse i arbeidslivet inntil 10 pst. av bevilgningen under kap. 634, post 79.
5. omdisponere mellom bevilgningene under kap. 604 Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen, post 21 Spesielle driftsutgifter og kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 1 Driftsutgifter.
6. omdisponere mellom bevilgningene under kap. 604 Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold og kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

IV

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2022 kan overskride bevilgningen under kap. 2470 Statens pensjonskasse, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, med inntil 50 mill. kroner mot dekning i reguleringsfondet.

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2022 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere	3 184,2 mill. kroner
	77	Varig tilrettelagt arbeid	998,5 mill. kroner
	77	Varig tilrettelagt arbeid	998,5 mill. kroner
	77	Varig tilrettelagt arbeid	998,5 mill. kroner
	79	Funksjonsassistanse i arbeidslivet	16,0 mill. kroner»

VI

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for gjennomføring av forsøk med velferdsobligasjoner

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2022 kan gi tilsagn som pådrar staten forpliktelser ut over budsjettåret for å gjennomføre forsøk med velferdsobligasjoner innenfor en samlet ramme på inntil 10 mill. kroner inkludert tidligere tilsagn på kap. 621 Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering, post 63 Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte.

VII

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2022 kan gi Arbeids- velferdsetaten fullmakt til å:

1. postere utgifter som Arbeids- og velferdsetaten betaler på vegne av Statens pensjonskasse mot mellomværendet konto 715510 Statens pensjonskasse. Konto 715510 utlignes ved at Statens pensjonskasse resultatfører og rapporterer de utbetalte ytelsene i sitt regnskap.
2. postere utgifter som Arbeids- og velferdsetaten betaler på vegne av ikke-statlige aktører knyttet til AFP-ordningen og kommunal tilleggspensjon mot mellomværendet med statskassen.

VIII

Oppheving av anmodningsvedtak

Vedtakene nr. 428, 30. januar 2018, nr. 898, 12. juni 2018, nr. 129, 10. desember 2018, nr. 854, 27. april 2021,

nr. 855, 27. april 2021, nr. 856, 27. april 2021 og nr. 857, 27. april 2021 oppheves.

IX

Stortinget samtykker i at med virkning fra 1. januar 2022 skal følgende ytelser i folketrygden gis etter disse satsene¹:

	kroner
1a. Grunnstønad for ekstrautgifter grunnet varig sykdom, skade eller lyte etter lovens § 6-3 (laveste sats)	8 232
1b. Ved ekstrautgifter ut over laveste sats, kan grunnstønaden forhøyes til	12 564
1c. eller til	16 464
1d. eller til	24 252
1e. eller til	32 868
1f. eller til	41 052
2a. Hjelpstønad etter lovens § 6-4 til de som må ha særskilt tilsyn og pleie grunnet varig sykdom, skade eller lyte	14 748
2b. Forhøyet hjelpstønad etter lovens § 6-5 til barn under 18 år som må ha særskilt tilsyn og pleie	29 496
2c. eller til	58 992
2d. eller til	88 488
3. Behovsprøvet gravferdsstønad opptil	26 011
4. Stønad til barnetilsyn etter lovens §§ 15-10 og 17-9 første ledd bokstav a) ²	
for første barn	51 000
for to barn	66 540
for tre og flere barn	75 408

¹ Satsene under 1, 2 og 4 er årsbeløp for ytelsene.

² Stønad til barnetilsyn etter lovens §§ 15-10 og 17-9 første ledd bokstav a) gjelder fra 1. januar 2016 stønad til barnetilsyn for enslige forsørgere og etterlatte som er i arbeid. Stønaden dekker 64 pst. av dokumenterte utgifter til barnetilsyn. Beløpene i tabellen er maksimale refusjonssatser. Stønaden er inntektsprøvet.

Presidenten: Bak innstillingen står Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Høyre, Fremskrittspartiet, Rødt, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 53 mot 47 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 14.43.57)

Votering i sak nr. 2, debattert 21. desember 2021

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2021 under Arbeids- og sosialdepartementet og Endringer i statsbudsjettet 2021 under Nærings- og fiskeridepartementet (Innst. 58 S (2021–2022), jf. Prop. 17 S (2021–2022) og Prop. 27 S (2021–2022), kap. 2540)

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

vedtak:

I

I statsbudsjettet for 2021 blir det gjort følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
601		Utgreiingsverksemd, forskning m.m.	
	70	Tilskot, blir redusert med frå kr 52 510 000 til kr 32 510 000	20 000 000
	71	Tilskot til bransjeprogram under IA-avtalen m.m., <i>kan overførast</i> , blir redusert med frå kr 72 240 000 til kr 53 000 000	19 240 000
604		Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltninga	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overførast, kan nyttast under post 45</i> , blir redusert med frå kr 254 747 000 til kr 213 547 000	41 200 000
	45	Større utstyrsanskaffingar og vedlikehald, <i>kan overførast, kan nyttast under post 21</i> , blir redusert med frå kr 178 920 000 til kr 125 920 000	53 000 000
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, blir redusert med..... frå kr 13 220 474 000 til kr 13 218 374 000	2 100 000
612		Tilskot til Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 9 978 000 000 til kr 9 473 000 000	505 000 000
	22	Sluttoppgjer, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr -20 000 000 til kr -26 000 000	6 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 180 000 000 til kr 186 000 000	6 000 000
613		Arbeidsgivaravgift til folketrygda	
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 21 000 000 til kr 10 000 000	11 000 000
614		Bustadlåneordninga i Statens pensjonskasse	
	90	Utlån, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 8 100 000 000 til kr 7 700 000 000	400 000 000
615		Yrkesskadeforsikring	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med..... frå kr 84 000 000 til kr 93 000 000	9 000 000
621		Tilskot til sosiale tenester og sosial inkludering	
	70	Frivillig arbeid, <i>kan overførast</i> , blir redusert med..... frå kr 131 260 000 til kr 105 000 000	26 260 000
634		Arbeidsmarknadstiltak	
	1	Driftsutgifter, blir redusert med..... frå kr 479 005 000 til kr 439 005 000	40 000 000
	76	Tiltak for arbeidssøkjarar, <i>kan overførast</i> , blir redusert med..... frå kr 8 236 475 000 til kr 8 228 848 000	7 627 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	78	Tilskot til arbeids- og utdanningsreiser, blir redusert med	12 550 000
		frå kr 72 550 000 til kr 60 000 000	
	79	Funksjonsassistanse i arbeidslivet, blir auka med	7 627 000
		frå kr 76 265 000 til kr 83 892 000	
635		Ventelønn	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med	300 000
		frå kr 3 800 000 til kr 3 500 000	
640		Arbeidstilsynet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan overførast</i> , blir redusert med	45 121 000
		frå kr 795 129 000 til kr 750 008 000	
642		Petroleumstilsynet	
	21	Spesielle driftsutgifter, blir redusert med	3 796 000
		frå kr 30 980 000 til kr 27 184 000	
649		Treparts bransjeprogram	
	21	Spesielle driftsutgifter – Treparts bransjeprogram, blir	
		redusert med	2 473 000
		frå kr 2 473 000 til kr 0	
664		Pensjonstrygda for sjømenn	
	70	Tilskot, blir redusert med	500 000
		frå kr 30 000 000 til kr 29 500 000	
665		Pensjonstrygda for fiskarar	
	70	Tilskot, blir auka med	3 300 000
		frå kr 32 700 000 til kr 36 000 000	
666		Avtalefesta pensjon (AFP)	
	70	Tilskot, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med	10 000 000
		frå kr 3 030 000 000 til kr 3 040 000 000	
2470		Statens pensjonskasse	
	24	Driftsresultat:	
		1. Driftsinntekter, <i>overslagsløyving</i>	-651 000 000
		2. Driftsutgifter, <i>overslagsløyving</i>	497 000 000
		3. Avskrivningar	97 000 000
		4. Renter av statens kapital	
		5. Til investeringsforemål	60 000 000
		6. Til reguleringsfond	-20 000 000
			-17 000 000
2540		Stønad under arbeidsløyse til fiskarar og fangstmenn	
	70	Tilskot, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med	20 000 000
		frå kr 100 000 000 til kr 80 000 000	
2541		Dagpengar	
	70	Dagpengar, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med	1 010 000 000
		frå kr 27 180 000 000 til kr 26 170 000 000	
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.m.	
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.m., <i>overslagsløyving</i> ,	
		blir redusert med	355 000 000
		frå kr 1 060 000 000 til kr 705 000 000	
2543		Mellombelse stønadsordningar for sjølvstendig næringsdrivande,	
		frilansarar og lærlingar	
	70	Stønad til sjølvstendig næringsdrivande og frilansarar, <i>overslagsløy-</i>	
		<i>ving</i> , blir auka med	221 000 000
		frå kr 1 190 000 000 til kr 1 411 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	71	Stønad til læringar, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med..... frå kr 31 000 000 til kr 58 000 000	27 000 000
2620		Stønad til einsleg mor eller far	
	70	Overgangsstonad, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 1 700 000 000 til kr 1 670 000 000	30 000 000
	72	Stønad til barnetilsyn til einsleg mor eller far i arbeid, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med..... frå kr 101 000 000 til kr 104 000 000	3 000 000
	73	Tilleggsstonader og stønad til skolepengar, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 24 000 000 til kr 23 000 000	1 000 000
	76	Bidragforskott, blir auka med frå kr 685 000 000 til kr 690 000 000	5 000 000
2650		Sjukepengar	
	70	Sjukepengar for arbeidstakarar m.m., <i>overslagsløyving</i> , blir auka med..... frå kr 42 560 000 000 til kr 43 250 000 000	690 000 000
	71	Sjukepengar for sjølvstendige, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 1 580 000 000 til kr 1 450 000 000	130 000 000
	72	Pleie-, opplærings- og omsorgspengar m.m., <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 1 889 000 000 til kr 1 710 000 000	179 000 000
	75	Feriepengar av sjukepengar, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 2 820 000 000 til kr 2 700 000 000	120 000 000
	76	Tilskot til ekspertbistand og kompetansetiltak for sjukmelde, <i>kan overførast</i> , blir redusert med..... frå kr 80 265 000 til kr 20 000 000	60 265 000
2651		Arbeidsavklaringspengar	
	70	Arbeidsavklaringspengar, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 33 840 000 000 til kr 33 360 000 000	480 000 000
	71	Tilleggsstonad, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 140 000 000 til kr 123 000 000	17 000 000
	72	Legeerklæringar, blir auka med..... frå kr 395 000 000 til kr 400 000 000	5 000 000
2655		Uføre	
	70	Uføretrygd, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 104 540 000 000 til kr 104 370 000 000	170 000 000
	75	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 76 000 000 til kr 70 000 000	6 000 000
	76	Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med..... frå kr 35 000 000 til kr 37 000 000	2 000 000
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemiddel m.m.	
	70	Grunnstønad, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med..... frå kr 1 550 000 000 til kr 1 560 000 000	10 000 000
	71	Hjelpestønad, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 1 667 000 000 til kr 1 660 000 000	7 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	73	Hjelpemiddel m.m. under arbeid og utdanning, blir auka med..... frå kr 115 000 000 til kr 116 000 000	1 000 000
	74	Tilskot til bilar, blir redusert med..... frå kr 755 000 000 til kr 715 000 000	40 000 000
	75	Betring av funksjonsevna, hjelpemiddel, blir auka med..... frå kr 3 480 000 000 til kr 3 530 000 000	50 000 000
	76	Betring av funksjonsevna, hjelpemiddel som tenester, blir reduert med..... frå kr 285 000 000 til kr 265 000 000	20 000 000
	77	Ortopediske hjelpemiddel, blir auka med..... frå kr 1 620 000 000 til kr 1 680 000 000	60 000 000
	78	Høyreapparat, blir auka med..... frå kr 790 000 000 til kr 815 000 000	25 000 000
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 81 560 000 000 til kr 81 440 000 000	120 000 000
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 162 380 000 000 til kr 161 770 000 000	610 000 000
	72	Inntektspensjon, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 6 760 000 000 til kr 6 680 000 000	80 000 000
	73	Sært tillegg, pensjonstillegg m.m., <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 7 100 000 000 til kr 7 020 000 000	80 000 000
2680		Etterlatne	
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med..... frå kr 805 000 000 til kr 810 000 000	5 000 000
	74	Tilleggsstønader og stønad til skulepengar, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 200 000 til kr 100 000	100 000
	75	Stønad til barnetilsyn til gjenlevande i arbeid, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 3 600 000 til kr 2 900 000	700 000
		Inntekter	
3605		Arbeids- og velferdsetaten	
	4	Tolketenester, blir redusert med..... frå kr 4 128 000 til kr 2 028 000	2 100 000
	6	Gebyrinntekter for fastsetjing av bidrag, blir redusert med..... frå kr 26 420 000 til kr 24 420 000	2 000 000
3614		Bustadlåneordninga i Statens pensjonskasse	
	90	Tilbakebetaling av lån, blir redusert med..... frå kr 10 200 000 000 til kr 10 100 000 000	100 000 000
3616		Gruppelivsforsikring	
	1	Premieinntekter, blir auka med..... frå kr 100 000 000 til kr 104 000 000	4 000 000
3640		Arbeidstilsynet	
	9	Gebyr for brot på arbeidsmiljøregelverket, blir auka med..... frå kr 27 865 000 til kr 30 000 000	2 135 000
	10	Gebyr, godkjenningssordning innkvartering m.m., blir reduert med..... frå kr 20 000 000 til kr 11 000 000	9 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
3642		Petroleumstilsynet	
	2	Oppdrags- og samarbeidsverksemd, blir redusert med..... frå kr 8 020 000 til kr 4 766 000	3 254 000
	3	Gebyr tilsyn, blir auka med..... frå kr 77 800 000 til kr 86 019 000	8 219 000
5571		Sektoravgifter under Arbeids- og sosialdepartementet	
	70	Petroleumstilsynet – sektoravgift, blir redusert med..... frå kr 122 130 000 til kr 107 826 000	14 304 000
5607		Renter av bustadlâneordninga i Statens pensjonskasse	
	80	Renter, blir redusert med..... frå kr 574 000 000 til kr 546 000 000	28 000 000
5701		Diverse inntekter	
	71	Refusjon ved yrkesskade, blir redusert med..... frå kr 770 750 000 til kr 716 416 000	54 334 000
	86	Innkrevjing feilutbetalingar, blir auka med..... frå kr 1 327 000 000 til kr 1 480 000 000	153 000 000
	87	Diverse inntekter, blir auka med..... frå kr 18 150 000 til kr 22 450 000	4 300 000
	88	Hjelpemiddelsentralar m.m., blir auka med..... frå kr 65 000 000 til kr 68 000 000	3 000 000
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs	
	70	Dividende, blir redusert med..... frå kr 230 000 000 til kr 175 000 000	55 000 000
5705		Refusjon av dagpengar	
	70	Refusjon av dagpengar, statsgaranti ved konkurs, blir auka med.... frå kr 27 000 000 til kr 29 000 000	2 000 000
	71	Refusjon av dagpengar for grensearbeidere m.m. busett i Noreg, blir auka med..... frå kr 100 000 til kr 300 000	200 000

II

Stikkordsfullmakter

Stortinget samtykker i at stikkordet «kan overførast», som enkeltstående tilfelle, blir tilføydde følgende løyvingar i statsbudsjettet for 2021:

1. kap. 640 Arbeidstilsynet, post 1 Driftsutgifter, men avgrensa til utgifter knytt til IA-midlane.
2. kap. 2661 Grunn- og hjelpestønad, hjelpemiddel m.m., post 79 Aktivitetshjelpemiddel for personar over 26 år.

III

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassa

Stortinget samtykker i at Arbeids- og sosialdepartementet i 2021 kan gje Statens pensjonskasse fullmakt til å inntektsføre fakturert, enno ikkje innbetalt pensjonspremie for sjette termin 2021 knytt til dei statlege verksemdene som har forfallstidspunkt fyrst i 2022. Inntektsføringa kan gjerast med postering mot mellom-

været med statskassa. Mellomværet blir utlikna i etterfølgjande periode når innbetalinga frå dei aktuelle statlege verksemdene blir motteke.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 3, debattert 21. desember 2021

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Mímir Kristjánsson og Marie Sneve Martinussen om gjeninnføring av feriepenger til de arbeidsløse (Innst. 96 S (2021–2022), jf. Dokument 8:28 LS (2021–2022))

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:28 LS (2021–2022) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Mímir Kristjánsson og

Marie Sneve Martinussen om gjeninnføring av feriepen-
ger til de arbeidsløse – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 4, debattert 21. desember 2021

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Repre-
santantforslag fra stortingsrepresentantene Mimir
Kristjánsson og Marie Sneve Martinussen om gjeninn-
føring av feriepen-ger til de arbeidsløse (Innst. 95 L
(2021–2022), jf. Dokument 8:28 LS (2021–2022))

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre føl-
gende

v e d t a k:

Dokument 8:28 LS (2021–2022) – Representantfor-
slag fra stortingsrepresentantene Mimir Kristjánsson og
Marie Sneve Martinussen om gjeninnføring av feriepen-
ger til de arbeidsløse – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 5, debattert 21. desember 2021

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Repre-
santantforslag fra stortingsrepresentantene Marie Sne-
ve Martinussen, Tobias Drevland Lund, Hege Bae Nyholt
og Sofie Marhaug om å holde barnetrygden utenfor ved
beregningen av økonomisk sosialhjelp (Innst. 46 S
(2021–2022), jf. Dokument 8:6 S (2021–2022))

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre føl-
gende

v e d t a k:

Dokument 8:6 S (2021–2022) – Representantforslag
fra stortingsrepresentantene Marie Sneve Martinussen,
Tobias Drevland Lund, Hege Bae Nyholt og Sofie Mar-
haug om å holde barnetrygden utenfor ved beregningen
av økonomisk sosialhjelp – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 6, debattert 21. desember 2021

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Repre-
santantforslag fra stortingsrepresentantene Erlend
Wiborg og Sylvi Listhaug om å sikre rettigheter til dag-

pen-ger og sykepen-ger for alle arbeidstakere uten al-
dersdiskriminering (Innst. 65 S (2021–2022), jf.
Dokument 8:16 S (2021–2022))

Presidenten: Under debatten har Dagfinn Henrik
Olsen satt fram to forslag på vegne av Fremskrittsparti-
et. Det votes over forslagene.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme nødventi-
ge lovforslag for å sikre rett til dagpen-ger og syke-
pen-ger for alle arbeidstakere uavhengig av alder.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen stoppe krav om tilba-
kebetaling av dagpen-ger for eldre arbeidstakere som
fikk dette utbetalt av Nav under koronapandemien.»
Rødt har varslet støtte til forslagene.

V o t e r i n g:

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 83 mot 17
stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.46.05)

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre føl-
gende

v e d t a k:

Dokument 8:16 S (2021–2022) – Representantfor-
slag fra stortingsrepresentantene Erlend Wiborg og Sylvi
Listhaug om å sikre rettigheter til dagpen-ger og syke-
pen-ger for alle arbeidstakere uten aldersdiskriminering
– vedtas ikke.

Presidenten: Fremskrittspartiet, Rødt og Miljøpar-
tiet De Grønne har varslet at de vil stemme imot.

Voteringstavlene viste at det var avgitt 77
stemmer for komiteens innstilling og 21 stemmer imot.
(Voteringsutskrift kl. 14.46.54)

Presidenten: Det viser seg at flere har stemt feil. Vi
voterer på ny.

V o t e r i n g:

Komiteens innstilling bifaltes med 81 mot 19 stem-
mer.

(Voteringsutskrift kl. 14.47.37)

Votering i sak nr. 7, debattert 21. desember 2021

Innstilling fra finanskomiteen om bevilgninger på
statsbudsjettet for 2022 vedrørende rammeområde 19
Tilfeldige utgifter og inntekter, rammeområde 20 Stortin-
get, finansadministrasjon mv., rammeområde 22 Utbytte
mv., samt garantier under Finansdepartementet, stats-

budsjettets 90-poster og kapitlene som gjelder overføring 2022), jf. Prop. 1 S (2021–2022), Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–
til og fra Statens pensjonsfond utland (Innst. 5 S (2021– 2022) og Prop. 1 LS (2021–2022))

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

vedtak:

A.

Rammeområde 19

Tilfeldige utgifter og inntekter

I

På statsbudsjettet for 2022 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
2309		Tilfeldige utgifter		
	1	Driftsutgifter	4 750 155 000	
		Totale utgifter		4 750 155 000
Inntekter				
5309		Tilfeldige inntekter		
	29	Ymse	400 000 000	
		Totale inntekter		400 000 000

II

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2022 kan gi Kystverket fullmakt til å postere a konto innbetalinger som Kystverket mottar knyttet til oljevernaksjoner mv. mot mellomværendet med statskassen. Når endelig oppgjør er avklart, gjøres mellomværendet opp og inntektsføres på kap. 5309 Tilfeldige inntekter, post 29 Ymse.

III

Inntekter ved tildeling av tillatelser

§ 1 Fra 1. januar 2022 kan det med hjemmel i lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon § 12-2 kreves vederlag til statskassen ved tildeling av tillatelser.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet kan gi forskrift om beregning og betaling av beløpet.

§ 2 Fra 1. januar 2022 kan det med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur § 7 kreves vederlag til statskassen ved tildeling av tillatelser.

Nærings- og fiskeridepartementet kan gi forskrift om beregning og betaling av beløpet.

B.

Rammeområde 20

Stortinget, finansadministrasjon mv.

I

På statsbudsjettet for 2022 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
41		Stortinget		
	1	Driftsutgifter	1 018 485 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	2 400 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	147 400 000	
	50	Sannhets- og forsoningskommisjonen	10 000 000	
	70	Tilskudd til partigruppene.....	210 600 000	
	72	Tilskudd til Det Norske Nobelinstituts bibliotek.....	1 500 000	
	73	Kontingenter, internasjonale delegasjoner	16 500 000	
	74	Reisetilskudd til skoler.....	5 400 000	
1600		Finansdepartementet		
	1	Driftsutgifter	415 521 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	101 700 000	
	70	Forskning på og allmennopplysning om finansmarkedet	13 900 000	
1602		Finanstilsynet		
	1	Driftsutgifter	439 960 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	35 300 000	
1605		Direktoratet for forvaltning og økonomistyring		
	1	Driftsutgifter	899 309 000	
	22	Opplæringskontoret OK stat	9 248 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	17 500 000	
1610		Tolletaten		
	1	Driftsutgifter	1 622 307 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	166 700 000	
1618		Skatteetaten		
	1	Driftsutgifter	7 210 611 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	264 800 000	
	22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres</i>	616 800 000	
	23	Spesielle driftsutgifter, a-ordningen	97 638 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	143 400 000	
	70	Tilskudd	6 433 000	
1619		Skatteklagenemnda		
	1	Driftsutgifter	72 090 000	
1620		Statistisk sentralbyrå		
	1	Driftsutgifter	647 753 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	244 194 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 600 000	
1632		Kompensasjon for merverdiavgift		
	61	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>overslagsbevilgning</i>	28 900 000 000	
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, <i>overslagsbevilgning</i>	2 280 000 000	
1633		Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	9 100 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1645		Statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter		
	23	Spesielle driftsutgifter til administrasjon av statlig garantiordning for små og mellomstore bedrifter	4 000 000	
1650		Statsgjeld, renter mv.		
	89	Renter og provisjon mv. på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	10 250 600 000	
		Totale utgifter		64 975 649 000
Inntekter				
3041		Stortinget		
	1	Salgsinntekter	5 700 000	
	3	Leieinntekter	2 300 000	
4600		Finansdepartementet		
	2	Diverse refusjoner	200 000	
4602		Finanstilsynet		
	3	Saksbehandlingsgebyr	12 800 000	
	86	Vinningsavståelse og overtredelsesgebyr mv.....	500 000	
4605		Direktoratet for forvaltning og økonomistyring		
	1	Økonomitjenester	183 800 000	
	2	Opplæringskontoret OK stat	14 300 000	
4610		Tolletaten		
	1	Særskilt vederlag for tolltjenester.....	7 600 000	
	2	Andre inntekter.....	2 200 000	
	4	Diverse refusjoner	1 100 000	
	5	Refusjon fra Avinor AS	26 300 000	
	85	Tvangsmulkt og overtredelsesgebyr	23 000 000	
4618		Skatteetaten		
	1	Refunderte utleggs- og tinglysingsgebyr	37 300 000	
	3	Andre inntekter.....	6 300 000	
	5	Gebyr for utleggsforretninger	107 800 000	
	7	Gebyr for bindende forhåndsuttalelser	4 500 000	
	11	Gebyr på kredittdeklarasjoner.....	3 000 000	
	85	Inngått på tapsførte lån mv.	240 000 000	
	86	Bøter, inndragninger mv.....	1 853 000 000	
	87	Trafikantsanksjoner	60 000 000	
	88	Forsinkelsesgebyr, Regnskapsregisteret.....	230 000 000	
	89	Overtredelsesgebyr	6 100 000	
4620		Statistisk sentralbyrå		
	2	Oppdragsinntekter	253 194 000	
	85	Tvangsmulkt	10 000 000	
5351		Overføring fra Norges Bank		
	85	Overføring.....	10 113 000 000	
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift		
	30	Avskrivninger.....	1 613 000 000	
5603		Renter av statens kapital i statens forretningsdrift		
	80	Renter av statens faste kapital	1 969 450 000	
5605		Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer		
	81	Av verdipapirer og bankinnskudd i utenlandsk valuta....	200 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	82	Av innenlandske verdipapirer	925 000 000	
	83	Av alminnelige fordringer.....	120 000 000	
	84	Av driftskreditt til statsbedrifter.....	334 450 000	
	86	Renter av lån til andre stater	100 000	
	89	Garantiprovisjon.....	43 500 000	
		Totale inntekter		18 209 694 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2022 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 41 post 1	kap. 3041 post 1
kap. 1600 postene 1 og 21	kap. 4600 post 2
kap. 1605 post 1	kap. 4605 post 1
kap. 1605 postene 1 og 22	kap. 4605 post 2
kap. 1610 post 1	kap. 4610 postene 1, 4 og 5
kap. 1618 post 1	kap. 4618 post 3

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningen til oppdragsvirksomhet på kap. 1620 Statistisk sentralbyrå, post 21 Spesielle

driftsutgifter, med et beløp som tilsvarer merinntektene på kap. 4620 Statistisk sentralbyrå, post 2 Oppdragsinntekter.

Ubrukte merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med ved utregning av overførbart beløp på posten.

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen og berører derfor også kap. 1633 post 1.

III

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2022 kan foreta bestillinger utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1610		Tolletaten	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	40 mill. kroner
1618		Skatteetaten	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	35 mill. kroner

IV

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser i investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2022 kan gjennomføre investeringsprosjekter innenfor kostnadsrammer som vist nedenfor:

Betegnelse	Etat	Samlet ramme
Dialogbasert skattemelding (Sirius)	Skatteetaten	772,8 mill. kroner
Nytt IT-system for merverdiavgift (Memo)	Skatteetaten	646,6 mill. kroner
OTP og deling av data	Skatteetaten m.fl.	137,3 mill. kroner
Modernisering av innkreving – steg 1	Skatteetaten m.fl.	1 864,0 mill. kroner
Treff-prosjektet	Tolletaten	838,3 mill. kroner

Fullmaktene gjelder også forpliktelser som pådras for senere budsjettår og innenfor kostnadsrammene for prosjektene. Finansdepartementet gis fullmakt til å prisjustere kostnadsrammene i senere år.

V

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2022 kan gi garanti for grunnkapitalen til Den nordiske investeringsbank innenfor en samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 1 617 872 455 euro.

VI

Fullmakt til å dekke utgifter til videre bobehandling

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2022 kan bestemme at det under ordningen med oppfølging av statens krav i konkursbo pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 44,9 mill. kroner. Utbetalinger dekkes av bevilgningen under kap. 1618 Skatteetaten, post 21 Spesielle driftsutgifter.

VII

Fullmakt til å rette opp uoppklarte differanser og feilposter i tidligere års statsregnskap

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2022 i enkeltsaker kan korrigere uoppklarte differanser i regnskapene og feilposter i statsregnskapet som gjelder tidligere års regnskaper, ved postering over konto for forskyvninger i balansen i statsregnskapet i det inneværende års regnskap. Fullmakten gjelder inntil 1 mill. kroner.

VIII

Nettoposteringsfullmakt

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2022 kan trekke direkte utgifter i forbindelse med aukssjonssalg fra salgsinntektene før det overskytende inntektsføres under kap. 4610 Tolletaten, post 2 Andre inntekter.

IX

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2022 kan gi Skatteetaten fullmakt til å:

1. inntektsføre statens andel av skatteinngangen i statsregnskapet i samme periode som dette blir rapportert fra skatteregnskapet, og mot skatteregnskapets mellomværende med statskassen. Mellomværendet utlignes i påfølgende periode når oppgjøret blir overført fra skatteregnskapet.
2. føre uplasserte innbetalinger mot mellomværendet med statskassen. Etter at kravene er fastsatt og registrert i regnskapssystemet, blir innbetalingene resultatført i statsregnskapet og mellomværendet utlignet.
3. føre midler Skatteetaten har krevet inn på vegne av andre aktører, mot mellomværendet med statskassen i de tilfeller Skatteetaten sender midlene videre. Mellomværendet utlignes i perioden Skatteetaten sender midlene videre til aktuell aktør.

C.

Rammeområde 22

Utbytte mv.

I

På statsbudsjettet for 2022 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
5616		Kommunalbanken AS		
	85	Aksjeutbytte.....	646 000 000	
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge		
	80	Renter på lån fra statskassen	190 000 000	
	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen.....	21 000 000	
	82	Låneordning for pakkerisearrangører - renter	2 400 000	
	85	Utbytte, lavrisikolåneordningen.....	100 000 000	
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet		
	85	Statens overskuddsandel.....	146 400 000	
	86	Utbytte	2 000	
5652		Statskog SF - renter og utbytte		
	85	Utbytte	16 750 000	
5656		Aksjer under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning		
	85	Utbytte	25 690 800 000	
5680		Statnett SF		
	85	Utbytte	975 000 000	
5685		Aksjer i Equinor ASA		
	85	Utbytte	13 000 000 000	
5692		Utbytte av statens kapital i Den nordiske investeringsbank		
	85	Utbytte	104 100 000	
5693		Utbytte av aksjer i diverse selskaper mv.		
	85	Utbytte fra Folketrygdfondet.....	300 000	
Totale inntekter				40 892 752 000

D.

Øvrige vedtak

a.

Statens pensjonsfond utland

I

På statsbudsjettet for 2022 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
2800		Statens pensjonsfond utland		
	50	Overføring til fondet.....	277 511 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
		Totale utgifter		277 511 000 000
		Inntekter		
5800		Statens pensjonsfond utland		
	50	Overføring fra fondet.....	300 076 486 000	
		Totale inntekter		300 076 486 000

b.

Lånetransaksjoner mv.

I

På statsbudsjettet for 2022 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
		Utgifter		
100		Utenriksdepartementet		
	90	Lån til norske borgere i utlandet.....	360 000	
162		Næringsutvikling, landbruk og fornybar energi		
	95	Norfund - grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland	1 239 864 000	
	96	Norfund klimainvesteringsfond - kapitalinnskudd.....	750 000 000	
505		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse		
	90	Utlån, <i>overslagsbevilgning</i>	11 400 000 000	
922		Romvirksomhet		
	95	Egenkapital Space Norway AS	82 700 000	
950		Forvaltning av statlig eierskap		
	90	Kapitalinnskudd, Nysnø Klimainvesteringer AS	325 000 000	
	91	Kapitalinnskudd, Investinor AS.....	92 000 000	
	92	Lån til Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	85 000 000	
2410		Statens lånekaske for utdanning		
	90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	34 954 868 000	
2412		Husbanken		
	90	Nye lån, <i>overslagsbevilgning</i>	21 131 000 000	
2421		Innovasjon Norge		
	90	Lån fra statskassen til utlånsvirksomhet, <i>overslagsbevilgning</i>	61 600 000 000	
2429		Eksportkredittordningen		
	90	Utlån.....	6 000 000 000	
2460		Eksportfinansiering Norge		
	90	Utbetaling ifølge trekkfullmakt - alminnelig garantiordning	3 000 000 000	
2800		Statens pensjonsfond utland		
	96	Finansposter overført til fondet	70 000 000 000	
		Totale utgifter		210 660 792 000
		Inntekter		
3100		Utenriksdepartementet		
	90	Tilbakebetaling av nødlån fra utlandet	318 000	
3505		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse		

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	90	Tilbakebetaling av lån	10 300 000 000	
3732		Regionale helseforetak		
	90	Avdrag på investeringslån t.o.m. 2007	632 300 000	
3950		Forvaltning av statlig eierskap		
	90	Avdrag på lån, Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	17 900 000	
	96	Salg av aksjer	25 000 000	
4312		Avinor AS		
	90	Avdrag på lån	444 400 000	
4322		Svinesundsforbindelsen AS		
	91	Aksjekapital	135 000	
5310		Statens lånekaske for utdanning		
	90	Redusert lån og rentegjeld	12 806 848 000	
	93	Omgjøring av utdanningslån til stipend	7 284 547 000	
5312		Husbanken		
	90	Avdrag	12 832 000 000	
5325		Innovasjon Norge		
	90	Avdrag på utestående fordringer	60 800 000 000	
	92	Låneordning for pakkerisearrangører - avdrag	20 000 000	
5329		Eksportkredittordningen		
	90	Avdrag på utestående fordringer	9 900 000 000	
5341		Avdrag på utestående fordringer		
	95	Avdrag på lån til andre stater	700 000	
5460		Eksportfinansiering Norge		
	90	Avdrag på utestående utbetaling ifølge trekkfullmakt	1 000 000	
5999		Statslånemidler		
	90	Lån	95 595 644 000	
Totale inntekter				210 660 792 000

II

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2022 kan overskride bevilgningen under kap. 100 Utenriksdepartementet, post 90 Lån til norske borgere i utlandet, ved behov for bistand fra aktuelle transportselskaper ved evakuering av norske borgere i kriserammede land. Fullmakten gjelder i de tilfeller og på de betingelser som gjelder for denne typen bistand.

III

Forskudd på rammetilskudd

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2022 kan utgiftsføre uten bevilgning:

1. inntil 350 mill. kroner på kap. 571 Rammetilskudd til kommuner, post 90 Forskudd på rammetilskudd som forskudd på rammetilskudd for 2023 til kommuner.
2. inntil 150 mill. kroner på kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner, post 90 Forskudd på rammetil-

skudd som forskudd på rammetilskudd for 2023 til fylkeskommuner.

IV

Husbankens låneramme

Stortinget samtykker i at Husbanken i 2022 kan gi tilsagn om lån for 21 mrd. kroner. Lånene vil bli utbetalt i 2022 og senere år.

V

Utbetalinger under garantiordninger (trekkfullmakter)

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2022 kan:

1. foreta utbetalinger til Eksportfinansiering Norge uten bevilgning i den utstrekning behovet for utbetalinger under alminnelig garantiordning overstiger innestående likvide midler tilknyttet ordningen, men slik at saldoen for nytt og gammelt trekk på trekkfullmaktskontoen ikke overstiger 18 000 mill. kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap. 2460 Eksportfinansiering Norge,

post 90 Utbetaling ifølge trekkfullmakt – alminnelig garantiordning.

2. foreta utbetalinger til Eksportfinansiering Norge uten bevilgning i den utstrekning behovet for utbetalinger under byggelånsgarantiordningen overstiger innestående likvide midler tilknyttet ordningen, men slik at saldoen for nytt og gammelt trekk på trekkfullmaktskontoen ikke overstiger 600 mill. kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap. 2460 Eksportfinansiering Norge, post 91 Utbetaling ifølge trekkfullmakt – byggelånsgarantiordning.
3. foreta utbetalinger til Eksportfinansiering Norge uten bevilgning i den utstrekning behovet for utbetalinger under Garantiordning for kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge (skipsgarantiordningen) overstiger innestående likvide midler tilknyttet ordningen, men slik at saldoen for nytt og gammelt trekk på trekkfullmaktskontoen ikke overstiger 150 mill. kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap. 2460 Eksportfinansiering Norge, post 92 Utbetaling ifølge trekkfullmakt – skipsgarantiordning.

VI

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2022 kan:

1. overskride bevilgningen under kap. 2429 Eksportkreditordningen, post 90 Utlån, men slik at utlån i 2022 ikke overstiger 26 mrd. kroner.
2. overskride bevilgningen under kap. 922 Romvirksomhet, post 95 Egenkapital Space Norway AS innenfor en totalramme på 101 mill. USD.

VII

Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2022 kan utgiftsføre uten bevilgning under

kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, post 90 Lån til Norpipe Oil AS, inntil 25 mill. kroner til utlån til Norpipe Oil AS.

Presidenten: Bak innstillingen står Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Høyre, Fremskrittspartiet, Rødt, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 54 mot 46 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 14.48.42)

Votering i sak nr. 8, debattert 21. desember 2021

Innstilling fra finanskomiteen om Ny saldering av statsbudsjettet 2021 (Innst. 100 S (2021–2022), jf. Prop. 36 S (2021–2022), Prop. 39 S (2021–2022) og Dokument 8:49 S (2021–2022))

Presidenten: Under debatten er det satt fram i alt elleve forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Tina Bru på vegne av Høyre og Kristelig Folkeparti
- forslagene nr. 2–4, fra Hans Andreas Limi på vegne av Fremskrittspartiet
- forslag nr. 5, fra Sveinung Rotevatn på vegne av Venstre og Miljøpartiet De Grønne
- forslagene nr. 6, 10 og 11, fra Marie Sneve Martinussen på vegne av Rødt
- forslagene nr. 8 og 13, fra Sveinung Rotevatn på vegne av Venstre
- forslag nr. 12, fra Lise Christoffersen på vegne av Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti

Det votes over forslag nr. 8, fra Venstre. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2021 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5800		Statens pensjonsfond utland	
	50	Overføring fra fondet, reduseres med.....	6 534 050 000
		fra kr 396 599 811 000 til kr 390 065 761 000	

V o t e r i n g :

Forslaget fra Venstre ble med 92 mot 7 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.49.41)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 13, fra Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen i sitt forslag til lønnsstøtteordning sørge for at foretak kvalifiserer til støtte selv om foretaket iverksetter helt eller delvis permittering av andre ansatte i støtteperioden.» Høyre, Fremskrittspartiet, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti har varslet støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Venstre ble med 58 mot 42 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.50.04)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 10 og 11, fra Rødt.

Forslag nr. 10 lyder:

«I statsbudsjettet for 2021 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
553		Regional- og distriktsutvikling	
	68	Kommunal kompensasjonsordning til lokale virksomheter, økes med	500 000 000
		fra kr 3 038 000 000 til kr 3 538 000 000»	

Forslag nr. 11 lyder:

«I statsbudsjettet for 2021 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5800		Statens pensjonsfond utland	
	50	Overføring fra fondet, økes med	4 315 950 000
		fra kr 396 599 811 000 til kr 400 915 761 000	

Votering:

Forslagene fra Rødt ble med 96 mot 4 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.50.22)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 6, fra Rødt. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2021 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5800		Statens pensjonsfond utland	
	50	Overføring fra fondet, økes med	3 815 950 000
		fra kr 396 599 811 000 til kr 400 415 761 000	

Votering:

Forslaget fra Rødt ble med 96 mot 4 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.50.41)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 5, fra Venstre og Miljøpartiet De Grønne. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2021 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
553		Regional- og distriktsutvikling	
	68	Kommunal kompensasjonsordning til lokale virksomheter <i>kan overføres</i> , økes med	300 000 000
		fra kr 3 038 000 000 til kr 3 338 000 000	

Votering:

Forslaget fra Venstre og Miljøpartiet De Grønne ble med 94 mot 6 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.50.59)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 2–4, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 2 lyder:

«I statsbudsjettet for 2021 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5800		Statens pensjonsfond utland	
	50	Overføring fra fondet, økes med	5 395 950 000
		fra kr 396 599 811 000 til kr 401 995 761 000	

Forslag nr. 3 lyder:

«I statsbudsjettet for 2021 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
553		Regional- og distriktsutvikling	
	68	Kommunal kompensasjonsordning til lokale virksomheter, økes med	3 000 000 000
		fra kr 3 038 000 000 til kr 6 038 000 000	

Forslag nr. 4 lyder:

«I statsbudsjettet for 2021 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med	10 000 000 000
		fra kr 143 329 720 000 til kr 153 329 720 000	

Votering:

Presidenten: Det votes over forslag nr. 1, fra Høyre og Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 87 mot 13 stemmer ikke bifalt.

«I statsbudsjettet for 2021 gjøres følgende endring:

(Voteringsutskrift kl. 14.51.16)

Kap.	Post	Formål	Kroner
5800		Statens pensjonsfond utland	
	50	Overføring fra fondet, reduseres med	6 834 050 000
		fra kr 396 599 811 000 til kr 389 125 761 000	

Votering:

Presidenten: Det votes over forslag nr. 12, fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

Forslaget fra Høyre og Kristelig Folkeparti ble med 77 mot 23 stemmer ikke bifalt.

«I statsbudsjettet for 2021 gjøres følgende endring:

(Voteringsutskrift kl. 14.51.34)

Kap.	Post	Formål	Kroner
553		Regional- og distriktsutvikling	
	68	Kommunal kompensasjonsordning til lokale virksomheter, økes med	500 000 000
		fra kr 3 038 000 000 til kr 3 538 000 000	
5800		Statens pensjonsfond utland	
	50	Overføring fra fondet, reduseres med	6 534 050 000
		fra kr 396 599 811 000 til kr 390 065 761 000	

Høyre og Kristelig Folkeparti har varslet støtte til forslaget.

Fremskrittspartiet og Venstre har varslet subsidær støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti ble bifalt med 94 mot 6 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 14.52.01)

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

vedtak:

I statsbudsjettet for 2021 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
24		Regjeringsadvokaten	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 14 786 000 til kr 12 286 000	2 500 000
41		Stortinget	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 989 400 000 til kr 969 400 000	20 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med... fra kr 139 900 000 til kr 119 900 000	20 000 000
	70	Tilskudd til partigruppene, økes med fra kr 205 400 000 til kr 210 100 000	4 700 000
	74	Reisetilskudd til skoler, reduseres med fra kr 1 900 000 til kr 300 000	1 600 000
1600		Finansdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 416 575 000 til kr 401 575 000	15 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med..... fra kr 100 195 000 til kr 93 195 000	7 000 000
1605		Direktoratet for forvaltning og økonomistyring	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 870 339 000 til kr 904 139 000	33 800 000
	22	Opplæringskontoret OK stat, økes med..... fra kr 7 394 000 til kr 10 894 000	3 500 000
1618		Skatteetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 7 196 295 000 til kr 7 205 895 000	9 600 000
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 264 000 000 til kr 227 000 000	37 000 000
1633		Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med..... fra kr 8 392 600 000 til kr 8 800 000 000	407 400 000
1634		Kompensasjon for inntektssvikt som følge av virusutbruddet	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 180 000 000 til kr 117 000 000	63 000 000
	72	Støtte for å ta permitterte tilbake i jobb, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med..... fra kr 1 200 000 000 til kr 230 000 000	970 000 000
1650		Statsgjeld, renter mv.	
	89	Renter og provisjon mv. på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med..... fra kr 10 160 900 000 til kr 9 935 200 000	225 700 000
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 5 100 000 000 til kr 50 000 000	5 050 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
2315		Lønnsregulering for arbeidstakere i det statlige tariffområdet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 97 983 000 til kr 0	97 983 000
2800		Statens pensjonsfond utland	
	50	Overføring til fondet, økes med fra kr 98 501 000 000 til kr 272 001 000 000	173 500 000 000
3024		Regjeringsadvokaten	
	1	Erstatning for utgifter i rettssaker, økes med fra kr 20 200 000 til kr 30 000 000	9 800 000
3041		Stortinget	
	1	Salgsinntekter, reduseres med fra kr 4 900 000 til kr 2 000 000	2 900 000
4602		Finanstilsynet	
	86	Vinningsavståelse og overtredelsesgebyr mv, økes med fra kr 500 000 til kr 413 500 000	413 000 000
4605		Direktoratet for forvaltning og økonomistyring	
	1	Økonomitjenester, økes med fra kr 144 000 000 til kr 174 000 000	30 000 000
	2	Opplæringskontoret OK stat, økes med fra kr 11 300 000 til kr 16 600 000	5 300 000
4618		Skatteetaten	
	1	Refunderte utleggs- og tinglysingsgebyr, økes med fra kr 38 000 000 til kr 41 000 000	3 000 000
	5	Gebyr for utleggsforretninger, reduseres med fra kr 111 000 000 til kr 105 000 000	6 000 000
	85	Inngått på tapsførte lån mv., økes med fra kr 240 000 000 til kr 250 000 000	10 000 000
	86	Bøter, inndragninger mv., reduseres med fra kr 1 630 000 000 til kr 1 600 000 000	30 000 000
	88	Forsinkelsesgebyr, Regnskapsregisteret, økes med fra kr 230 000 000 til kr 240 000 000	10 000 000
4620		Statistisk sentralbyrå	
	85	Tvangsmulkt, økes med fra kr 8 000 000 til kr 15 000 000	7 000 000
4634		Kompensasjon for inntektssvikt som følge av virusutbruddet	
	85	(Ny) Tilskudd til støtteberettigete virksomheter – tilbakebetaling, bevilges med	400 000 000
5501		Skatter på formue og inntekt	
	70	Trinnskatt mv., økes med fra kr 68 551 000 000 til kr 76 900 000 000	8 349 000 000
	72	Fellesskatt mv. fra personlige skattytere, økes med fra kr 107 320 000 000 til kr 112 280 000 000	4 960 000 000
	74	Selskapsskatter mv. fra upersonlige skattytere utenom petroleum, økes med fra kr 67 760 000 000 til kr 76 540 000 000	8 780 000 000
	75	Formuesskatt, økes med fra kr 2 585 000 000 til kr 2 600 000 000	15 000 000
	76	Kildeskatt på utbytte, reduseres med fra kr 5 410 000 000 til kr 4 700 000 000	710 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
5502		Finansskatt	
	70	Skatt på lønn, økes med	30 000 000
		fra kr 2 170 000 000 til kr 2 200 000 000	
	71	Skatt på overskudd, økes med	440 000 000
		fra kr 2 560 000 000 til kr 3 000 000 000	
5506		Avgift av arv og gaver	
	70	(Ny) Avgift, bevilges med.....	40 000 000
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum	
	71	Ordinær skatt på formue og inntekt, økes med	24 400 000 000
		fra kr 8 900 000 000 til kr 33 300 000 000	
	72	Særskatt på oljeinntekter, økes med.....	52 700 000 000
		fra kr -600 000 000 til kr 52 100 000 000	
	74	Arealavgift mv., reduseres med.....	500 000 000
		fra kr 1 600 000 000 til kr 1 100 000 000	
5508		Avgift på utslipp av CO ₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen	
	70	CO ₂ -avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen, reduseres med.....	800 000 000
		fra kr 6 000 000 000 til kr 5 200 000 000	
5511		Tollinntekter	
	70	Toll, økes med	500 000 000
		fra kr 3 200 000 000 til kr 3 700 000 000	
	71	Auksjonsinntekter fra tollkvoter, økes med	155 000 000
		fra kr 235 000 000 til kr 390 000 000	
5521		Merverdiavgift	
	70	Merverdiavgift, økes med	12 035 100 000
		fra kr 320 204 900 000 til kr 332 240 000 000	
5526		Avgift på alkohol	
	70	Avgift på alkohol, økes med.....	4 510 000 000
		fra kr 13 190 000 000 til kr 17 700 000 000	
5531		Avgift på tobakkvarer mv.	
	70	Avgift på tobakkvarer mv., økes med	2 725 000 000
		fra kr 6 375 000 000 til kr 9 100 000 000	
5536		Avgift på motorvogner mv.	
	71	Engangsavgift, reduseres med	990 000 000
		fra kr 9 490 000 000 til kr 8 500 000 000	
	75	Omregistreringsavgift, økes med.....	75 000 000
		fra kr 1 425 000 000 til kr 1 500 000 000	
5538		Veibruksavgift på drivstoff	
	70	Veibruksavgift på bensin, økes med.....	450 000 000
		fra kr 4 050 000 000 til kr 4 500 000 000	
	71	Veibruksavgift på autodiesel, økes med	1 100 000 000
		fra kr 9 100 000 000 til kr 10 200 000 000	
	72	Veibruksavgift på naturgass og LPG, reduseres med.....	5 000 000
		fra kr 13 000 000 til kr 8 000 000	
5541		Avgift på elektrisk kraft	
	70	Avgift på elektrisk kraft, reduseres med	2 000 000
		fra kr 11 402 000 000 til kr 11 400 000 000	
5542		Avgift på mineralolje mv.	
	70	Grunnavgift på mineralolje mv., økes med	10 000 000
		fra kr 1 740 000 000 til kr 1 750 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	71	Avgift på smøreolje mv., reduseres med..... fra kr 125 000 000 til kr 115 000 000	10 000 000
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.	
	70	CO ₂ -avgift, økes med fra kr 8 667 000 000 til kr 9 100 000 000	433 000 000
	71	Svovelavgift, økes med fra kr 2 000 000 til kr 8 000 000	6 000 000
5547		Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier	
	70	Trikloret (TRI), reduseres med fra kr 10 000 til kr 0	10 000
5548		Miljøavgift på visse klimagasser	
	70	Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK), reduseres med..... fra kr 335 000 000 til kr 325 000 000	10 000 000
5551		Avgifter knyttet til mineralvirksomhet	
	70	Avgift knyttet til andre undersjøiske naturforekomster enn petroleum, økes med..... fra kr 1 000 000 til kr 1 400 000	400 000
	71	Årsavgift knyttet til mineraler, økes med..... fra kr 2 000 000 til kr 6 000 000	4 000 000
5555		Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.	
	70	Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv., reduseres med..... fra kr 125 000 000 til kr 75 000 000	50 000 000
5556		Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	
	70	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv., økes med fra kr 765 000 000 til kr 915 000 000	150 000 000
5559		Avgift på drikkevareemballasje	
	70	Grunnavgift på engangsemballasje, økes med fra kr 2 200 000 000 til kr 2 550 000 000	350 000 000
	72	Miljøavgift på plast, økes med fra kr 30 000 000 til kr 40 000 000	10 000 000
	73	Miljøavgift på metall, økes med..... fra kr 5 000 000 til kr 6 000 000	1 000 000
	74	Miljøavgift på glass, reduseres med..... fra kr 90 000 000 til kr 6 000 000	84 000 000
5561		Flypassasjeravgift	
	70	Flypassasjeravgift, økes med fra kr 900 000 til kr 12 000 000	11 100 000
5565		Dokumentavgift	
	70	Dokumentavgift, økes med fra kr 11 680 000 000 til kr 13 200 000 000	1 520 000 000
5580		Sektoravgifter under Finansdepartementet	
	70	Finanstilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene, økes med fra kr 452 810 000 til kr 454 810 000	2 000 000
5583		Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser	
	70	Avgift på frekvenser mv., reduseres med fra kr 273 000 000 til kr 272 500 000	500 000
5605		Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer	
	82	Av innenlandske verdipapirer, økes med..... fra kr 787 900 000 til kr 1 029 800 000	241 900 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	83	Av alminnelige fordringer, reduseres med..... fra kr 125 000 000 til kr 60 000 000	65 000 000
	84	Av driftskreditt til statsbedrifter, reduseres med..... fra kr 223 500 000 til kr 164 100 000	59 400 000
	89	Garantiprovisjon, økes med..... fra kr 50 000 000 til kr 60 000 000	10 000 000
5700		Folketrygdens inntekter	
	71	Trygdeavgift, økes med..... fra kr 155 102 000 000 til kr 160 500 000 000	5 398 000 000
	72	Arbeidsgiveravgift, økes med..... fra kr 202 900 000 000 til kr 205 110 000 000	2 210 000 000
5800		Statens pensjonsfond utland	
	50	Overføring fra fondet, reduseres med..... fra kr 396 599 811 000 til kr 389 565 761 000	7 034 050 000
5999		Statslånemidler	
	90	Lån, reduseres med..... fra kr 97 793 292 000 til kr 92 960 299 000	4 832 993 000

Presidenten: Bak innstillingen står Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Høyre, Fremskrittspartiet, Rødt, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti har varslet at de vil stemme imot.

Votering:

Komiteens innstilling ble bifalt med 54 mot 46 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 14.52.35)

Sak nr. 9 [14:52:57]

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

Dermed er dagens kart ferdigbehandlet, og presidenten vil minne om at første møte over nyttår blir onsdag 5. januar.

Da dette er det siste stortingsmøtet i 2021, vil presidenten benytte anledningen til å takke alle for den innsatsen som er gjort denne høsten. Presidenten vil ønske alle representantene, regjeringens medlemmer, alle ansatte, pressen og alle andre som har sitt arbeid knyttet til Stortinget, en gledelig jul og et riktig godt nytt år!

Forlanger noen ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 14.54.

